សមាគមថែរក្សាបរិស្ថាន និងវប្បធម៌

Culture and Environment Preservation Assosiation

គម្រោងសាលាភូមិ

លទ្ធផលសិក្សាអន្លង់របស់អ្នកស្រាវជ្រាវ

ភូមិកោះខនឌិន ភូមិកោះស្នែង ភូមិរ៉ុនសៀន និងភូមិកោះលូ

តាមដងទន្លេមេគង្គ ខេត្តស្ទឹងត្រែង

ស្រាវជ្រាវដោយ: អ្នកស្រាវជ្រាវសាលាភូមិ

សំរបសំរួលដោយ: គម្រោងសាលាភូមិ(សមាគមថែរក្សាបរិស្ថាន និងវប្បធម៌)

រៀបរៀង និងកែសម្រួលដោយ:

- លោក អ៊ុយ សុភាវីរ: អ្នកសម្របសម្រួលគម្រោងសាលាភូមិ
- លោក សុខ ចក្រី ជំនួយការអ្នកស្រាជ្រាវ
- លោក សេង សុធា ជំនួយការអ្នកស្រាជ្រាវ
- លោក អ៊ុន វណ្ណ: ជំនួយការអ្នកស្រាជ្រាវ

ត្រួតពិនិត្យ និងកែសំរួលដោយ:

- លោក ទេព ប៊ុណ្ណារិទ្ធិ នាយកប្រតិបត្តិ សមាគមថែរក្សាបរិស្ថាន និងវប្បធម៌
- លោក ម៉ម កុសល មជ្ឈមណ្ឌលត្រីពិភពលោក
- លោក អៀម ឌីណា មជ្ឈមណ្ឌលត្រីពិភពលោក
- លោកស្រី ជា សិលា មជ្ឈមណ្ឌលត្រីពិភពលោក

THE WETLANDS ALLIANCE
BUILDING LOCAL CAPACITY FOR SUSTAINABLE WETLANDS MANAGEMENT

មតិយោបល់ដែលលើកឡើងនៅក្នុងសៀវភៅនេះ គឺឆ្លុះបញ្ចាំងពីទស្សនទានរបស់សហគមន៍ អ្នកស្រាវជ្រាវសាលាភូមិ និង-ពីសំណាក់អ្នកពាក់ព័ន្ធនានាចំពោះគំរោងសាលាភូមិ។ ដូច្នេះអត្ថបទទាំងមូលមិនឆ្លុះបញ្ចាំងជាចាំបាច់ពីទស្សនទានរបស់ មជ្ឈមណ្ឌលត្រី-ពិភពលោក សម្ព័ន្ធភាពតំបន់ដីសើម និងអង្គការសេប៉ាឡើយ។

ឧបត្ថម្ភដោយ:

THE WETLANDS ALLIANCE
BUILDING LOCAL CAPACITY FOR SUSTAINABLE WETLANDS MANAGEMENT

Web mail Address
cepa@cepa-cambodia.org
Tel: 023 881 613

បោះពុម្ពឆ្នាំ២០១២

ឯកសារយោង

- វចនានុក្រមខ្មែរភាគ១-២ ឆ្នាំ ១៩៨៦
- សៀវភៅច្បាប់ជលផលកម្ពុជា បោះពុម្ពឆ្នាំ២០០៦
- លទ្ធផលស្រាវជ្រាវរបស់សហគមន៍មូលដ្ឋាន (គម្រោងសាលាភូមិ) បោះពុម្ពឆ្នាំ២០០៥-២០០៦

មាតិកា

សេចក្តីថ្លែងអំណរគុណ ៦

ជំពូក១ ៖ សេចក្តីផ្តើម ៧

១.១. តារាងឈ្មោះអន្លង់ទាំង៨ភូមិ ៨

១.២. សង្ខេបព័ត៌មាន ១០

១.៣. វិធីសាស្ត្រស្រាវជ្រាវ ១៤

១.៤. សារតាភូមិទាំង៨ .... ១៦

១.៥. ចំណាប់អារម្មណ៍អ្នកប្រើប្រាស់អន្លង់ ២៨

ជំពូក២ ៖ លទ្ធផលនៃការសិក្សាស្រាវជ្រាវអន្លង់

២.១. ភូមិកោះលួរ ឃុំព្រះរំកិល ស្រុកថាឡាបរិវ៉ាត់ ខេត្តស្ទឹងត្រែង ៣០

២.១.១. អន្លង់បន្ទាយភូមិ (ប៊ុងហាងបាន)

២.១.២. អន្លង់បីពាន់រុន (ប៊ុងសាមផាន់ហ៊ុង)

២.១.៣. អន្លង់សំរោង (ប៊ុងសាំហ៊ុង)

២.១.៤. អន្លង់ផ្សោត (ប៊ុងប៉ាខា)

២.២. ភូមិវឺនសៀន ឃុំអូរស្វាយ ស្រុកថាឡាបរិវ៉ាត់ ខេត្តស្ទឹងត្រែង ៣៦

២.២.១. អន្លង់វឺនសៀន

២.២.២. អន្លង់វឺនផុង

២.២.៣. អន្លង់ក្រាក់តូច

២.២.៤. អន្លង់ក្រាក់ធំ

២.២.៥. អន្លង់ក្បាលកោះចឹក

២.២.៦. អន្លង់ទឹកក្រហម

២.២.៧. អន្លង់ស្រែយាយនូ

២.២.៨. អន្លង់ត្រីព្រួល

២.២.៩. អន្លង់ត្រីលើម

២.២.១០. អន្លង់តាព្រំ

២.២.១១. អន្លង់ក្បាលកោះក្រឡាយ

២.២.១២. អន្លង់វែង

២.៣. ភូមិកោះស្នែង ឃុំកោះស្នែង ស្រុកថាឡាបរិវ៉ាត់ ខេត្តស្ទឹងត្រែង ៥៧

២.៣.១. អន្លង់តាថាវ

២.៣.២. អន្លង់តាលី

២.៣.៣. អន្លង់អំពិល

២.៣.៤. អន្លង់អំបិល

២.៣.៥. អន្លង់កណ្តុរ

២.៣.៦. អន្លង់កោះសំបួរ

សេចក្តីសន្និដ្ឋាន និងអនុសាសន៍

១. សេចក្តីសន្និដ្ឋាន

តាមលទ្ធផលនៃការសិក្សាស្រាវជ្រាវបានបញ្ជាក់ឲ្យដឹងថា អន្លង់មួយចំនួនត្រូវបានដីខ្សាច់ ហូរចាក់ និងការកាប់បំផ្លាញព្រៃលិចទឹករបស់មនុស្ស ដែលធ្វើឲ្យអន្លង់រាក់ខុសពីជំរៅដើមរបស់វា ចំណែកឯត្រី និងចំណីរបស់វាក៏មានការថយចុះច្រើនខុសពីមុនដែរ។ ការប្រែប្រួលទាំងនេះបណ្តាលមកពីការប្រែប្រួលនៃច្រាំងដីដែលបាកចុះក្នុងទន្លេ និងគម្រោងអភិវឌ្ឍន៍ធំៗនៅភាគខាងលើនៃអាងទន្លេមេគង្គ ដោយពុំបានសិក្សាត្រឹមត្រូវ និងច្បាស់លាស់តាមក្បួនខ្នាតបច្ចេកទេស។ ចំពោះស្ថានភាពទឹកទន្លេក៏មានការប្រែប្រួលខុសពីប្រក្រតី ទាំងកំរិតទឹក និងគុណភាពទឹក ហើយនៅពេលដែលប្រជាពលរដ្ឋប្រើប្រាស់ទឹកក៏បានបង្កឲ្យមានការប៉ះពាល់ដល់សុខភាពរបស់ពួកគាត់។ រីឯរដូវវស្សា បង្កឲ្យមានទឹកជំនន់ពីរទៅបីដងក្នុងមួយឆ្នាំ ដោយសារកត្តាទាំងនេះហើយបានបណ្តាលឲ្យប្រជាពលរដ្ឋដែលរស់នៅតាមដងទន្លេជួបប្រទះនូវផលវិបាកជាច្រើនដែលទាក់ទងនឹងការប្រកបរបរចិញ្ចឹមជីវិតរបស់ពួកគាត់ដូចជា ការបង្កបង្កើនផល ការដាំដំណាំរួមផ្សំ ការចិញ្ចឹមសត្វ និងការនេសាទត្រី ជាហេតុធ្វើឲ្យជីវភាពរស់នៅរបស់ពួកគាត់មានការធ្លាក់ចុះផងដែរ។ ទឹកជំនន់នេះក៏បានធ្វើឲ្យប្រជាជនដែលរស់នៅតាមដងទន្លេមេគង្គ មានការបាត់បង់ទ្រព្យសម្បត្តិជាច្រើនផងដែរដូចជា មង ទូក សន្ទូច ហើយរួមទាំងសម្ភារផ្សេងៗ និងដីស្រែចំការរបស់គាត់នៅតាមដងទន្លេត្រូវខូចខាតដោយការបាក់ច្រាំងទន្លេ សត្វពាហនៈ ត្រូវស្លាប់ដោយសារលង់ទឹក ។ ប្រសិនបើគម្រោងអភិវឌ្ឍន៍ធំៗ ដោយមិនបានធ្វើការសិក្សាឲ្យបានច្បាស់លាស់ទេនោះ ប្រជាពលរដ្ឋនឹងកាន់តែជួបការលំបាកធ្ងន់ធ្ងរជាងនេះជាមិនខាន។

២. អនុសាសន៍

គួរតែមានការសិក្សាឲ្យបានច្បាស់លាស់ពីផលប៉ះពាល់ទៅលើសេដ្ឋកិច្ច-សង្គម និងបរិស្ថានមុនពេល និងក្រោយពេលមានគម្រោងអភិវឌ្ឍន៍ដោយមានការចូលរួមពីសហគមន៍ ជាពិសេសពីសំណាក់ស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធ ព្រោះវាជាវិធីសាស្ត្រដ៏សមស្រប និងមានប្រសិទ្ធភាពដែលអាចកាត់បន្ថយផលប៉ះពាល់ទាំងនោះ។

អន្លង់តាមដងទន្លេមេគង្គគួរតែមានការសិក្សាឲ្យស៊ីជំរៅ និងមានលក្ខណៈវិទ្យាសាស្ត្របន្ថែមទៀតទៅលើប្រភេទនៃជីវចំរុះដែលមាននៅក្នុងអន្លង់ និងជុំវិញអន្លង់តាមដងទន្លេមេគង្គភាគខាងលើ។

បញ្ជីឈ្មោះអ្នកស្រាវជ្រាវភូមិកោះល្វ ឃុំព្រះរំកិល ស្រុកថាឡាបរិវ៉ាត់ ខេត្តស្ទឹងត្រែង

ល.រ	*ឈ្មោះ*	*ភេទ*	*អាយុ*	*ទីតាំងភូមិ*	*លេខទូរស័ព្ទ*
23	រុំ គុណ	ប	27	កន្សុយកោះ	
24	ប៊ុន ខាន	ប	28	កន្សុយកោះ	
25	ចន រុំ	ប	40	កន្សុយកោះ	
26	គី សៃ	ប	59	កន្សុយកោះ	
27	ប៊ុន ផាន	ប	30	កន្សុយកោះ	
28	លៀន ហូប	ប	43	កន្សុយកោះ	
29	ពើ ថុង	ប	50	កន្សុយកោះ	
30	ណម តម	ស	22	កន្សុយកោះ	
31	ប៊ុន ងៀង	ប	35	កន្សុយកោះ	
32	សៀន កៀ	ប	31	កន្សុយកោះ	
33	ហាន តិ	ប	28	កន្សុយកោះ	

ស្រីចំនួន ១២នាក់
ប្រុសចំនួន ២១នាក់

២.៣.៨. អន្លង់តាព្រំ

២.៣.៩. អន្លង់តាងី

២.៤. ភូមិកោះខនឌិន សង្កាត់សាមគ្គី ក្រុងស្ទឹងត្រែង ខេត្តស្ទឹងត្រែង ៦៦

២.៤.១. អន្លង់តាគុ

២.៤.២. អន្លង់កោះឃាយជឹម

២.៤.៣. អន្លង់កន្សុយកោះកាង

២.៤.៤. អន្លង់ពោធិ៍

ជំពូក៣ ៖ ឧបសម្ព័ន្ធ ៧៤

សន្ទានុក្រម ៧៥

មជ្ឈមណ្ឌលត្រីពិភពលោក ៧៧

សម្ព័ន្ធភាពតំបន់ដីសើម ៧៨

អង្គការសេប៉ា ៧៩

បញ្ជីឈ្មោះអ្នកស្រាវជ្រាវ ៧៨

សន្និដ្ឋាន និងអនុសាសន៍ ៨០

ឯកសារយោង ៩០

សេចក្តីថ្លែងអំណរគុណ

ដោយមានការលើកទឹកចិត្ត ការគាំទ្រ ការជំរុញ ការលះបង់កម្លាំងកាយ កម្លាំងចិត្ត ពេលវេលា និងសម្ភារៈ ពីសំណាក់អ្នកពាក់ព័ន្ធសំខាន់ៗជាច្រើន។

ក្រុមអ្នកស្រាវជ្រាវយើងខ្ញុំសូមធ្វើគារវកិច្ចដ៏ខ្ពង់ខ្ពស់ និងសូមថ្លែងអំណរគុណយ៉ាងជ្រាលជ្រៅបំផុតចំពោះ អាជ្ញាធរខេត្តគ្រប់លំដាប់ថ្នាក់ ដែលបានគាំទ្រ និងលើកទឹកចិត្តអ្នកភូមិក្នុងមូលដ្ឋាន ក៏ដូចជាអ្នកស្រាវជ្រាវទាំងអស់ឲ្យខិតខំស្រាវជ្រាវ ប្រមូលព័ត៌មានក្នុងគោលបំណងអភិរក្ស និងប្រើប្រាស់លទ្ធផលស្រាវជ្រាវសម្រាប់ទុកជាឧបករណ៍នៃការរៀបចំកសាងផែនការ អភិវឌ្ឍន៍ធនធានធម្មជាតិប្រកបដោយនិរន្តរភាព ។

យើងក៏សូមថ្លែងអំណរគុណចំពោះលោក ទេព ប៊ុណ្ណារិទ្ធិ នាយកប្រតិបត្តិអង្គការសេប៉ា (CEPA) លោក Alan Brooks លោក Mark Dubois លោក ម៉ម កុសល លោក អៀម ឌីណា និងលោកស្រី ជា សីលា តំណាងមជ្ឈមណ្ឌលត្រីពិភពលោក ប្រចាំតំបន់មេគង្គ ដែលបានជួយគាំទ្រផ្នែកបច្ចេកទេស និងមជ្ឈមណ្ឌលត្រីពិភពលោកប្រចាំតំបន់មេគង្គដែលបានផ្តល់ថវិកាតាមរយៈសម្ព័ន្ធភាពតំបន់ដីសើម។

ចំពោះការគាំទ្រផ្នែកបច្ចេកទេសផ្ទាល់ ការបណ្តុះបណ្តាលអ្នកស្រាវជ្រាវ និងជួយសម្របសម្រួលក្នុងការស្រាវជ្រាវ រៀបចំសិក្ខាសាលាតាំងពីថ្នាក់ភូមិ ដល់ថ្នាក់ខេត្ត ក្រុមអ្នកស្រាវជ្រាវទាំងអស់ សូមថ្លែងអំណរគុណជាអនេកប្បការចំពោះលោក អ៊ុយ សុភាវីរៈ អ្នកសម្របសម្រួលគំរោងសាលាភូមិ និងលោក សុខ ចក្រី លោក អ៊ុន វណ្ណៈ លោក សេង សុធា ដែលជាជំនួយ ការអ្នកស្រាវជ្រាវ។

យើងខ្ញុំក៏មិនភ្លេចសូមថ្លែងអំណរគុណដល់អតីតអ្នកស្រាវជ្រាវសាលាភូមិ និងជំនួយការអ្នកស្រាវជ្រាវសាលាភូមិ ដែលបុគ្គលមួយចំនួនបានលាចាកពីលោកនេះ និងបុគ្គលមួយចំនួនទៀតបានផ្លាស់ប្តូរការងារ ឬ ផ្លាស់ទីលំនៅទៅនៅភូមិ ឬ ខេត្ត ឬប្រទេស ដទៃទៀត។

សូមថ្លែងអំណរគុណយ៉ាងខ្លាំងចំពោះលោក យេន រុន អ្នកសម្របសម្រួល ថ្នាក់ខេត្តរបស់អង្គការសេប៉ា ដែលបានជួយសម្រួលការងារទំនាក់ទំនងក្នុងមូលដ្ឋាន និងជុំវិញខេត្ត ផ្តល់មធ្យោបាយធ្វើដំណើរ និងសម្ភារៈប្រើប្រាស់ដូចជា ទោចក្រយាន យន្ត កុំព្យូទ័រ និងអិលស៊ីឌី ។ល។

ទន្ទឹមនឹងនេះដែរ យើងខ្ញុំសូមថ្លែងអំណរគុណយ៉ាងជ្រាលជ្រៅចំពោះ មន្ត្រីសាលាខេត្តស្ទឹងត្រែង ថ្នាក់ដឹកនាំ មន្ទីរបរិស្ថាន មន្ទីរកសិកម្ម ខណ្ឌរដ្ឋបាលជលផល ខណ្ឌរដ្ឋបាលព្រៃឈើ នាយកតំបន់រ៉ាមសារ អភិបាលស្រុកស្ទឹងត្រែង អភិបាលស្រុកថាឡាបរិវ៉ាត់ ក្រុមអ្នកអភិរក្ស ដែលបានចូលរួមផ្តល់យោបល់កែសម្រួលព័ត៌មាន ទិន្នន័យ រចនាបថ ពាក្យពេចន៍ ដើម្បីបញ្ជាក់ពីសុពលភាពនៃឯកសារ ។

សូមថ្លែងអំណរគុណជាពិសេសផងដែរ ចំពោះ អាជ្ញាធរមូលដ្ឋាន មេឃុំសាមគ្គី ប្រធានភូមិកោះខនឌិន មេឃុំកោះស្នែង ប្រធានភូមិកោះស្នែង មេឃុំអូរស្វាយ ប្រធានភូមិវ៉ឺនសៀន មេឃុំព្រះរំកិល ប្រធានភូមិកោះល្ងូ ក្រុមប្រឹក្សាឃុំ និងប្រជាជននៃភូមិទាំងបួនខាងលើនេះដែលបានសហការ និងបង្កលក្ខណៈងាយស្រួលដល់ការចុះយកព័ត៌មាន ហើយបានចំណាយកម្លាំង កាយ កម្លាំងចិត្ត និងពេលវេលា ចូលរួមយ៉ាងសកម្មគ្រប់សកម្មភាពរបស់អ្នកស្រាវជ្រាវនៅតាម មូលដ្ឋាន និងថ្នាក់ខេត្ត ។

ជាទីបញ្ចប់ សូមថ្លែងអំណរគុណដល់មជ្ឈមណ្ឌលត្រីពិភពលោក តាមរយៈកម្មវិធីសម្ព័ន្ធភាពតំបន់ដីសើម ដែលបានជួយសំរួលការងារបោះពុម្ពផ្សាយ។

បញ្ជីឈ្មោះអ្នកស្រាវជ្រាវភូមិកោះល្ងូ ឃុំព្រះរំកិល ស្រុកថាឡាបរិវ៉ាត់ ខេត្តស្ទឹងត្រែង

ល.រ	ឈ្មោះ	ភេទ	អាយុ	ទីតាំងភូមិ	លេខទូរស័ព្ទ
1	កុំ ថង	ប	49	ក្បាលកោះ	088 944 248 6
2	ខាំផន ស៊ីទុន	ប	45	ក្បាលកោះ	011 665 983
3	ថាន់ តៃ	ស	35	ក្បាលកោះ	
4	យួន នូកន	ស	42	ក្បាលកោះ	
5	ថាន់ ថ្លា	ស	32	ក្បាលកោះ	
6	ខាំផន អៀង	ស	28	ក្បាលកោះ	
7	សា ផូ	ប	48	ក្បាលកោះ	
8	ខាំផន នុន	ស	43	ក្បាលកោះ	
9	លីន ស៊ីង	ប	50	ក្បាលកោះ	
10	កុំ ថៃម	ប	41	ក្បាលកោះ	
11	ខាំផុន បូកែវ	ស	40	ក្បាលកោះ	
12	ប៉ាន់ ណយ	ប	34	ក្បាលកោះ	
13	សុង វណ្ណស៊ី	ស	22	ក្បាលកោះ	
14	សុខខាំ ឡា	ស	23	ក្បាលកោះ	
15	ទុន ណាងណយ	ស	20	ក្បាលកោះ	
16	ថង លៀម	ស	20	ក្បាលកោះ	
17	ចាន់ ញ៉ា	ប	25	ក្បាលកោះ	
18	ទើម ហោរ	ប	25	ក្បាលកោះ	
19	សុខ មី	ប	28	ក្បាលកោះ	
20	ខុត អួយ	ប	43	ក្បាលកោះ	
21	គ្រឹម ផល	ស	58	កន្ទុយកោះ	
22	យ៉ឺវ សន្ធនា	ប	28	កន្ទុយកោះ	076 575 655 6

បញ្ជីឈ្មោះអ្នកស្រាវជ្រាវភូមិវីនសៀន ឃុំអូរស្វាយ ស្រុកថាឡាបរិវ៉ាត់ ខេត្តស្ទឹងត្រែង

ល.រ	ឈ្មោះ	ភេទ	អាយុ	ទីតាំងភូមិ	លេខទូរស័ព្ទ
២៣	ផឹង សុគី	ស	១៨	កន្ទុយភូមិ	
២៤	ភឹម នួនស៊ី	ស	៣១	ក្បាលភូមិ	
២៥	សិត រ៉េយ	ប	២៩	ក្បាលភូមិ	
២៦	ញ៉ឹម ទូ	ប	៣០	ក្បាលភូមិ	
២៧	ភឹម សុភី	ស	៤៣	ក្បាលភូមិ	
២៨	ស៊ី សុបាន	ប	៣០	ក្បាលភូមិ	
២៩	ដាំ ដើយ	ប	៣៥	ក្បាលភូមិ	011 534 753
៣០	ឃិន មឿន	ប	៤៥	ក្បាលភូមិ	
៣១	ប៊ុ លៀន	ប	៤២	ក្បាលភូមិ	
៣២	ប៊ីនណម	ស	៤៤	ក្បាលភូមិ	
៣៤	សូ សាន់	ប	៤៤	ក្បាលភូមិ	
៣៥	ផាយ គឿង	ប	៥៥	ក្បាលភូមិ	
៣៦	ដែង ចាន់	ប	៦៨	កណ្តាលភូមិ	
៣៧	ទុំ ប៊ុនធឿន	ប	២៥	ក្បាលភូមិ	

ស្រីចំនួន ០៥នាក់

ប្រុសចំនួន ៣២នាក់

ជំពូក១
សេចក្តីផ្តើម

សមាគមថែរក្សាបរិស្ថាន និងវប្បធម៌ (សេប៉ា) គឺជាអង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាល មិនជាប់ពាក់ព័ន្ធនឹងគណបក្ស ឬក្រុមនយោបាយណាមួយ និងមិនរកកម្រៃ។ សេប៉ាបានបង្កើតក្នុងឆ្នាំ ១៩៩៥ ដោយសកម្មជនបរិស្ថាន ក្នុងគោលបំណង អភិរក្សនូវធនធានធម្មជាតិ ។ ហើយសេប៉ាបានចុះឈ្មោះនៅក្រសួងមហាផ្ទៃនៅឆ្នាំ១៩៩៦។ សមាគមថែរក្សាបរិស្ថាន និងវប្បធម៌ (សេប៉ា) ត្រូវបានចុះបញ្ជីនៅក្រសួងមហាផ្ទៃ នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជានៅ ថ្ងៃទី១០ ខែមេសា ឆ្នាំ១៩៩៦។

សមាគមថែរក្សាបរិស្ថាន និងវប្បធម៌ (សេប៉ា) យល់ឃើញ និងជឿជាក់ថា បញ្ហាបរិស្ថាន និងការគ្រប់គ្រងធនធានធម្មជាតិ គឺជាបញ្ហាដ៏ចំបង និងសំខាន់បំផុតសំរាប់ប្រទេសកម្ពុជាដែលត្រូវឲ្យមានដំណោះស្រាយជាបន្ទាន់។

សមាគមថែរក្សាបរិស្ថាន និងវប្បធម៌ (សេប៉ា) ប្រាថ្នាចង់បាននូវសង្គមមួយ ដែលអាចថែរក្សាបាននូវឯករាជភាព វប្បធម៌ និងបរិស្ថានរបស់ខ្លួន ហើយធ្វើកិច្ចសហប្រតិបត្តិការជាមួយអ្នកពាក់ព័ន្ធ និងសមាគមមូលដ្ឋាន ដើម្បីធានាឲ្យបាននូវតម្រូវការរបស់សង្គម ដោយមិនធ្វើឲ្យប៉ះពាល់ដល់និរន្តរភាព ស្ថិរភាព និងសុវត្ថិភាពនៃបរិស្ថាន សង្គម និងសេដ្ឋកិច្ចរបស់អ្នកជំនាន់ក្រោយ។

បច្ចុប្បន្ននេះសមាគមថែរក្សាបរិស្ថាន និងវប្បធម៌បានធ្វើការលើគម្រោងធំៗ ៤ ដែលមានដូចខាងក្រោម៖

១. គម្រោងសាលាភូមិ

២. គម្រោងសហគមន៍នេសាទ

៣. គសហគមន៍ព្រៃឈើ

៤. គម្រោងធនធានទឹក

គម្រោងសាលាភូមិកំពុងធ្វើការនៅភូមិគោលដៅចំនួន ៤ ដែលមានភូមិកោះខនឌិន ភូមិកោះស្នែង ភូមិវីនសៀន និងភូមិកោះល្ងដែលស្ថិតនៅតាមដងទន្លេមេគង្គ នៃតំបន់រ៉ាមសារខេត្តស្ទឹងត្រែង។ អ្នកទទួលផលពីគម្រោងសាលាភូមិមានចំនួនសរុប ៤២៥គ្រួសារ ស្មើនឹង ២១៨៣នាក់ ស្រី១០៩២នាក់។

- ប្រវត្តិគម្រោងសាលាភូមិ

សាលាភូមិបានបង្កើតឡើងនៅពាក់កណ្តាលខែឧសភា ឆ្នាំ ២០០៥ រហូតដល់ឆ្នាំ ២០០៦ ដោយមានការឧបត្ថម្ភពីកម្មវិធី MWBP និងសម្របសម្រួលដោយ CEPA។

នៅពាក់កណ្តាលឆ្នាំ២០០៧ រហូតដល់បច្ចុប្បន្ន សាលាភូមិបានទទួលការគាំទ្រ បច្ចេកទេស ពីមជ្ឈមណ្ឌលត្រីពិភពលោក(WF) និងឧបត្ថម្ភថវិកាដោយ (SIDA) តាមរយៈសម្ព័ន្ធភាពតំបន់ដីសើម(WAP) ។

- គោលបំណងនៃគម្រោង

1. ដើម្បីបង្កើនសមត្ថភាពសហគមន៍មូលដ្ឋានសម្រាប់ កែលំអ នូវការប្រើប្រាស់ និងគ្រប់គ្រងធនធានធម្មជាតិ ប្រកបដោយនិរន្តរភាព។
2. ដើម្បីធ្វើឲ្យប្រសើរឡើង នូវភាពជាម្ចាស់ និងភាពជាអ្នកដឹកនាំ នៅក្នុងសហគមន៍។ ដើម្បីកែលំអនូវការចិញ្ចឹមជិវិតរបស់សហគមន៍មូលដ្ឋាន តាមរយៈ សហគមន៍នេសាទ និងសហគមន៍ព្រៃឈើ។

ឈ្មោះអន្លង់ទាំង៤ភូមិរបស់គំរោងសាលាភូមិ

១.អន្លង់នៅភូមិកោះខនឌិន សរុបចំនួន ០៤ អន្លង់						
ល.រ	ឈ្មោះអន្លង	ឈ្មោះឡាវ	ជំរៅ	បណ្ដោយ	ទទឹង	ទីតាំងអន្លង
១	អន្លង់តាគុ		៤៥	១៥០	៥០	ស្ថិតនៅក្បាលភូមិកោះខនឌិន
២	អន្លង់កោះយាយជឹម		៤០	២០០	១៥០	ស្ថិតនៅទល់មុខភូមិកោះខនឌិន
៣	អន្លង់កន្ទុយកោះកាង		៤៥	២០០	៥០	ស្ថិតនៅកន្ទុយភូមិកោះខនឌិន
៤	អន្លង់ពោធិ៍		៣០	១៥០	៧០	ស្ថិតនៅមុខភូមិកោះខនឌិន (ថ្មី)

២.អន្លង់នៅភូមិកោះស្នែង សរុបចំនួន ០៩ អន្លង់						
៥	អន្លង់អំពិល	វ៉ិនខាម	១០	១០០	៥០	ខាងកើត កន្ទុតភូមិ ចំងាយ ១គ.ម ពីភូមិកោះស្នែង
៦	អន្លង់កណ្ដុរ	ប៊ុងជនន្ទ	២០	២០០	៥០	កណ្ដាលភូមិខាងលិច ចំងាយ ១គ.ម ពីភូមិកោៈស្នែង
៧	ប៊ុងតាលី	ប៊ុងតាលី	២៣	៣០០	១០០	ខាងកើតចំកណ្ដាលភូមិកោះស្នែងចំងាយ ១០០ម ពីភូមិកោះស្នែង
៨	អន្លង់តាជី	ប៊ុងតាតហៃ	១០	១០០	៥០	ខាងកើតកន្ទុយកោះផុតចំងាយ ២.៥គ.ម ពីភូមិកោះស្នែង
៩	អន្លង់កោះសំបួរ	ប៊ុងសំប៉យ	៩	២៥០	១០០	ខាងលិច ក្រោមអន្លង់កណ្ដុរបន្តិច ចំងាយ ២គ.ម ពីភូមិកោះស្នែង
១០	ប៊ុងតាថាវ	ប៊ុងតាថាវ	២៥	៣០០	១៥០	នៅខាងកើតភូមិ ជាប់កន្ទុយកោះស្នែង
១១	អន្លង់ប៉ាគួង	ប៊ុងប៉ាគួង	១០	១០០	៥០	ខាងកើតក្បាលកោះស្នែងចំងាយ ៣គ.ម ពីភូមិកោះស្នែង
១២	អន្លង់កោះអំបិល	វ៉ាំងជនកឿ	២១	២០០	១៥០	ក្បាលកោះស្នែងខាងកើតចំងាយ ១គ.ម ពីភូមិកោះស្នែង
១៣	អន្លង់តាព្រំ	វ៉ឺនតាភុម	២៦	៥០០	២០០	ខាងកើតក្បាលកោះស្នែង ចំងាយ១.៥ គ.ម ពីភូមិកោះស្នែង

បញ្ជីឈ្មោះអ្នកស្រាវជ្រាវភូមិវ៉ឺនសៀន ឃុំអូរស្វាយ ស្រុកថាឡាបរិវ៉ាត់ ខេត្តស្ទឹងត្រែង

ល.រ	ឈ្មោះ	ភេទ	អាយុ	ទីតាំង	លេខទូស័ព្ទ
១	ស៊ី ចាន់ដន	ស	៥៥	កណ្ដាលភូមិ	
២	ឡុង នឹក	ប	៥១	កណ្ដាលភូមិ	011 282 572
៣	ញឹម សៀន	ប	៤២	កណ្ដាលភូមិ	
៤	ពុត កន	ប	៣៥	កណ្ដាលភូមិ	
៥	ពុត ស៊ូ	ប	៣៧	កណ្ដាលភូមិ	099 806 725
៦	យិន សុឃិត	ប	៤២	កណ្ដាលភូមិ	
៧	ប៉ន យ៉ាន	ប	២៩	កណ្ដាលភូមិ	
៨	សាយ ហួន	ប	៥៥	កណ្ដាលភូមិ	
៩	មុំ ខា	ប	៣០	កណ្ដាលភូមិ	097 290 272 4
១០	ប្រាក់ ខុំ	ប	៥៦	កណ្ដាលភូមិ	
១១	ប៊ុ ផន	ប	៤៦	កណ្ដាលភូមិ	
១២	ចាន់ វណ្ណី	ប	៣០	កណ្ដាលភូមិ	
១៣	សន ផាន់នី	ប	២៧	កណ្ដាលភូមិ	
១៤	សាវ៉ុន ចៃ	ប	២៨	កណ្ដាលភូមិ	
១៥	សៀន ប៊ុនចាន់	ប	២០	កណ្ដាលភូមិ	
១៦	ឌន ខាន់	ប	២០	កណ្ដាលភូមិ	
១៧	អ៊ិន ប៊ុនសុំ	ប	៥៦	កន្ទុយភូមិ	076 750 190 5
១៨	ភួង ផិង	ប	៥២	កន្ទុយភូមិ	
១៩	ឃី ញុត	ប	៣៨	កន្ទុយភូមិ	
២០	ដាំ វ៉ាន់	ប	៣២	កន្ទុយភូមិ	
២១	ផៃ ទី	ប	២៨	កន្ទុយភូមិ	011 435 510
២២	ដាំ ធន	ប	២៥	កន្ទុយភូមិ	

បញ្ជីឈ្មោះអ្នកស្រាវជ្រាវភូមិកោះស្នែង ឃុំកោះស្នែង ស្រុកថាឡាបរិវ៉ាត់ ខេត្តស្ទឹងត្រែង

ល.រ	ឈ្មោះ	ភេទ	អាយុ	ទីតាំងភូមិ	លេខទូរស័ព្ទ
៤៩	ម៉ឺន ជិត	ប	៣៣	កណ្ដាលភូមិ	
៥០	ប្អូ វ៉ាន់	ប	៤២	កណ្ដាលភូមិ	
៥១	ថា លីហាវ	ប	២៤	កណ្ដាលភូមិ	011 65 60 60
៥២	រី សារុន	ប	៤២	កណ្ដាលភូមិ	011 436 175

ស្រីចំនួន ២៦នាក់
ប្រុសចំនួន ២៦នាក់

៣.អន្លង់នៅភូមិកោះលូ សរុបចំនួន ០៤ អន្លង់						
១៤	អន្លង់ផ្សេាត	ប៊ុងប៉ាខា	២៥	២០០	១៥០	នៅក្បាលកោះលូ
១៥	អន្លង់សំរោង	ប៊ុងរ៉ឺនសំហង	២២	៣៥០	២០០	នៅខាងកើតកោះលូ
១៦	អន្លង់កន្ទុយភូមិ	ប៊ុងប៉ាងល្វា	១២	៣៥០	៣៥០	នៅកើតកន្ទុយកោះលូ
១៧	អន្លង់បីពាន់រុន	ប៊ុងសាមពាន់ហ៊ួ	៣៥០	៣៥០	៣៥០	នៅខាងលិចកោះលូ (មុខកំពុងទឹកផ្ទះពូសុង)

៤.អន្លង់នៅភូមិរ៉ឺនសៀន សរុបចំនួន ១២ អន្លង់						
១៨	អន្លង់រ៉ឺនសៀន	រ៉ឺនសៀន	១៦	១៥០	៥០	ទល់មុខភូមិរ៉ឺនសៀនចំងាយ ប្រហែល ១០ម
១៩	អន្លង់រ៉ឺនភូង	រ៉ឺនភូង	១២	២០០	១០០	ក្បាលភូមិរ៉ឺនសៀន
២០	អន្លង់ក្រាក់ធំ	បុងហ្វាញ៉ៃ	១៥	២៥០	១២០	ស្ថិតនៅខាងលិចកោះទន្សាយចំងាយ ៣៥០មនិងស្ថិតនៅ ខាងកោ- ះបុងក្រាក់ចំងាយ
២១	អន្លង់ត្រីព្រួល	បុងបាផក	៥	១៥០	២០០	ខាងកើតកោះហិប ខាងលិចកោះរ៉ឺនហាង
២២	អន្លង់ក្បាលកោះក្រឡា យ	ពុងវល្លិ៍កាឡាយ	៥	១០០	១៥០	ក្បាលកោះក្រឡាយ
២៣	អន្លង់ស្រែយាយនូ	បុងណានូ	៤	១០០	៥០	ស្ថិតនៅកន្ទុយកោះខនកែវ ចំងាយ ១,៥ គ.មពីភូមិរ៉ឺន សៀន
២៤	អន្លង់វែង	បុងញ៉ាវ	៤	២០០	៥០	ខាងកើតកោះខនកែវ
២៥	អន្លង់តាព្រំ	ពុងតាផប	៥	១៥០	២០០	ខាងកើតកោះហិប ខាងលិច កោះរ៉ឺន- ហាង
២៦	អន្លង់ទឹកក្រហម	បុងណាមដែង	៥	៦០	៣០	ក្បាលកោះខនកែវ
២៧	អន្លង់ត្រីលើម	ប៊ុងប៉ាលើម	៣	៦០	៥០	ខាងលិចកោះក្រឡាយចំងាយ ១,៥ គ.មពីភូមិ
២៨	អន្លង់ក្បាលកោះចឹក	បុងហ្វូដក	៤ម	១០០ម	៥០	១ គ.មចំក្បាលកោះក្រឡាយ
២៩	អន្លង់ក្រាក់តូច	បុងហ្វាណា	៤ម	២០០ម	១០០	ជាប់ក្បាលកោះទន្សាយចំងាយ ពីភូមិ ៣,ម

សង្ខេបព័ត៌មានរួម

គម្រោងស្រាវជ្រាវសាលាភូមិ នៅតំបន់រ៉ាមសារ ខេត្តស្ទឹងត្រែង បានទទួលការគាំទ្រ និងសហប្រតិបត្តិការរវាងអង្គការក្នុងស្រុកមួយដែលមានឈ្មោះថា សមាគមថែរក្សាបរិស្ថាន និងវប្បធម៌ (CEPA) ក្រោមការឧបត្ថម្ភពីសម្ព័ន្ធភាពតំបន់ដីសើម(WAP)។ ការសិក្សានេះត្រូវបានធ្វើឡើងដោយប្រជាជននៅតាមភូមិចំនួន៤ ដូចជាភូមិកោះខនឌិន ភូមិកោះស្នែង ភូមិរ៉ឺនសៀន និងភូមិ កោះលួ។ ភូមិទាំង៤នេះគឺស្ថិននៅក្នុងឃុំ៤ ស្រុក២ ដែលស្ថិតនៅក្នុងអាងទន្លេមេគង្គ តំបន់រ៉ាមសារខេត្តស្ទឹងត្រែង។

អ្នកស្រាវជ្រាវគម្រោងសាលាភូមិ គឺជាអ្នកភូមិ។ ពួកគាត់គឺជាអ្នកកំណត់ ប្រធានបទចំនួន៨គឺ:

- ធនធានជលផល (រួមមានប្រភេទត្រី អន្លង់ ឧបករណ៍នេសាទបែបបុរាណ កន្លែងរស់នៅរបស់ត្រី ទីកន្លែងពងកូន និងការបំលាស់ទីរបស់ត្រី)
- ប្រភេទរុក្ខជាតិប្រើប្រាស់ជាបន្លែ និងឱសថបុរាណ
- ប្រភេទជម្រកត្រីសំខាន់ៗ
- ប្រភេទឧបករណ៍នេសាទនៅតាមភូមិគោលដៅ
- អន្លង់សំខាន់ៗនៅតាមភូមិគោលដៅ
- សុខភាព និងជម្ងឺដែលតែងតែកើតមាននៅក្នុងភូមិ
- ចំណីអាហារដែលប្រើប្រាស់នៅក្នុងភូមិ
- ការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ និងការបន្សាំខ្លួន

គម្រោងស្រាវជ្រាវសាលាភូមិ មានគោលបំណងសំខាន់ៗចំនួន៤ ដូចខាងក្រោម:

- ដើម្បីលើកម្ពស់សិទ្ធិអំណាចដល់ប្រជាជនមូលដ្ឋាន និងបង្កើនចំណេះដឹងដល់ពួកគេពីធនធានធម្មជាតិដែលមានតាមភូមិរបស់ពួកគេតាមរយៈការសិក្សាស្រាវជ្រាវដោយខ្លួនឯង
- ដើម្បីបរិយាយ និងត្រួតពិនិត្យមើលការប្រែប្រួលធនធានធម្មជាតិ
- បណ្តុះបណ្តាលក្រុមអ្នកស្រាវជ្រាវ អោយចេះពីរបៀបធ្វើការជាបណ្តាញ ដើម្បីផ្លាស់ប្តូរចំណេះដឹងរវាងគ្នា និងគ្នាក្នុងរង្វង់ភូមិរបស់ខ្លួន
- ដើម្បីប្រមូល និងចងក្រងឯកសារពីចំណេះដឹងតាមមូលដ្ឋាន ដែលទាក់ទងនឹងធនធានធម្មជាតិនៅក្នុងភូមិរបស់ពួកគេ។

គម្រោងស្រាវជ្រាវសាលាភូមិ ចាប់ផ្តើមអនុវត្តនៅខែឧសភា ឆ្នាំ២០០៥ ការសិក្សានេះមានការចូលរួមធ្វើពីអ្នកស្រាវជ្រាវដែលជាប្រជាជនមូលដ្ឋានចំនួន១៦៣នាក់ក្នុងនោះមានស្រីចំនួន ៦៥នាក់ ដែលរស់នៅក្នុងខេត្តស្ទឹងត្រែង ភាគឦសាននៃប្រទេសកម្ពុជារួមមានចាស់ទុំក្នុងភូមិ និងប្រជានេសាទផ្សេងៗទៀត ។

បញ្ជីឈ្មោះអ្នកស្រាវជ្រាវភូមិកោះស្នែង ឃុំកោះស្នែង ស្រុកថាឡាបរិវ៉ាត់ ខេត្តស្ទឹងត្រែង

ល.រ	ឈ្មោះ	ភេទ	អាយុ	ទីតាំងភូមិ	លេខទូរស័ព្ទ
២៥	ភូមិ ប៉ាន់	ស	៤៥	ក្បាលភូមិ	
២៦	សាយ សុភាព	ប	៣០	ក្បាលភូមិ	
២៧	សៀង កេត	ប	៣៥	ក្បាលភូមិ	
២៨	ថង រិះ	ប	២៦	ក្បាលភូមិ	
២៩	ហួត ល័យ	ស	១៩	ក្បាលភូមិ	
៣០	យូន យឿ	ស	៥៧	ក្បាលភូមិ	
៣១	យូន គឿ	ស	៥៩	ក្បាលភូមិ	
៣២	ឡូត ចឹង	ប	៥៩	ក្បាលភូមិ	
៣៣	លិត សុភិត	ស	២៣	ក្បាលភូមិ	
៣៤	សៃ សួយ	ប	៤៤	ក្បាលភូមិ	
៣៥	ផាយ គៀង	ប	៥៥	ក្បាលភូមិ	
៣៦	លៀន សុខុម	ប	៤៣	កណ្តាលភូមិ	011 640 547
៣៧	និន ភិរុណ	ប	២៧	កណ្តាលភូមិ	
៣៨	សន សុខន	ប	៤៩	ក្បាលភូមិ	
៣៩	ផែង ចម	ប	៥៧	ក្បាលភូមិ	
៤០	ខាំ ឡឿ	ស	៤៨	កណ្តាលភូមិ	
៤១	ផាយ ហម	ស	៤៨	ក្បាលភូមិ	
៤២	ថាំង លៃត	ស	២៥	កណ្តាលភូមិ	097 575 187 7
៤៣	នូ ល័យ	ស	៥៤	ក្បាលភូមិ	
៤៤	ភិត សំអន	ប	៣២	ក្បាលភូមិ	
៤៥	លឿង ថាវី	ប	៦៦	ក្បាលភូមិ	
៤៦	ចាន់ ជឿង	ប	២៦	ក្បាលភូមិ	
៤៧	ឡាន យន	ស	៤១	កណ្តាលភូមិ	
៤៨	ប្អូន ខាន	ប	៣០	កណ្តាលភូមិ	

បញ្ជីឈ្មោះអ្នកស្រាវជ្រាវភូមិកោះស្នែង ឃុំកោះស្នែង ស្រុកថាឡាបរិវ៉ាត់ ខេត្តស្ទឹងត្រែង

ល.រ	ឈ្មោះ	ភេទ	អាយុ	ទីតាំងភូមិ	លេខទូរស័ព្ទ
១	ប្អូន ហ្វៃន	ស	១៩	កណ្តាលភូមិ	
២	សាយ មុន្នី	ស	២២	កណ្តាលភូមិ	
៣	ដា យ៉ាន់	ស	៥៧	កណ្តាលភូមិ	
៤	គី ទី	ប	៣៨	កណ្តាលភូមិ	
៥	ម៉ា ប៊ុតសា	ស	២២	កណ្តាលភូមិ	
៦	ឆោម ញ៉ឹម	ប	៥៥	កណ្តាលភូមិ	011 69 34 17
៧	ថាំង ប្ញូរ	ស	២១	កណ្តាលភូមិ	
៨	ផង ថានីន	ស	២៤	កន្ទុយភូមិ	076 73 05 913
៩	គី ម៉ាឡៃ	ស	១៩	កន្ទុយភូមិ	097 48 09 034
១០	ឡុត សាន់	ស	១៨	កន្ទុយភូមិ	
១១	មុក សូនី	ស	៥៧	កន្ទុយភូមិ	
១២	ភូមិ ថៃ	ស	៤៨	កន្ទុយភូមិ	
១៣	មុត សុខា	ស	១៧	កន្ទុយភូមិ	
១៤	ឡា ចាន់ថា	ស	១៩	កន្ទុយភូមិ	
១៥	ឡុញ ហុន	ប	២៦	កន្ទុយភូមិ	
១៦	ពុន ណា	ស	១៩	កន្ទុយភូមិ	
១៧	ថៃ វាំង	ប	២០	កន្ទុយភូមិ	
១៨	គឿង វុធ	ប	៥៧	ក្បាលភូមិ	011 49 96 30
១៩	លៀង ចាន់	ប	៥៥	ក្បាលភូមិ	011 43 49 21
២០	ប្ញូរ ខាំតង	ស	៣៨	ក្បាលភូមិ	097 98 13 154
២១	លឹម សៃ	ប	៤០	ក្បាលភូមិ	099 77 42 83
២២	សន យ៉ាត	ស	៤៤	ក្បាលភូមិ	11693417
២៣	តឹម ហ៊ុន	ប	៣៧	ក្បាលភូមិ	
២៤	លេង លីណា	ស	១៩	ក្បាលភូមិ	097 72 59 891

សមាគមថែរក្សាបរិស្ថាន និងវប្បធម៌ (CEPA) បានផ្តល់ការគាំទ្រផងដែរ ដល់ក្រុមជំនួយការគម្រោង ចំនួន៥រូប ដើម្បីជួយសម្របសម្រួល និងចងក្រងជាឯកសារទាក់ទងទៅនិងការសិក្សានេះ។

វិធីសាស្ត្ររបស់គម្រោងស្រាវជ្រាវសាលាភូមិ ត្រូវបានបែងចែកជាជំហានៗ គឺដំបូងឡើងបង្កើតក្រុមស្រាវជ្រាវ ចុះសិក្សានៅតំបន់មូលដ្ឋានផ្ទាល់ និងធ្វើការ ស្ទង់មតិ ការសម្ភាសន៍គ្រួសារ កិច្ចប្រជុំបណ្តាញដើម្បីចែករំលែក និងធ្វើអោយ មានសុពលភាពនូវលទ្ធផលស្រាវជ្រាវ និងដើម្បីរៀបចំរបាយការណ៍ពង្រៀង និង ចុងក្រោយរៀបចំសិក្ខាសាលា ដោយមានការចូលរួមពីអ្នកពាក់ព័ន្ធគ្រប់មជ្ឈដ្ឋាន ដើម្បីសុំយោបល់មុន និងចេញរបាយការណ៍ចុងក្រោយ ។ ការសិក្សាស្រាវជ្រាវនេះ ត្រូវការនូវទិន្នន័យបែបពិសោធន៍ និងការតាមដានត្រួតពិនិត្យឡើងវិញដោយប្រុងប្រយ័ត្ន។ តាមរយៈដំណើរការសិក្សានេះ ក្រុមអ្នកស្រាវជ្រាវមិនត្រឹមតែបានផ្តល់ជាព័ត៌មានតែប៉ុណ្ណោះទេ ថែមទាំងអាចពង្រឹងចំណេះដឹង និងជំនាញក្នុងការ បង្ហាញលទ្ធផលស្រាវជ្រាវរបស់ពួកគេផងដែរ។ អ្នកដែល បានចូលរួមនៅក្នុង គម្រោងស្រាវជ្រាវសាលាភូមិ មានឱកាសបង្ហាញអ្នកខាងក្រៅពីជីវភាពរស់នៅរបស់ខ្លួន និងពីឧបសគ្គផ្សេងៗ ដែលកើតមានពីធនធានធម្មជាតិដែលពួកគេពឹងអាស្រ័យ។ ការស្រាវជ្រាវបានផ្តល់ជាវេទិកា សម្រាប់អ្នកភូមិក្នុងការបង្ហាញ និង ចរចារទាមទាចំពោះកង្វល់របស់ពួកគេ ។

អ្នកស្រាវជ្រាវគម្រោងសាលាភូមិ បានប្រមូលព័ត៌មានជាច្រើនប្រភេទផ្សេងៗគ្នា។ ក្រុមអ្នកស្រាវជ្រាវទាំងនោះ បានចងក្រងជាឯកសារនូវឈ្មោះតាមតំបន់ និងលក្ខណៈសំគាល់របស់ត្រី ជម្រកត្រី ប្រភេទរុក្ខជាតិ អន្លង់ និងឧបករណ៍នេសាទ។ មានគំរូជាច្រើនត្រូវបានប្រមូល និងថតទុកជាឯកសារដោយក្រុមអ្នកស្រាវជ្រាវគម្រោងសាលាភូមិ។ ក្រៅពីថតរូបដើម្បីជួយគាំទ្រដល់ប្រធានបទស្រាវជ្រាវហើយ ក្រុមអ្នកស្រាវជ្រាវបានរៀបចំជាក្រុមពិភាក្សា ចាត់ចំណាត់ថ្នាក់ និងវាស់ស្ទង់ព័ត៌មានដែលប្រមូលបាន ។

ជាលទ្ធផលអ្នកស្រាវជ្រាវសាលាភូមិទាំងបួនភូមិ បានសិក្សាស្រាវជ្រាវទៅលើអន្លង់ ដែលមានចំនួន២៩អន្លង់ និងបែងចែកជា ១៦ក្រុមធំៗ ដោយផ្អែកទៅលើគោលការណ៍ចាស់របស់អន្លង់និមួយៗ សព្វថ្ងៃនេះប្រជាពលរដ្ឋនៅក្នុងភូមិកំពុងតែប្រើប្រាស់ឧបករណ៍នេសាទជាច្រើននៅតាមអន្លង់ទាំងអស់នេះ ហើយនៅក្នុងនោះផងដែរក៏មានអន្លង់មួយចំនួនដែលប្រជាជននៅក្នុងភូមិបានប្រើឧបករណ៍ខុសច្បាប់មកនេសាទនៅក្នុងអន្លង់ ដូច្នេះហើយទើបយើងបង្កើតអន្លង់អភិរក្ស ដើម្បីការពារ និងទប់ស្កាត់ការបាត់បង់ជំរកត្រី និងមេត្រីពូជ។

គម្រោងសាលាភូមិនឹងសង្ឃឹមទុកថា តាមរយៈការចែករំលែកលទ្ធផលដែលបានបង្ហាញនៅក្នុងរបាយការណ៍ប្រជាជនកម្ពុជាផ្សេងៗទៀតនឹងចូលរួមគាំទ្រនូវលទ្ធផលរបស់គម្រោងសាលាភូមិ។ តាមរយៈការបង្ហាញពីលទ្ធផលរបស់គម្រោងសាលាភូមិទៅកាន់អ្នកអានកាន់តែច្រើន គេក៏សង្ឃឹមផងដែរថា ប្រតិកម្មតប និងជំបូន្មានដែលទទួលបានត្រឡប់មកវិញ និងចូលរួមចំណែកក្នុងការបន្តដំណើរការស្រាវជ្រាវអោយទៅមុខទៀត ។

Executive Summary

The **Sala Phum** research project in the Ramsar Site of Stung Treng Province is supported and developed by the local organization known as the Culture and Environment Preservation Association (CEPA). We are working in collaboration and have received our donation from the Wetland Alliance Program (WAP). This study is established by the people of four villages: Koh Khonden, Koh Snaeng, Veon Sien and Koh Larngor village. These four villages are in the four Communes and two Districts which are located along the Mekong River in the Ramsar Site of Stung Treng Province.

The **Sala Phum** project researchers are villagers. The topics that were covered in the research are in eight categories:

- Fishery Resources (Fish species, Traditional fishing equipment, Fish habitats including fish reproductive areas and fish pathways).
- Plant species which are used as vegetable and herbal medicines
- The main fishing areas.
- Fishing equipment and gear in the target village.
- The main deep pools that are in the target village.
- Health issues and sickness occurrences in the village.
- Other sources of nutrients that is eaten in the village.
- Climate change and adaptation.

The **Sala Phum** research project has six essential objectives listed below:

- Strengthen the human rights of local people and improve their knowledge of natural resources that are in their village by having them perform research studies.
- To describe and monitor the natural resource changes.
- Training the researcher team to be able to work as a network to exchange knowledge with each other and around their village.
- To collect and transcribe the research with local knowledge that links to the natural resources in their village.
- To enhance livelihoods in the village through providing seeds, fish and creating savings groups.
- To train them to manage and extract resources in a sustainable methodology

The **Sala Phum** research project team began to implement studies in May 2005. This report has been assembled with the support and contribution of researchers from local villages. In total there were 163 people, including 65 women that directly participated as CEPA researchers for gathering information. These villagers also included local elders and other fishermen that are specifically from Stung Treng Province in the northeast quadrant of Cambodia. CEPA has developed and supported a Project Assistant Team that included five assistants to facilitate and transcribe documents which are linked to this research.

The **Sala Phum** research project strategy is divided into steps. Firstly was to create the researcher team for collecting data to study from the local environment, then conduct an assessment, interview families, prepare a network meeting to share and validate the results of the research. Next was to organize the draft report and then coordinate a workshop which had the participation of key stakeholders in order to get additional comments before the report was complete. We took this opportunity to review and evaluate our outputs and ascertain any further issues that may have arisen.

បញ្ជីឈ្មោះអ្នកស្រាវជ្រាវភូមិកោះខនឌិន សង្កាត់សាមគ្គី ក្រុងស្ទឹងត្រែង ខេត្តស្ទឹងត្រែង

ល.រ	ឈ្មោះ	ភេទ	អាយុ	ទីតាំងភូមិ	លេខទូរស័ព្ទ
២៦	សេង សេន	ស	៤៨	កន្ទុយភូមិ	
២៧	ព្រំ សារឿន	ស	៣១	កន្ទុយភូមិ	092 95 12 16
២៨	*សៅ រី*	*ប*	*៤៣*	*ក្បាលភូមិ*	
២៩	*នាង តាំង*	*ប*	*៧៣*	*ក្បាលភូមិ*	
៣០	ហែម ដា	ប	៥០	ក្បាលភូមិ	
៣១	អ៊ឹម ប៊ុនឈុន	ប	៤៨	ក្បាលភូមិ	
៣២	ឃិន ជីន	*ប*	*៤៤*	*កណ្តាលភូមិ*	*097 574 973 5*
៣៣	*ម៉ៅ សារ៉ុន*	*ស*	*៥២*	*ក្បាលភូមិ*	
៣៤	ភូម៉ា សុខគី	ប	៦០	ក្បាលភូមិ	
៣៥	មូល ស្រីស	ស	២០	ក្បាលភូមិ	097 901 157 3
៣៦	ហ្វយ លក្ខិណា	ស	២៥	ក្បាលភូមិ	
៣៧	មឹង គឹមស្រ៊ាន	ស	៦២	ក្បាលភូមិ	
៣៨	ទៀង យន	ប	៤៩	កន្ទុយភូមិ	
៣៩	*គឹម ហម*	*ស*	*៤៩*	*ក្បាលភូមិ*	
៤០	*ញ៉ែន ផល្លា*	*ប*	*៤៨*	*កណ្តាលភូមិ*	
៤១	វ៉ាន គន្ធា	ស	២៨	ក្បាលភូមិ	

ស្រីចំនួន ២១នាក់
ប្រុសចំនួន ២០នាក់

បញ្ជីឈ្មោះអ្នកស្រាវជ្រាវភូមិកោះខនឌិន សង្កាត់សាមគ្គី ក្រុងស្ទឹងត្រែង ខេត្តស្ទឹងត្រែង

ល.រ	ឈ្មោះ	ភេទ	អាយុ	ទីតាំងភូមិ	លេខទូរស័ព្ទ
១	គឹម ប៊ុនវ៉ែត	ប	៤៣	កណ្តាលភូមិ	011 42 39 81
២	មឿន ស្រីណាន	ស	២១	កណ្តាលភូមិ	
៣	ប៉ែន គន្ធា	ស	៦៣	កណ្តាលភូមិ	
៤	កែវ សារ៉ាត់	ប	២០	កណ្តាលភូមិ	097 21 78 290
៥	ម៉ៅ ហង្ស	ស	៣៨	កណ្តាលភូមិ	
៦	អ៊ុល សារឿន	ប	៤៨	កណ្តាលភូមិ	
៧	អ៊ឹម ធន	ប	៥១	កណ្តាលភូមិ	
៨	ហេង សិទ្ធិ	ប	២៩	កណ្តាលភូមិ	
៩	ចាន់ ខូវ	ស	៤៥	កណ្តាលភូមិ	
១០	ហេង ធន	ប	៤៤	កណ្តាលភូមិ	097 23 65 148
១១	ម៉ៅ សារ៉េត	ប	៦២	កណ្តាលភូមិ	012 35 62 40
១២	ម៉ៅ សុគឿន	ស	៣៥	កណ្តាលភូមិ	
១៣	ចាន់ តី	ស	២៣	កណ្តាលភូមិ	
១៤	អ៊ឹម ម៉ៅ	ប	៤៦	កណ្តាលភូមិ	
១៥	សៀង វុទ្ធី	ស	២៨	កណ្តាលភូមិ	
១៦	អៀង ចាន់ណា	ស	២៤	កណ្តាលភូមិ	
១៧	សែម សាវន	ស	៤៨	កណ្តាលភូមិ	
១៨	នូវ ហត	ប	៣៦	កណ្តាលភូមិ	
១៩	មាស សារិត	ប	៣០	កណ្តាលភូមិ	
២០	ហេង ជឿន	ស	៤១	កន្ទុយភូមិ	
២១	ចាន់ ដានី	ស	២៤	កន្ទុយភូមិ	
២២	ម៉ក់ ស្រីអន	ស	២២	កន្ទុយភូមិ	
២៣	សឹម នឿន	ស	៤១	កន្ទុយភូមិ	
២៤	ម៉ាក់ រ៉ាម៉េត	ប	២៤	កន្ទុយភូមិ	
២៥	ឡាន់ សោមន្នី	ស	២៦	កន្ទុយភូមិ	

This research study required a detailed and lengthy time-frame for the collection of data, in addition to monitoring and verifying facts. Throughout this research study, the researcher teams were not only providing the CEPA staff with information, but they were also strengthening their knowledge and skills by demonstrating and informing the CEPA staff of results. The research had then been compiled by **Sala Phum,** where we articulated the structure of the final report. The research had given the opportunity to show the outside world the villager livelihoods, and what obstacles can occur from being dependant on the natural resources. The research study also provided the forum for villagers to discuss potential concerns and demands in presentations and negotiations.

The **Sala Phum** project's researchers collected a large quantity of important information pertaining to natural resources within their hinterland. The researchers transcribed this information into a report. The document consisted of a framework that included: identifying and naming the area of study, fish characteristics, fish habitats, plant species, deep pool location and size, fishing equipment and gear. In the collection of data, many patterns emerged which were recorded as a part of the final document by the **Sala Phum** project researchers. Aside from taking pictures to support the research topics, the research teams also organized the discussion group, classified and assessed the collected information.

The final component of this **Sala Phum** project involved the submission of a deep pool investigation by the trained researchers from the four villages. The results lead to the determination that there are 29 deep pools which are divided into 16 larger amalgamations. The categorization of the deep pool areas was partially dependant on previous policies that delineated each pool, as well as in culmination of our surveys.

Currently, the people from the villages along the Mekong River are using proper fishing gear and equipment in the pools to harvest fish. There remains a presence of illegal fishing activities in the deep pools, whereby fishermen from outside the villages are entering the deep pool area and stealing fishing stock with illegal equipment, such as electrocution rods. **Sala Phum** has responded to the needs of the fishing villages by establishing local representatives of the deep pools, and preparing preservation projects to support the environmental sustainability. The potential result of the deep pool preservation project is the prevention of fish habitat loss as well as a mitigation measure for the reduction in fish species.

Through the sharing of our findings and results that we have presented in the final report of the **Sala Phum** project, we are expectant that other Cambodians will contribute and support the preservation and sustainability of our significant fishing villages along the Mekong River. In the presentation of these outcomes of the **Sala Phum** project, CEPA hopes to receive further feedback and recommendations for contributing to the betterment and continuation of our research in the future a head.

វិធីសាស្ត្រសិក្សាស្រាវជ្រាវអំពីអន្លង់

១. អន្លង់

ដើម្បីប្រមូលព័ត៌មានអន្លង់សំខាន់ៗ ក្រុមអ្នកស្រាវជ្រាវតាមភូមិនិមួយៗបានប្រើវិធីសាស្ត្រដូចខាងក្រោម៖

១.១. កំណត់ឈ្មោះអន្លង់សំខាន់ៗ

ក្រុមអ្នកស្រាវជ្រាវទាំង៩ភូមិ រួមទាំងចាស់ទុំ និងអ្នកនេសាទក្នុងភូមិបានជួបជុំពិភាក្សាគ្នា ដោយមានការសម្របសម្រួល ពីជំនួយការអ្នកស្រាវជ្រាវ ដើម្បីកំនត់ឈ្មោះអន្លង់សំខាន់ៗ ដែលមាននៅក្នុងភូមិនិមួយៗ។

១.២. ចុះអង្កេតតាមអន្លង់និមួយៗ និងថតរូប

ក្រុមអ្នកស្រាវជ្រាវ និងជំនួយការអ្នកស្រាវជ្រាវបានចុះទៅ ពិនិត្យមើលស្ថានភាពជាក់ស្តែងតាមទីតាំងភូមិសាស្ត្ររបស់អន្លង់នីមួយៗដូចជា៖ ព្រៃ លិចទឹក កោះ ទឹកជ្រូវ... ព្រមទាំងបាន ផ្តិតយករូបភាពទាំងនោះ។

១.៣. ការពិភាក្សាជាក្រុម និងការចាត់ថ្នាក់អន្លង់

ក្រុមអ្នកស្រាវជ្រាវបានជួបជុំគ្នា ដើម្បីពិភាក្សា និងចាត់ថ្នាក់អន្លង់។ ក្រុមការងារបានបែងចែកក្រុមតូចៗ ដោយពិភាក្សាទៅលើលក្ខណៈរូបសាស្ត្ររបស់អន្លង់នីមួយៗ ឯក្រុមមួយទៀតពិនិត្យ និងកត់ត្រានូវប្រព័ន្ធជីវចំរុះ(ប្រភេទសត្វ និងរុក្ខជាតិ) ដែលមាននៅតាមភូមិសាស្ត្រនៃអន្លង់នីមួយៗ និងបម្រែបម្រួលពីមួយរដូវទៅមួយរដូវទៀត(រដូវប្រាំង និងរដូវវស្សា)។ ចំនែកឯឧបករណ៍នេសាទ និងផលប្រយោជន៍ដ៏ទៃទៀតក្រៅពីអន្លង់ត្រូវបានពិភាក្សា និងកំណត់ត្រាទុកផងដែរ។ ក្នុងនោះក្រុមនីមួយៗបានបែងចែកតួនាទីគ្នា ដោយមានម្នាក់ជាអ្នកសម្របសម្រួលម្នាក់ជាអ្នកកត់ត្រាលើក្រដាស់ផ្ទាំងធំ និងម្នាក់ទៀតជាអ្នកកត់កំណត់ហេតុប្រជុំ ក្រោមការសម្របសម្រួល ពីជំនួយការ និងជានិច្ចកាលដោយ អ្នកស្រាវជ្រាវតាមភូមិនីមួយៗ។ បន្ថែមពីលើនេះទៀតក្រុមក៏បានពិភាក្សាពីស្ថានភាពនៃការប្រែប្រួលនៃទឹកទន្លេមេគង្គ ដែលបង្កផលប៉ះពាល់ដល់ការរស់នៅរបស់ត្រី និងការចិញ្ចឹមជីវិតរបស់ប្រជាជននៅតាមដងទន្លេមេគង្គ។ ចំពោះការកំណត់អន្លង់សំខាន់ៗតាមភូមិគោលដៅ អ្នកស្រាវជ្រាវ និងជំនួយការ បានចងខ្សែនឹងដុំថ្មទំលាក់ចុះទៅក្នុងអន្លង់ ទាំងនោះដើម្បីវាស់ស្ទង់ជំរៅទឹក និងទំហំមុខកាត់អន្លង់ ហើយធ្វើការប្រៀប ធៀបជំរៅទឹករវាងរដូវប្រាំង និងរដូវវស្សា។លើសពីនេះក៏មានការប្រើប្រាស់ឧបករណ៍GPS ដើម្បីកំណត់ពីទីតាំងអន្លង់។ ចំពោះការប្រជុំមួយលើកៗ គឺបត់បែនតាមពេលទំនេររបស់ក្រុមអ្នកស្រាវជ្រាវ ដោយមិនធ្វើឲ្យប៉ះពាល់ដល់ការប្រកបរបរ ចិញ្ចឹមជីវិតរបស់គាត់ទេ គឺនៅពេលខ្លះប្រជុំពេលព្រឹក ពេលខ្លះថ្ងៃត្រង់ ពេលខ្លះល្ងាច ហើយពេលខ្លះប្រជុំពេលយប់។

១.៤. ការប្រជុំពិភាក្សា និងផ្ទៀងផ្ទាត់លទ្ធផល

នៅដំណាក់កាលទី៤ អ្នកស្រាវជ្រាវបានជួបប្រជុំជាបណ្តាញទាំង៩ភូមិ ក្រោមការសំរបសំរួលពីជំនួយការគម្រោងសាលាភូមិ ដើម្បីពិភាក្សាផ្ទៀងផ្ទាត់លទ្ធផលស្រាវជ្រាវសំរាប់រៀបចំចងក្រងឯកសារព័ត៌មានសរុបទាំង៩ភូមិប្រកបដោយភាពជាក់ច្បាស់ និងពិតប្រាកដ។

អង្គការសេប៉ា

សមាគមថែរក្សាបរិស្ថាន និងវប្បធម៌ (សេប៉ា) គឺជាអង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាលមួយ ដែលមិនប្រកាន់គណបក្សនយោបាយ និងមិនស្វែងរកផលចំណេញ ។ អង្គការនេះមានសមាសភាពបុគ្គលិកជានិស្សិត និងអ្នកឯកទេសផ្សេងៗ ដែលមានចំណាប់អារម្មណ៍លើការអភិរក្សវប្បធម៌ជនជាតិដើមភាគតិច និងការពារបរិស្ថាន។ អង្គការនេះទទួលស្គាល់ពីសារៈសំខាន់នៃទស្សនៈ គំនិត ចំណេះដឹង បទពិសោធន៍ និងយោបល់របស់ប្រជាពលរដ្ឋ ដើម្បីមានឥទ្ធិពលទៅលើគំម្រោងអភិវឌ្ឍន៍ ការបង្កើនផលចំណេញជាអតិបរិមាដល់សហគមន៍ដែលមានស្ត្រី បុរស និងក្រុមជនជាតិដើម រួបរួមគ្នាពង្រឹងសិទ្ធិអំណាច និងធ្វើការជាមួយគ្នា ដើម្បីគ្រប់គ្រងទន្លេ និងធនធានធម្មជាតិ និងកសាងការចិញ្ចឹមជីវិតឲ្យមាននិរន្តរភាព តាមរយៈចំណងទាក់ទងគ្នានៃយុទ្ធសាស្ត្របង្កើតសហគមន៍ និងការកសាងសមត្ថភាព ការតស៊ូមតិ និងការបង្កើតជាបណ្តាញការងារ។ អង្គការនេះត្រូវបានបង្កើតឡើងដើម្បីគាំទ្រដល់សហគមន៍មូលដ្ឋានឲ្យដើរតួយ៉ាងសំខាន់នៅក្នុងការផ្តល់យោបល់ដល់គោលនយោបាយ ការពារសិទ្ធិខាងសេដ្ឋកិច្ច សង្គម និងវប្បធម៌ នៅថ្នាក់ជាតិ និងតំបន់។ តំបន់ជាគោលដៅរបស់អង្គការសេប៉ា សព្វថ្ងៃនេះ គឺនៅក្នុងខេត្តស្ទឹងត្រែង ដែលតាំងនៅភាគឦសាននៃប្រទេសកម្ពុជា ជាកន្លែងដែលសំបូរធនធានធម្មជាតិ ជាពិសេសនៅតាមដងទន្លេមេគង្គ និងដៃទន្លេនេះ ។

អាស័យដ្ឋាន: ផ្ទះលេខ ៥៩ ផ្លូវលេខ ១៥៦ សង្កាត់ផ្សារដេប៉ូ ១ ខណ្ឌទួលគោក រាជធានីភ្នំពេញ ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ប្រអប់សំបុត្រលេខ ១៩៨៦ ទូរស័ព្ទ: ០២៣ ៨៨១ ៦១៣ ទូរសារ: ០២៣ ២៦៩ ១៧៩ អ៊ីម៉ែល cepa@cepa-cambodia.org

ការិយាល័យខេត្តស្ទឹងត្រែង ស្ថិតនៅឃុំកណ្តាល ស្រុកស្ទឹងត្រែង ខេត្តស្ទឹងត្រែង ទូរស័ព្ទ: ០៧៤ ៩៧៣ ៨៥៨ ។

<u>សម្ព័ន្ធភាពតំបន់ដីសើម</u>

សម្ព័ន្ធភាពតំបន់ដីសើម គឺជាសមាគមដែលបានបង្កើតឡើងដោយភ្នាក់ងារអភិវឌ្ឍន៍មួយចំនួន ដែលមានការតាំងចិត្តខ្ពស់ក្នុងការផ្តួចផ្តើមបង្កើតគំនិតថ្មី និងធ្វើការអភិវឌ្ឍប្រកបដោយការច្នៃប្រឌិតដើម្បីកាត់បន្ថយភាពក្រីក្រ។ ដៃគូរបស់សម្ព័ន្ធភាពនេះជឿជាក់ថាការកាត់បន្ថយភាពក្រីក្រអាចធ្វើទៅបានល្អ នៅពេលដែលមានអន្តរអំពើកើតចេញមកពីកម្រិតមូលដ្ឋាន ការទំនាក់ទំនងយ៉ាងសកម្ម និងធ្វើការកែលម្អធនធានក្នុងតំបន់ដីសើម និងវារីជាតិ ដែលជាគំនិតផ្តួចផ្តើម ដើម្បីកាត់បន្ថយភាពក្រីក្រនៅអាស៊ីអាគ្នេយ៍។ តំបន់ដីសើម គឺជាធនធានដែលប្រជាជនក្រីក្រ នៅក្នុងមូលដ្ឋានពឹងអាស្រ័យខ្លាំងបំផុត។

នាពេលបច្ចុប្បន្ន សម្ព័ន្ធភាពបានធ្វើការជាមួយអង្គការដៃគូប្រហែលជា៥០នៅក្នុងតំបន់អាងទន្លេមេគង្គ។ ការងារអភិវឌ្ឍនិងអនុវត្តដោយអង្គការដៃគូនៅកម្រិតមូលដ្ឋាន ថ្នាក់ស្រុក និងថ្នាក់ខេត្ត បានផ្តល់ផលប្រយោជន៍ដោយផ្ទាល់តាមរយៈការខិតខំប្រឹងប្រែងកសាងសមត្ថភាពដែលគាំទ្រដោយអង្គការដៃគូនៅថ្នាក់តំបន់។ បន្ថែមពីលើភាពខ្លាំងដែលផ្តល់ឱ្យដោយអង្គការដៃគូផ្សេងៗគ្នា គឺការរួមបញ្ចូលនៃចំណេះដឹង និងជំនាញសំរាប់ថ្នាក់តំបន់។

បច្ចុប្បន្ន សម្ព័ន្ធភាពរួមបញ្ចូលដោយអង្គការដៃគូថ្នាក់តំបន់រួមមាន:

- វិទ្យាស្ថានបច្ចេកវិទ្យាអាស៊ី (AIT)
- កូរីន-អាស៊ី (CORIN-ASIA)
- មជ្ឈមណ្ឌលត្រីពិភពលោក (The WorldFish Center)
- មូលនិធិពិភពលោកដើម្បីអភិរក្សធម្មជាតិ (WWF)
- និងអង្គការដៃគូនៅថ្នាក់មូលដ្ឋានជាង៥០ដែលស្ថិតនៅប្រទេសកម្ពុជា ឡាវ ថៃ និង វៀតណាម

មានប្រជាជនរាប់លាននាក់នៅក្នុងសហគមន៍តូចៗនៃភូមិភាគអាស៊ីអាគ្នេយ៍ ពឹងផ្អែកតាមបែបផែនផ្សេងៗគ្នាលើធនធានតំបន់ដីសើម។ តំបន់ដីសើមគឺជាចំណុចចំបងក្នុងការចូលរួមផ្តួចផ្តើមកាត់បន្ថយភាពក្រីក្រ នៅក្នុងមហាអនុតំបន់ទន្លេមេគង្គ។ សម្ព័ន្ធភាពនេះផ្តោតសំខាន់លើ៤ចំណុចចំបងៗ គឺ :

១- ការបែងចែកផល ប្រយោជន៍រួម

២- ការអភិវឌ្ឍ និងការគ្រប់គ្រងនៅថ្នាក់មូលដ្ឋាន

៣-ធនធានវារីជាតិ

៤- ការផ្លាស់ប្តូរគោលនយោបាយស្ថាប័ន និងសុវត្ថិភាពធនធានដែលចាំបាច់សម្រាប់ប្រើប្រាស់តាមរយៈការអភិវឌ្ឍន៍សមត្ថភាព។

សម្ព័ន្ធភាពនេះផ្សារភ្ជាប់ទំនាក់ទំនងទៅថ្នាក់តំបន់ និងអង្គការអន្តរជាតិ និងផ្តួចផ្តើមដើម្បីជួយការងារទាំងនេះ អោយដល់ថ្នាក់មូលដ្ឋាន និងសម្របសម្រួលលទ្ធផលការងារដែលបានមកពីថ្នាក់មូលដ្ឋាន ដើម្បីយកទៅជជែកវែកញែកនៅក្នុងអង្គសិក្ខាសាលា និងកិច្ចប្រជុំនៅថ្នាក់តំបន់។ កិច្ចពិភាក្សារបស់ដៃគូនៅថ្នាក់តំបន់ រួមបញ្ចូលជាមួយភ្នាក់ងារជាច្រើនទៀតដូចជាអង្គការស្បៀងអាហារ និងកសិកម្ម (FAO) វិទ្យាស្ថានបរិស្ថានស្តុកហូម (SEI) មជ្ឈមណ្ឌលអភិវឌ្ឍន៍វិស័យជលផលអាស៊ីអាគ្នេយ៍ (SEAFDEC) និងគណៈកម្មការទន្លេ មេគង្គ (MRC) ...។ល។ និងកិច្ចផ្តួចផ្តើមសម្រាប់ពេលកោងកាងនាពេលអនាគត។

ដំណើរការគម្រោងសាលាភូមិ

១. កំនត់ភូមិ-ជ្រើសរើសអ្នកស្រាវជ្រាវ

២. បណ្តុះបណ្តាលដល់អ្នកស្រាវជ្រាវ

៣. ការពិភាក្សាប្រមូលព័ត៌មានតាមភូមិ

៤. ការចុះអង្កេតផ្ទាល់

៥. ប្រជុំបណ្តាញភូមិទាំងអស់

៦. សិក្ខាសាលាបញ្ចប់

៧. ចងក្រង និងបោះពុម្ពសៀវភៅ

<u>**វិធីសាស្ត្រ និងសម្ភារប្រើប្រាស់ក្នុងការប្រមូលព័ត៌មាន**</u>

- ក្រដាស ប៉ិចសំរាប់កត់ត្រាព័ត៌មាន
- ក្រដាសផ្ទាំងធំសំរាប់ពិភាក្សាក្រុម
- ហ្វឺតសរសេរក្រដាស
- ម៉ាស៊ីនថតរូប
- ម៉ែត្រវាស់ និងខ្សែជ័រសំរាប់វាស់
- ដុំថ្ម - ទូក និង GPS

រដូវ	លក្ខណៈរូប	លក្ខណៈជីវសាស្ត្រ		ឧបករណ៍នេសាទ	ទំនាក់ទំនងជីវភាព
		ប្រភេទរុក្ខជាតិ	ប្រភេទសត្វ		
រដូវវស្សា រដូវប្រាំង	រូបរាង: ជំរៅ: ទំហំ: ស្ថិតនៅ: ជុំវិញអន្លង់មាន: ចំនុច GPS	ប្រភេទរុក្ខជាតិ: បន្លែ :	ត្រី: បក្សី: សត្វពាហន: ល្មូន:	ឧបករណ៍នេសាទ:	

១- សាវតាភូមិកោះល្វ

កោះល្វគឺជាភូមិមួយស្ថិតនៅក្នុងឃុំព្រះរំកិល ស្រុកថាឡាបរិវ៉ាត់ ខេត្តស្ទឹងត្រែង។ ភូមិនេះគឺជាដីកោះ ដែលមានបណ្តោយ ១.២០០ម៉ែត្រ និងទទឹង៥០០ម៉ែត្រ និងមានព្រំប្រទល់ខាងជើងជាប់នឹងកន្ទុយខន ខាងត្បូង ជាប់នឹងក្បាលកោះ សំបួរ , ខាងលិច-ជាប់នឹងអន្លង់ឈើទាល និងខាងកើតទល់នឹងកោះសាដាំ ដែលពេលបច្ចុប្បន្នភូមិនេះមានប្រជាជនចំនួន ៦៨គ្រួសារ ស្មើនឹង ៣៤១នាក់ ក្នុងនោះមានស្ត្រីចំនួន ១៧៨ នាក់។

តាមដំណាលរបស់ចាស់ទុំនៅក្នុងភូមិបានរៀបរាប់ថា កាលពីសម័យមុនដោយសារតែចាញ់សង្គ្រាម ទើបមានកងទ័ពម្នាក់ ឈ្មោះ**កុំម៉ាមឿង** និងកូនទាហានដែលជាជនជាតិកាវ៉ែតមួយក្រុមបានភៀសខ្លួនចូលមករស់នៅភូមិកោះល្វ ដោយប្រកបរបរធ្វើស្រែចំការ និងដាំដំណាំកសិកម្មផ្សេងៗ ជាពិសេសគឺដើមល្វ។ តាំងពីនោះមកគេចាប់ផ្តើមហៅកោះនោះថា ភូមិកោះល្វ " ភាសាឡាវប្រែថា **បានជនឡាង៉ាក** "។

ឆ្នាំ១៩៩០ ដល់ឆ្នាំ១៩៩៥ ប្រជាពលរដ្ឋបានចូលរួមបោះឆ្នោតជ្រើសរើសតំណាងរាស្ត្រដែលរៀបចំដោយ *អ៊ុនតាក់* ។ ចំពោះការប្រកបរបរធ្វើស្រែចំការ គឺបានទទួលទិន្នផលជាមធ្យម ព្រោះមានទឹកភ្លៀងគ្រប់គ្រាន់ ឯចំណែកការនេសាទត្រីវិញ មានការលំបាកបន្តិចដោយសារមានជនល្មើសនេសាទខុសច្បាប់ ដូចជា : គប់គ្រាប់បែក ឆក់ត្រី និងអូសអួន ។ល។

ឆ្នាំ១៩៩៥ ដល់ឆ្នាំ២០០០ ប្រជាជនបានចូលរួមបោះឆ្នោតជ្រើសរើសតំណាងរាស្ត្រជាលើកទី២ ដែលរៀបចំដោយរាជរដ្ឋាភិបាល។ ប្រជាជនចាប់ផ្តើមរស់នៅក្នុងជីវភាពធូរធារមានដីស្រែច្រើនជាងមុនក្នុងការបង្កបង្កើនផល ប៉ុន្តែការនេសាទគឺជាសេចក្តីកង្វល់របស់ប្រជាជន ពីព្រោះធនធានជលផលកាន់តែខ្សត់ទៅៗ ដោយសារការនេសាទ ខុសច្បាប់ និងការ នាំត្រីចេញទៅប្រទេសឡាវ។ ដោយមើលឃើញពីការលំបាកបែបនេះ ទើបសមាគមថែរក្សាបរិស្ថាន និងវប្បធម៌ (**CEPA**) បានចូលសំរង់ព័ត៌មានលើធនធានធម្មជាតិដែលមានការចូលរួម និងការលើកផែនការអភិវឌ្ឍន៍ដោយសហគមន៍ (PNRA) ព្រមទាំងជួយធ្វើការអប់រំបរិស្ថាន និងបានសម្របសម្រួលក្នុងការបង្កើតសហគមន៍នេសាទ ដើម្បីជួយថែរក្សា និងប្រើប្រាស់ធនធានជលផលឱ្យមាននិរន្តរភាពដោយសហគមន៍ ។

ខែមេសា ឆ្នាំ ២០០៦ គំរោងសាលាភូមិចាប់ផ្តើមដំណើរការដោយមានការចូលរួមពីសំណាក់ប្រជាជន នៅក្នុងភូមិក្រោម-កិច្ចសហការរវាងអង្គការសេប៉ា**CEPA** និងកម្មវិធីអភិរក្សជីវៈចម្រុះតំបន់ដីសើមទន្លេមេគង្គ **MWBP**។ គំរោងនេះចាប់ផ្តើមអនុវត្តនៅក្នុងខែឧសភា ឆ្នាំ២០០៥ ដោយស្រាវជ្រាវទៅលើប្រធានបទត្រី ជំរកត្រី និងជីវភាពរស់នៅ។

ឆ្នាំ២០០៧ រហូតមកដល់សព្វថ្ងៃនេះគម្រោងសាលាភូមិបានទទួលជំនួយពីសម្ព័ន្ធភាពដីសើម(**Wetland Aliance**) ក្រោម-កិច្ចសហការ និងគាំទ្របច្ចេកទេសពីមជ្ឈមណ្ឌលត្រីពិភពលោក (**World fish Center**) ។

ចំពោះស្ថានភាពរស់នៅរបស់អ្នកភូមិកោះល្វ គឺប្រជាជនចំនួន៩០ភាគរយប្រកបរបរធ្វើស្រែ ទោះបីជាយ៉ាងនេះក្តីក៏ប្រជាជនមួយចំនួនធំនៅតែជួបប្រទះការខ្វះស្បៀងដដែល ពីព្រោះគាត់ធ្វើស្រែពឹងផ្អែកលើទឹកភ្លៀងទាំងស្រុង។ ម្យ៉ាងទៀតក្នុងមួយគ្រួសារៗមានស្រែប្រមាណពី២០-៣០ស្រែ ដែលក្នុង១ស្រែមានបណ្តោយ ប្រហែល២០ម៉ែត្រ, ទទឹង ១០ម៉ែត្រ ប៉ុណ្ណោះដែលធ្វើឱ្យពួកគេទទួលបានទិន្នផលជាមធ្យមពី ២០-៣០ហាបក្នុង១ឆ្នាំ (១ហាប = ៦០គ.កស្រូវ)។

<u>មជ្ឈមណ្ឌលត្រីពិភពលោក</u>

វើលហ្វីស- សមាជិកមួយនៃសហាគមពិគ្រោះយោបល់សម្រាប់ការស្រាវជ្រាវកសិកម្មអន្តរជាតិដែលហៅកាត់ថា ស៊ីជីអាយអេអ (CGIAR) គឺជាអង្គការអន្តរជាតិមិនស្វែងរកប្រាក់ចំណេញមួយ។ ស៊ីជីអាយអេអ គឺជាស្ថាប័នដៃគូសកលមួយ ដែលរួបរួមអង្គការស្រាវជ្រាវនានាដើម្បីសន្តិសុខស្បៀងនាពេលអនាគត។ ការស្រាវជ្រាវរបស់ស៊ីជីអាយអេអ ផ្តោតលើការកាត់បន្ថយភាពក្រីក្រនៅតាមជនបទ បង្កើនសន្តិសុខស្បៀង កែលម្អសុខមាលភាពមនុស្សជាតិ និងអាហារូបត្ថម្ភ និងធានាឲ្យមានការគ្រប់គ្រងធនធានធម្មជាតិដោយចីរភាព។ ការស្រាវជ្រាវនេះ អនុវត្តដោយមជ្ឈមណ្ឌលស្រាវជ្រាវចំនួន១៥ ដែលសុទ្ធសឹងជាសមាជិករបស់សហាគមស៊ីជីអាយអេអ ដោយមានកិច្ចសហការយ៉ាងជិតស្និទ្ធិពីសំណាក់អង្គការជាដៃគូជាង១០០ផ្សេងទៀត ដែលរួមទាំងវិទ្យាស្ថានស្រាវជ្រាវនៅថ្នាក់ជាតិ និងថ្នាក់តំបន់ អង្គការសង្គមស៊ីវិល គ្រឹះស្ថានអប់រំ និង វិស័យឯកជន។

វើលហ្វីសប្តេជ្ញាសម្រេចគោលដៅអភិវឌ្ឍន៍ចំបងៗចំនួនពីរគឺ ១. លើកកំពស់ជីវភាពរស់នៅរបស់ប្រជាជនជាពិសេស ពលរដ្ឋក្រីក្រ និងងាយរងគ្រោះ នៅតាមទីកន្លែងនានាដែលវិស័យជលផល និងវារីវប្បកម្មធ្វើឲ្យមានការប្រែប្រួលវិជ្ជមាន និង ២. បង្កើនការផ្គត់ផ្គង់ជាទ្រង់ទ្រាយធំ និងការទទួលបានធនធានត្រីដែលមានតម្លៃសមរម្យសម្រាប់ប្រជាជនក្រីក្រនៅក្នុងប្រទេសកំពុងអភិវឌ្ឍន៍ទន្ទឹមនឹងធានានិរន្តរភាពបរិស្ថាន។

ដើម្បីសម្រេចគោលដៅទាំងនេះ ការស្រាវជ្រាវរបស់យើងគឺផ្តោតទៅលើការបង្កើត និងប្រមូលផ្តុះចំណេះដឹង ដែលយើងអាចចែកចាយបន្ត និងអាចយកទៅប្រើប្រាស់បាន។

ផ្តើមចេញពីការប្រមូលផ្តុំ និងការវិភាគថ្មីៗដែលផ្តោតចំគោលដៅ ការអនុវត្តនៅថ្នាក់មូលដ្ឋាន និងការចែកចាយចំណេះដឹង បច្ចេកវិទ្យា ផលិតកម្ម និងសេវាកម្មរបស់យើងជួយឲ្យការអភិវឌ្ឍកើតមានឡើង ទន្ទឹមនឹងរៀនសូត្រអំពីរបៀបធ្វើយ៉ាងណាឲ្យបានប្រសើរជាងមុន។ ដោយមានអ្នកវិទ្យាសាស្ត្រ និងបុគ្គលិកសរុប ច្រើនជាង៣៥៣នាក់ ដែលមានមូលដ្ឋាននៅក្នុង៨ប្រទេសនៅក្នុងទ្វីបអាស៊ី អាហ្វ្រិក និងប៉ាស៊ីហ្វិក យើងធ្វើការនៅក្នុងប្រទេសច្រើនជាង ១៩ នៅលើពិភពលោក។ បច្ចុប្បន្ននេះ ការិយាល័យថ្នាក់តំបន់ ឬ ប្រចាំប្រទេសរបស់យើង ស្ថិតនៅក្នុងប្រទេស បង់ក្លាដែស កម្ពុជា អេហ្ស៊ីប ម៉ាឡាវី ម៉ាឡេស៊ី (ស្នាក់ការកណ្តាល) ហ្វីលីពីន កោះសូឡូម៉ុង និងហ្សំប៊ី។

បេសកកម្មរបស់វើលហ្វីសមានឥទ្ធិពលមកលើអាយុជីវិតរបស់ប្រជាជនជាច្រើនលាននាក់ដែលរស់នៅ និងមានជីវភាពពឹងផ្អែកលើត្រី។ យើងមានមោទនភាពចំពោះតួនាទីរបស់យើង នៅក្នុងការកាត់បន្ថយភាពក្រីក្រ និងបង្កើនសន្តិសុខស្បៀង និងអាហារូបត្ថម្ភ តាមរយៈធនធានជលផល និងវារីវប្បកម្ម។

WorldFish

ខ្សាច់នៅតាមឆ្នេរទន្លេ ៖ គឺជាប្រភេទខ្សាច់ដែលដុះនៅតាមកោះ ឬច្រាំងទន្លេដែលអាចដាំដំណាំកសិកម្ម ចាប់ពីខែធ្នូ-មេសា ហើយនៅពេលទឹកឡើង ត្រីក្អែក ត្រីឆ្កិន ត្រីរៀល ត្រីរ៉ស់ឡើងតាមទឹកមក ស៊ីសត្វល្អិត និងដំណាំរបស់ប្រជាជន ដែលបន្សល់ក្រោយពេលប្រមូលផល។

ខ្សាចើនៅបាតទន្លេ៖ គឺជាប្រភេទខ្សាច់នៅបាតអន្លង់ទឹកវិល និងអន្លង់ទឹកក្តួច ដែលមានជម្រៅទឹកចុះទៅក្រោម ប្រហែលជា ៥០ម៉ែត្រ។ ចំណែកត្រីដែលចូលចិត្តរស់នៅតំបន់នេះមានត្រីកេះជម្រៅ ត្រីប៉ាស៊ីអ៊ី...។ល។

ក្រាក់ឈើបាតទន្លេ៖ គឺជាប្រភេទដើមឈើ ឬមែកឈើច្រងេងច្រង៉ាង មានប្រវែងជាមធ្យមពី២-១០ម៉ែត្រ (អាស្រ័យទៅតាមទំហំ និងប្រវែងដើមឈើ) ដែលដួលលិចទៅក្នុងទឹករាប់សិបឆ្នាំ ហើយរលួយសំបក និងស្រាយអស់នៅសល់តែខ្លឹម ខ្លះក៏ប្រហោងខាក្នុង។ ចាប់ពីខែមករា-ឧសភាគេអាចមើលឃើញរូបរាងក្រាក់ឈើនៅតាមប៉ែរ អន្លង់ និងអូរុំនៅរដូវវស្សាគេមិនសូវនេសាទនៅតំបន់ដែលមានក្រាក់ទេ ដោយសាទឹកហូរខ្លាំង និងអាចជំពាក់ ឧបករណ៍នេសាទ។ ចំពោះក្រាក់ខ្លឹមមិនត្រឹមតែផ្តលសារសំខាន់ចំពោះត្រី វាក៏ត្រូវបានគេប្រមូលមកធ្វើជាអុសដុត កាត់ជាកង់ធ្វើជាបង្គោលរបង ឬសសរខ្ទមចាំស្រែ។ ប៉ុន្តែអ្នកភូមិកម្រស្រងក្រាក់ទាំងនោះមកប្រើណាស់ ព្រោះខ្លាចបាត់បង់ជម្រកត្រី។

ព្រៃលិចទឹក ៖ គឺជាប្រភេទព្រៃដែលដុះនៅតាមបណ្តោយទន្លេ អូរ ត្រពាំង បឹង និងកោះលិចទឹក ហើយវាបានផ្សារភ្ជាប់យ៉ាងជិតស្និតជាមួយជីវភាពរស់របស់អ្នកភូមិ។ ព្រៃលិចទឹកមួយភាគ ដុះត្រាំនៅក្នុងទឹកខួបប្រាំងខួបវស្សា ចំណែកព្រៃលិចទឹកមួយភាគទៀតរស់នៅលើគោកទំរាំដល់ ខែឧសភាទើបលិចគល់ និងអាចបាត់រូបរាង ចំពោះដើមណាដែលមានកម្ពស់ទាបដូចជាដើមរៃ។ ព្រៃលិចទឹកចែកជា៣ប្រភេទគឺ៖ ***ព្រៃលិចទឹកប្រភេទទី១*** គឺជាប្រភេទព្រៃដែលមានដើមទាបៗ ឆាបលិចទឹកដូចជា ដើមត្រែង ដើមរៃ ដើមចេកទុំ...។ ព្រៃប្រភេទនេះចាប់ផ្តើមលិចទឹក ចាប់ពីចុងខែឧសភា ឬដើមខែមិថុនា រហូតដល់ចុងខែតុលាទើបអាចមើល ឃើញរូបរាងដើមវិញ។ ***ព្រៃលិចទឹកប្រភេទទី២*** គឺជាព្រៃដែលដុះបន្ទាប់ពីព្រៃប្រភេទទី១ ឬដុះលាយឡំនឹងដើមឈើក្នុងប្រភេទ ព្រៃលិចទឹកទី១ ហើយចាប់ផ្តើមលិចទឹកពីខែមិថុនា និងលិចទឹកបាត់នៅខែកញ្ញា។ ***ព្រៃលិចទឹកប្រភេទទី៣*** ជាប្រភេទព្រៃដែលលិចទឹកត្រឹមតែពាក់កណ្តាលដើមក្នុងកំឡុងខែកញ្ញា-ខែតុលាគេនឹងអាច មើលឃើញរូបរាងដើមឈើទាំងអស់នោះវិញបន្តិចម្តងៗ។

ចំណែក ការធ្វើចំការវិញ គឺមានប្រជាជនតែ ៣០ភាគរយប៉ុណ្ណោះ ដែលឆ្លៀតពេលពីធ្វើស្រែមកដាំដំណាំចំរុះគ្រប់ប្រភេទដូចជា : ស្រូវ, ពោត, ត្រសក់, ល្ពៅ, ចេក, ត្រប់... សំរាប់ទុកហូបនៅក្នុងគ្រួសារ ។ ក្រៅពីនេះពួកគាត់នាំគ្នាចុះទៅនេសាទត្រី , លក់ដូរបន្តិចបន្តួច , ចិញ្ចឹមគោ ក្របី ។

- **ទីកន្លែងនេសាទ**

នៅភូមិកោះល្វរមានកន្លែងនេសាទសំខាន់ៗចំនួន ៣កន្លែងគឺអន្លង់វ៉ឺនសំហួង អន្លង់ក្បាលកោះ និងប៉ែរព្រះសុខន ។ ចំណុចទាំង ៣កន្លែងនេះ សំបូរទៅដោយត្រីគ្រប់ប្រភេទដែលអ្នកភូមិនិយមមកដាក់មង សន្ទូច លប សំណាញ់ ចាន់ ។ ក្រៅពីនេះ វាក៏ជាទីប្រជុំអ្នកនេសាទមកពីភូមិនានាដូចជា ភូមិកោះឈើទាលធំ កោះសាដាំ កោះសាហុង និងភាគច្រើនគឺជាជន ជាតិឡាវដែលមករកត្រីក្នុងរយៈពេលខ្លី ។ ចំពោះអន្លង់ក្បាលកោះ គឺពុំបានបើកទូលាយឱ្យរកត្រីទេ ព្រោះជាអន្លង់ផ្សោតដែលត្រូវបានអភិរក្សជាយូរឆ្នាំណាស់មកហើយ ប៉ុន្តែបើសិនជាការប្រើឧបករណ៍នេសាទជាលក្ខណៈគ្រួសារដូចជា លប ចាន់ សន្ទូច គឺមិនបាន ហាមឃាត់នោះទេ ។ ដូចនេះទើបបានជា អន្លង់ក្បាលកោះនេះសំបូរទៅដោយត្រីធំៗដូចជា ត្រីកេស ត្រីខ្យា ត្រីប្រា ត្រីពោ ។ល ។

ក្រៅពីនេសាទនៅក្នុងភូមិ អ្នកភូមិកោះល្វចូលចិត្តនេសាទនៅតាមអន្លង់សាមផាន់ហ៊ុ កន្ទុយភូមិ កោះពាងធំ កោះពាងតូច កោះខាន់សួង កោះបន្ទាយ និងអូរតាឡាស់ ។ ទីកន្លែងទាំងអស់នេះអ្នកភូមិតែងតែ ទៅនេសាទចាប់ពីខែវិច្ឆិកា ដល់ខែឧសភា ដោយប្រើមង សំណាញ់ សន្ទូច លប ចាន់ និង សួង ជាពិសេស នៅរដូវប្រាំង ទឹកសម្រកខ្លាំងអ្នកភូមិនិយមប្រើ ស្ទចាក់ត្រី នៅពេលយប់ចាប់ពីម៉ោង ៩ រហូតដល់ម៉ោង ២ អាធ្រាត ជួនកាលដល់ភ្លឺក៏មាន ដោយប្រើភ្លើងគោមចងដាក់លើក្បាលសំរាប់ឆ្លុះមើលត្រី ដើម្បីងាយស្រួលក្នុងការចាក់ ។

២- សាវតាភូមិវ៉ុនសៀន

ភូមិវ៉ុនសៀន ជាភូមិតូចមួយនៅលើកោះខនហាង។ នៅខាងលិចភូមិមានអន្លង់ទឹកហូរវិលចុះវិលឡើង មួយដែលប្រជាជនបានហៅអន្លង់នោះជាភាសាឡាវថា **វ៉ុនសៀន** ដែលមានន័យជាភាសាខ្មែរថា **អន្លង់ទឹកសង ឬ ទឹកវិល**។

នៅឆ្នាំ១៩៥២ ប្រជាជនមកពីកោះក្រឡាយ កោះហិប និងភូមិផ្សេងៗទៀតចំនួន ៤-៥ គ្រួសារបានមកតាំងទីលំនៅលើដីភូមិម្តុំមាត់អន្លង់នោះ ក៏នាំគ្នាហៅភូមិនេះថា **ភូមិវ៉ុនសៀន**រហូតមកដល់សព្វថ្ងៃ។ តាំងពីដើមមកភូមិនេះមិនសូវមាន អ្នកចំណូលថ្មីទេ ដោយសារជាកូនភូមិតូចស្ថិតនៅក្នុងព្រៃឆ្ងាយពីគេ។ នៅក្នុងឆ្នាំដដែលនេះប្រទេសកម្ពុជាទាំងមូលស្ថិត នៅក្រោមនឹមអាណានិគមបារាំង ឯអ្នកភូមិវ៉ុនសៀនបានត្រូវគេកែនយកទៅធ្វើផ្លូវជាតិលេខ ១៣ ពីស្ទឹងត្រែងទៅកាន់ព្រំដែនឡាវ ខណៈនោះអ្នកភូមិមានជីវភាពក្រលំបាកណាស់ ព្រោះគាត់ត្រូវបង់ពន្ធជូនរដ្ឋ។

ឆ្នាំ១៩៥៤-១៩៦០ ខ្មែរបានទទួលឯករាជ្យពីបារាំង អ្នកភូមិមានជីវភាពធូរធារបន្តិចព្រោះមិនបាច់បង់ពន្ធដារ។ ប៉ុន្តែមានការលំបាកនៅពេលមានជម្ងឺម្តងៗ គ្មានថ្នាំសង្កូវ គ្មានពេទ្យព្យាបាល។

ឆ្នាំ១៩៦៣-១៩៦៩ មានថៅកែម្នាក់ឈ្មោះ ឆោម ជាថៅកែឈើហ៊ុប មកកាប់ឈើធ្វើដេប៉ូដាក់នៅក្នុងភូមិនេះ។ អ្នកភូមិមានជីវភាពធូរធារបន្តិចដោយសារប្រកបរបរធ្វើស្រែ ចំការបានផលបង្គួរ។

ឆ្នាំ១៩៧០-១៩៧៤ លន់ណុលធ្វើរដ្ឋប្រហារទំលាក់សម្តេចឪ អ្នកភូមិភ័យខ្លាចយ៉ាងខ្លាំងហើយបានរត់ទៅជ្រកពួននៅកោះក្រឡាយដោយសារយន្តហោះទំលាក់គ្រាប់បែក ដែលធ្វើឱ្យជីវភាពគាត់កាន់តែក្រលំបាក អត់បាយ អត់អំបិល គ្មានថ្នាំសង្កូវ គ្មានពេទ្យព្យាបាល រស់នៅដោយគ្មានសេរីភាព។

ឆ្នាំ១៩៧៥-១៩៧៨ របបខ្មែរក្រហមកាន់កាប់ បានបញ្ជូនអ្នកវ៉ុនសៀនឱ្យត្រឡប់មករស់នៅក្នុងភូមិវិញមិនត្រឹម តែប៉ុណ្ណោះបានបញ្ជូនប្រជាជនផ្សេងៗមករស់នៅបន្ថែមទៀត។ អ្នកភូមិមានជីវភាពរស់នៅលំបាកវេទនាបំផុត ដោយធ្វើស្រែ ចំការរួមហូបរួម រស់នៅជាសហករួមគ្នា ហើយនាពេលនោះក៏មានទឹកជំនន់លិចលង់ស្រែ ចំការច្បារដំណាំ ដែលជាហេតុធ្វើឱ្យខ្វះស្បៀងអាហារ ទើបគាត់នាំគ្នាទៅជាហូបក្តួច ដំឡូងព្រៃជាអាហារជំនួសវិញ។ ក្នុងសម័យកាលនោះ ស្ត្រីក៏ត្រូវធ្វើការធ្ងន់ដូចបុរសដែរទាំងក្នុងពេលមានផ្ទៃពោះក៏មិនបានសំរាក ហើយសំរាលកូនក៏មិនបានសំរាកយូរ គ្មានចំណីអាហារហូបបំប៉នគ្រប់គ្រាន់។ ក្រុមគ្រួសារត្រូវរស់នៅបែកឆ្ងាយពីគ្នា អ្នកភូមិមួយចំនួនបានជំលៀសចេញពីភូមិទៅធ្វើស្រែនៅភូមិគីឡូប្រាំបី អូរនទោង ញ៉ើន អូរពូក និងគុជចំបក់។

ឆ្នាំ១៩៧៩-១៩៨០ ក្រោយថ្ងៃរំដោះ ៧មករា អ្នកភូមិបានបែកគ្នាដោយសារខ្មែរក្រហមកៀរយកទៅព្រំដែនខ្មែរ-សៀម តែដោយសារកងទ័ពរណសិរ្សសាមគ្គីសង្គ្រោះជាតិ ២ធ្នូ បានសហការជាមួយកងទ័ពវៀតណាមបានរំដោះអ្នកភូមិឱ្យត្រឡប់មករស់នៅក្នុងភូមិវិញ។ ប្រជាជនរស់នៅក្នុងជីវភាពប្រសើរជាងមុន ប៉ុន្តែក្នុងការធ្វើស្រែចំការ គាត់នៅមានការលំបាកដោយសារខ្វះកំលាំងអូសទាញ និងសំភារៈធ្វើស្រែចំការ។

ឆ្នាំ១៩៨០-១៩៨២ អ្នកភូមិធ្វើស្រែរួមបានផលចែកគ្នាតាមកំលាំងពលកម្ម ក្នុងនោះគ្រួសារខ្លះចាប់ផ្តើមចិញ្ចឹមសត្វជ្រូក មាន់ ទា គោ ក្របី ។

ឆ្នាំ១៩៨២-១៩៩០ អ្នកភូមិបានឯកភាពសាងសង់សាលារៀនចំនួន ២កន្លែង ដោយសាលាទី១ បាំងជញ្ជាំងសំបកឈើ មានបណ្តោយ ៦ ម៉ែត្រ , ទទឹង ៥ ម៉ែត្រ ដំបូលប្រក់ស្បូវ។ ឯសាលាទី២ បាំងជញ្ជាំងឬស្សី មានបណ្តោយ ៨ម៉ែត្រ , ទទឹង ៦ ម៉ែត្រ ដំបូលប្រក់ស្បូវ។

សន្ទានុក្រម

ទឹកវិល(វ៉ឺន) ៖ គឺជាទឹកដែលវិលចុះវិលឡើងដូចជាទ្រនិចនាឡិការនៅក្បែរច្រាំងទន្លេ និងកណ្តាលទន្លេ។ វាកើតឡើងពីទឹកដែលហូរបុកនឹងថ្មរដិបរដុបនៅបាតក្រោមទឹកយ៉ាងខ្លាំង ទើបចាប់ផ្តើមពុះ ហើយវិលចាប់ពីខែធ្នូ-សីហា និងឈប់វិលពីខែកញ្ញា-វិច្ឆិកា។ ចំពោះទំហំទឹកវិលគឺចាប់ពី២០-៥០m និងជម្រៅចាប់ពី២០-៣០ម៉ែត្រ ដូចជាវ៉ឺនសៀន។

ប៉ែរ ៖ គឺជាផ្លូវទឹកតូចនៅតាមបណ្តោយដងទន្លេដែលអាចឲ្យនាវាដំណើរការបាន គ្រប់រដូវកាល។ ចាប់ពីខែធ្នូ ដល់ ខែឧសភា គេអាចមើលឃើញរូបរាងប៉ែរតាមលក្ខណៈថ្មរដិបរដុប និងមានរុក្ខជាតិដុះរាយប៉ាយជាជួរអមតាម បណ្តោយពោះទន្លេដូចជា ដើមរាំងទឹក និងដើមផ្កាទឹក។

អន្លង់(ប៊ុង) ៖ គឺជាកន្លែងដែលមានជម្រៅទឹកជ្រៅចាប់ពី៥-៤០m មានមុខកាត់ចាប់ពី២០០-៣០០m មានផ្ទាំងថ្មតូចធំរដិបរដុប នៅជុំវិញមាត់អន្លង់។ ចំណែកនៅបាតអន្លង់មានគ្រួស ខ្សាច់ ក្រាក់ឈើតូចធំ ភក់ និងសត្វល្អិតដែលជាចំណីត្រី។ អន្លង់ចែកជាពីរប្រភេទគឺ អន្លង់ដាច់ទឹក និងអន្លង់មិនដាច់ទឹក។ ***អន្លង់ដាច់ទឹក*** គឺជាអន្លង់ដែលមិនមាន ទឹកហូរចេញចូលចាប់តាំងពីខែកុម្ភៈ-ឧសភា ហើយមានជម្រៅជាមធ្យមចាប់ពី២-៣m កន្លែងខ្លះចាប់ពី១០-១៤m។ នៅខែមិថុនាទឹកទន្លេហូរចូលអន្លង់ដាច់ទឹកទាំងនោះដែលមានជម្រៅជាមធ្យមចាប់ពី៧ម៉ែត្រឡើងទៅ។ ចំណែក ***អន្លង់មិនដាច់ទឹក*** គឺជាអន្លង់ដែលមានចរន្តទឹកទន្លេហូរចេញចូល ទាំងរដូវប្រាំង និងរដូវវស្សា។

កាំងថ្ម ៖ គឺជាថ្មដែលតំរៀបជាជួរកាត់តាមទទឹងទន្លេមើលទៅហាក់ដូចជាទំនប់ ដែលមានទទឹងពី២-១០ម៉ែត្រ និងបណ្តោយចាប់ពី៥០-១០០ម៉ែត្រ។ ចាប់ពីខែមករា-មិថុនាការធ្វើដំណើរឆ្លងកាត់កាំងគឺមានការលំបាកបន្តិចដោយសារទឹកស្រកខ្លាំង ប៉ុន្តែការនេសាទនៅនៅតែផ្តល់អំណោយផល ព្រោះវាជារបាំងថ្មមួយដែលអាចឲ្យត្រីគ្រប់ ប្រភេទរស់នៅ។

ទឹកជូរ ៖ គឺជាកំលាំងទឹកដែលហូរបោកផ្ទប់ទៅនឹងជួរថ្មនៅបាតក្រោមទន្លេ រឺថ្មដែលដុះលយចាប់តាំងពីច្រាំងទន្លេឈៀង ចូលទៅកណ្តាលទន្លេកន្លែងខ្លះដុសរកេតរកូតក្នុងទន្លេ។ ជួរថ្មទាំងនោះចាប់ផ្តើមផុសឡើងកំឡុងខែវិច្ឆិកា-ឧសភា មានប្រវែងជាមធ្យមចាប់ពី៥-១៥០ម៉ែត្រ និងកម្ពស់ពី០.៥-២ម៉ែត្រ។ នៅពេលទឹកកាន់តែរាក់ ផ្ទាំងថ្មផុសចេញ កាន់តែច្បាស់ ហើយមានត្រីមួយចំនួនបានបំលាស់ទីចេញពីជួរថ្មទៅតាមអន្លង់នៅក្បែរនោះ ដូចជាទឹកជួរកន្តែតុ។

រន្ធថ្ម ៖ គឺជារន្ធដែលកើតមាននៅលើថ្មជាផ្ទាំងធំៗ ជួរថ្ម និងកាំងថ្មដែលមានមុខកាត់រឆេងរឆូង មានទំហំប្រហែល០.៣-០.៥ម៉ែត្រ និងជម្រៅចូលក្នុងប្រហែល១-៣ម៉ែត្រកន្លែងខ្លះរន្ធចូលក្នុងមានលក្ខណៈជាល្បាក់ចុះដូចជាកាំជណ្តើរ។

រូងថ្ម ៖ គឺជារូងដែលកើតមាននៅលើផ្ទាំងថ្មដាធំៗ មានមុខកាត់រាងមូល ជ្រុង ឫរកេតរកូត ហើយជម្រៅរូងថ្មជាមធ្យមពី១-២ម៉ែត្រ និងមុខកាត់ពី០.៥-១ម៉ែត្រ។ នៅខែមេសាចាប់ពីមាត់រូងឡើងទៅផ្ទៃទឹក មានកម្ពស់ជាមធ្យមពី១ម៉ែត្រឡើងទៅតាមប្រភេទតំបន់នីមួយៗ។

ជំពូក៣

ឧបសម្ព័ន្ធ: ស្ថានភាពទឹកស្រកខ្លាំងនារដូវប្រាំងនៅតាមដងទន្លេមេគង្គ ស្ថិតក្នុងភូមិរ៉ុនសៀន ឃុំអូរស្វាយ ស្រុកថាឡាបរិវ៉ាត់ ខេត្តស្ទឹងត្រែង។

ប្រភេទជំរកត្រី : កោះ, កាំង, ខ្សាច់(ហាត), គ្រាក់ឈើបាតទន្លេ, គុពាំង, ថ្មប៉ប្រះទឹក, ថ្មដា, ទឹកជួរ(ណាមខាន់), ទឹកវិល(ណាមវ៉ិន), ទឹកនឹង, ទឹកពុះ(ណាមកុ), បឹង, ប៉ែវ, ព្រៃលិចទឹក, ពើងថ្ម, រន្ធថ្ម, រូងថ្ម, ល្បាក់ថ្ម, ស្មៅលិចទឹក, សំរាស់ឈើ, អន្លង់, អូរ, ឫសឈើ ...។

នៅឆ្នាំ ១៩៨៤ សាលាទី១ បានខូចខាតអស់ដោយសារដីទាបទឹកលិចពុកជញ្ជាំង ឬស្សី ពុកសរសរ មិនអាចបង្រៀនបាន រីឯសាលាទី២ ខូចខាតនៅឆ្នាំ១៩៩០ ដោយសារគ្រូចូលនិវត្តន៍ គ្មានអ្នកគ្រប់គ្រងថែរក្សា។ នៅក្នុងឆ្នាំដដែលនេះមានគ្រោះទឹកជំនន់ ដែលបណ្តាលឱ្យខូចខាតផលស្រូវ ជម្ងឺរាតត្បាតបណ្តាលឱ្យស្លាប់មនុស្សអស់ ១៥នាក់ ចាប់ពីអាយុ៦ឆ្នាំ ដល់១០ឆ្នាំ ដោយសារជម្ងឺកញ្ជ្រឹល និងរាគមួល។ ចំពោះសត្វក្របីជាច្រើនក្បាលងាប់ដោយ ជម្ងឺអុតក្តាម ដែលជាហេតុធ្វើឱ្យខ្វះ កំលាំងអូសទាញក្នុងការធ្វើកសិកម្ម។ យ៉ាងណាមិញជំនឿទៅលើការសែនព្រេនអ្នកតាព្រៃភ្នំ នៅពេលមានមនុស្សឈឺ ឬសត្វឈឺ គឺធ្វើមិនដែលខានទេដោយសារគាត់គិតថាមកពីខុសអ្នកតា ប៉ុន្តែការសែនព្រេននេះជួនកាលជា ជួនកាលក៏មិនជា។ ទន្ទឹមនឹងការសែនព្រេនថ្នាំបុរាណ ដូចជាសំបកឈើ ស្លឹកឈើ គាត់ក៏បានយកមក ប្រើប្រាស់សំរាប់ព្យាបាលដែរ។

ឆ្នាំ១៩៩០-១៩៩៩ លទ្ធិប្រជាធិតេយ្យសេរីពហុបក្ស រីឯនៅក្នុងភូមិបានកើនផ្ទះចំនួន៣ខ្នងទៀត។ ឯការប្រកបរបរធ្វើស្រែចំការ ប្រជាជននៅខ្វះកំលាំងអូសទាញ ដូច្នេះគាត់ក៏នៅតែជួលក្របីពីអ្នកក្នុង និងក្រៅភូមិ ដោយក្របី១ក្បាល សងវិញជាស្រូវ ១៧០គីឡូក្រាម ក្រោយពេលប្រមូលផលរួច។ ក្នុងឆ្នាំនេះដែរ អ្នកភូមិបានសាងសង់សាលាឆទានមួយខ្នង មានបណ្តោយ ៧ម៉ែត្រ ទទឹង ៦ម៉ែត្រ ជញ្ជាំងបាំងឬស្សី ដំបូលប្រក់ស្បូវទុកសំរាប់បង្រៀនសិស្ស និងធ្វើបុណ្យទានផ្សេងៗក្នុងភូមិ។ បន្ទាប់មកមានអង្គការជាច្រើនដូចជា **YWAM & PFD** បានចុះផ្តល់ថ្នាំការពារជម្ងឺ ៦មុខដល់កុមារ និងផ្តល់ថ្នាំការពារជម្ងឺដល់ស្ត្រី និងការចុះធ្វើផែនការអភិវឌ្ឍសហគមន៍។

ឆ្នាំ២០០២ សមាគមថែរក្សាបរិស្ថាន និងវប្បធម៌ ហៅកាត់ថា CEPA បានចុះសំរង់ព័ត៌មាន PNRA លើធនធានធម្មជាតិ ដោយមានការចូលរួមពីមន្ត្រីការិយាល័យជលផលខេត្ត និងស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធជាច្រើនទៀត ដើម្បីលើកផែនការអភិរក្សធនធានធម្មជាតិ ដោយមានការចូលរួម។ បន្ទាប់មកទៀតបានបង្កើតសហគមន៍នេសាទដែលសំរបសំរួលដោយអង្គការសេប៉ា។ រហូតដល់ពេលបច្ចុប្បន្ននេះប្រជាជននៅភូមិរ៉ុនសៀនកើនបានចំនួន ៣៦គ្រួសារ ។ ក្នុងនោះដែរការធ្វើស្រែ ចំការ ការរកអនុផលព្រៃឈើ ការរកត្រី គឺនៅតែជាអាទិភាពសំរាប់គាត់រកទទួលទាន និងបង្កើនប្រាក់ចំណូលក្នុងគ្រួសារនីមួយៗដដែល។

គំរោងសាលាភូមិរបស់អង្គការសេប៉ា **CEPA** សហការជាមួយកម្មវិធីអភិរក្សជីវៈចម្រុះតំបន់ដីសើមទន្លេមេគង្គ **MWBP** គឺជាគំរោងថ្មីមួយដែលចូលរួមដោយអ្នកស្រាវជ្រាវនៅពីក្នុងភូមិ។ គំរោងនោះចាប់ផ្តើមអនុវត្តនៅក្នុងខែឧសភា ឆ្នាំ២០០៥ ដោយធ្វើការសិក្សាស្រាវជ្រាវទៅលើប្រធានបទត្រីជីវភាពរស់នៅ និងការពឹងផ្អែកលើអនុផលព្រៃឈើ។

ឆ្នាំ២០០៧ រហូតមកដល់សព្វថ្ងៃនេះគម្រោងសាលាភូមិបានទទួលជំនួយពីសម្ព័ន្ធភាពដីសើម(**Wetland Aliance**) ក្រោម-កិច្ចសហការ និងគាំទ្របច្ចេកទេសពីមជ្ឈមណ្ឌលត្រីពិភពលោក (**World fish Center**) ។

បច្ចុប្បន្ននេះប្រជាជននៅភូមិរ៉ុនសៀនកើនបានចំនួន ៥៣គ្រួសារ ស្មើរនឹង២៩៩នាក់ ក្នុងនោះដែរស្រីមានចំនួន ១១៧នាក់ នៅក្នុងនោះមានជនជាតិខ្មែរចំនួន..១០០%..នាក់។

មានព្រំប្រទល់ :

ខាងជើងទល់នឹង **អូរគុម្ពជាប់ព្រំប្រទលសហគមន៏នេសាទភូមិអូររុន**

ខាងត្បូងទល់នឹង **ពាក់កណ្តាលអូរខនហាងជាប់ព្រំប្រទល់សហគមន៏នេសាទភូមិកោះគី**

ខាងកើតទល់នឹង **ត្រឹមព្រំប្រទល់ដីក្រុមហ៊ុនជីជីរើលគ្រុប**

ខាងលិចទល់នឹង **កោះខនកែវជាប់សហគមន៏នេសាទភូមិក្រឡាពាស**

- **ទីកន្លែងនេសាទ**

ដូចដែលយើងបានរៀបរាប់ខាងលើហើយថា ភូមិរ៉ុនសៀនសំបូរដោយអន្លង់ ព្រៃលិចទឹក ដែលបង្កលក្ខណៈឱ្យត្រីរស់នៅ និងបន្តកូនចៅ ដូចនេះទើបប្រជាជននៅក្នុងភូមិកំរទៅនេសាទនៅខាងក្រៅភូមិណាស់។

នៅរដូវប្រាំងគាត់នាំគ្នាទៅរកត្រីនៅតាមប៉ែរ តាមអន្លង់ត្រីព្រលូង អន្លង់ត្រីព្រួល អន្លង់កោះទន្សាយ អន្លង់ស្រែយាយនូ អន្លង់កោះតារស់ អន្លង់ក្បាលកោះក្រឡាយ អន្លង់កោះចិក អន្លង់ត្រីលឹម អន្លង់កោះធ្យូង អន្លង់ខុនហាង និង អន្លង់កុនហួន។ ចំណែក នៅខែវស្សាគាត់ទៅនេសាទតាមអូរខុនហាង កោះគ្រាក់ កោះធ្យូង និងតាមព្រៃលិចទឹក។

ចំពោះអ្នកនេសាទ ដែលចូលមកនេសាទនៅក្នុងភូមិសាស្ត្រភូមិរ៉ុនសៀនមានដូចជា ភូមិកោះល្វៃ អូររុន អន្លង់ស្វាយ ភូមិកោះឈើទាលធំ កោះឈើទាលតូច ព្រះរំកិល កោះញ៉ែ អូរស្វាយ ក្រឡាពាស កោះស្នែង កោះស្រឡៅ ភូមិកោះគី ភូមិជាំធំ ភូមិខាំផាន់ ភូមិកោះខនឌិន ភូមិថ្មី កន្ទុយគោ ភូមិវាលខ្សាច ភូមិយៃ ភូមិកាំងចាម ភូមិសាមឃួយ ព្រោះមានតែនៅកន្លែងនេះទេដែលសំបូរត្រីច្រើនជាងគេ។

នៅឆ្នាំ២០០២ មានសមាជិក១គ្រួសារនៅក្នុងភូមិរ៉ុនសៀន បានទៅនេសាទនៅទន្លេសេកុង ព្រោះលឺថាសំបូរត្រី ប៉ុន្តែនៅពេលទៅនេសាទគាត់មិនអាចរកត្រីបានលក់ច្រើនទប់ទល់នឹងចំណាយឡើយ។ ដូចនេះអ្នកភូមិរ៉ុនសៀនមិនដែលចេញទៅនេសាទក្រៅ-ភូមិឡើយ។ បើកាលពីមុនវិញមានតែអូរតាឡាស់ទេ ដែលប្រជុំអ្នកនេសាទមកពីស្រុក ថាឡាបរិវ៉ាត់ ប៉ុន្តែបច្ចុប្បន្នក្លាយទៅជាចំការរបស់ប្រជាជន និងជាកន្លែងបង្កការនេសាទ អនាធិបតេយ្យតាមគ្រប់រូបភាព។

សព្វថ្ងៃនេះកន្លែងនេសាទសហគមន៏ភូមិរ៉ុនសៀន ជាដែននេសាទសាធារណៈរបស់រដ្ឋកន្លែងនេសាទសហគមន៏ ភូមិរ៉ុនសៀន មាន ទំហំ...**១.៣៦៣...**ហិកតា

៣.ប្រភេទល្មូន

ប្រភេទសត្វល្មូនដែលរស់នៅក្នុងអន្លង់និងនៅជុំវិញអន្លង់នេះមានដូចជា: សត្វពស់ អន្ទង់ ត្រកួត ពង្រូល ថ្លែន បង្គួយ និងសត្វជាច្រើនប្រភេទទៀត។

គ.ប្រភេទឧបករណ៍នេសាទ

ប្រភេទឧបករណ៏នេសាទគឺពួកគាត់និយមក្នុងការប្រើប្រាស់សំរាប់នេសាទមានដូចជា: មង សន្ទូច សំណាញ់ លប ចាន់ និងឧបករណ៏ជាច្រើនទៀត។ប្រជាជនយកមកប្រើដូចអន្លង់តាគុនិងអន្លង់កោះយាយជឹមដែរ គឺទាំងរដូវវស្សា និងរដូវប្រាំង ។ ហើយបញ្ហាស្ទែក៏មានដូចគ្នាទៅនឹងអន្លង់ទាំងពីរខាងលើដែរ ។

ឃ.ទំនាក់ទំនងរវាងអន្លង់ និងជីវភាពរបស់ប្រជាជន

អ្នកភូមិមិនអាចធ្វើការនេសាទបាននៅអន្លង់ងភិរក្ស តែអាចប្រើមងបាន ៥០ម៉ែត្រ ក្នុង១គ្រួសារ និងសន្ទូចបាន ៥០ផ្លែ ក្នុង១គ្រួសារ សំរាប់នេសាទនៅក្នុងអន្លង់ក្បែរភូមិដែលមិនមែនជាអន្លង់អភិរក្ស។

៤.៤.អន្លង់ពោធិ៍

១.១ចំពោះលក្ខណៈរូប

- **រដូវប្រាំង**

ទីតាំងអន្លង់ពោធិ៍ស្ថិតនៅខាងមុខនៃភូមិកោះខនឌិន ហើយខាងលិចជាប់កោះតូចៗ និងព្រៃអំពែ្លង រីឯខាងកើត-ជើង-ត្បូងជាប់ទន្លេមេគង្គ ដែលមានចំងាយប្រហែល៥០០-៦០០ម៉ែត្រពីភូមិ។

-រូបរាងអន្លង់ : ជាពងក្រពើយើងអាចមើលវា ឃើញនៅរដូវប្រាំង

-ជំរៅអន្លង់ : ៣០ម៉ែត្រ

-បណ្តោយអន្លង់ : ១៥០ម៉ែត្រ

-ទទឹងអន្លង់ : ៧០មែត្រ

- ជុំវិញអន្លង់ : មានពើងថ្ម ព្រៃលិចទឹក

- ក្នុងអន្លង់ : សប្បូរ ទៅដោយដុំថ្មតូច ធំ គ្រួស ខ្សាច់

- **ចំនុចអន្លង់** **អាប់ស៊ីស** : **០៦១០៤៥៣**

អដោនេ : **១៥០៣៣៨៤**

រយៈកំពស់ : **៤២ម**

- **រដូវវស្សា**

ចំពោះអន្លង់ពោធិនៅរដូវវស្សាយើងមិនអាចមើលឃើញរូបរាងរបស់វាបានទេ ព្រោះជារដូវទឹកឡើងយើងមិនអាចដឹងពីជំរៅប្រវែង និងរុក្ខជាតិផ្សេងៗដែលដុះនៅទីនោះ។ នៅទីនោះទឹកហូរខ្លាំងផងនិងមានគួចផង និងមិនអាចចតទូកបាន ។

១.១ចំពោះលក្ខណៈជីវៈសាស្ត្រ

ក.ប្រភេទរុក្ខជាតិ

ប្រភេទរុក្ខជាតិដែលដុះនៅជុំវិញអន្លង់មានច្រើនប្រភេទដូចជា ដើមអំណ្តែង ដើមរៃ ដើមជីលា ដើមរាំង ដើម ផ្កាទឹក និង ដើមក្រូចទឹក។ រុក្ខជាតិដែលដុះនៅជុំវិនអន្លង់ទាំងនេះអាចធ្វើជាបន្លែរនិងម្ហូបសំរាប់មនុស្សបរិភោគផ្កា និងផ្លែជាចំនីរបស់ត្រី និងរបស់បក្សីព្រៃមួយចំនួនផងដែរ។ រុក្ខជាតិលិចទឹកទាំងនេះគឺជាកន្លែងរកចំណី កន្លែងពងកូន និងកន្លែងគេចពីគ្រោះថ្នាក់របស់ត្រី និងបក្សីផ្សេងៗងផងដែរ។

ខ.ប្រភេទសត្វ

១.ប្រភេទត្រី

ចំពោះត្រីដែលរស់នៅក្នុងអន្លង់នេះមានច្រើនប្រភេទណាស់ដូចជាត្រីកេះ ត្រីក្លាំងហាយ ត្រីឆ្ពិន ត្រីប៉ាវ៉ាត្រីក្អែក ត្រីឆ្តោ ត្រីដំរី ត្រីកេះ និងមានត្រីតូច ធំជា ច្រើនប្រភេទ ទៀត រស់ នៅក្នុង អន្លង់នេះ។

២.ប្រភេទបក្សី

បក្សីមួយចំនួនដែលបានមករស់នៅនិងមករកចំណីនៅតាមអន្លង់និងនៅតាម រុក្ខជាតិលិចទឹកនេះមានដូចជា មាន់ទឹក សេក ទាទឹក ប្រវឹក សត្វត្រសេះ កុក ក្អែក និងសត្វជាច្រើនប្រភេទទៀតមករស់នៅនឹងរកចំណីនៅតាមអន្លង់នេះផងដែរ ។

៣- សាវតាភូមិកោះស្នែង

កោះស្នែងជាភូមិមួយក្នុងចំណោមភូមិទាំងបួន (ភូមិកោះកី ភូមិកោះស្រឡៅ និងភូមិជាំធំ) នៃឃុំកោះស្នែង ស្រុកថាឡាបរិវ៉ាត់ ខេត្តស្ទឹងត្រែង។ ភូមិនេះស្ថិតនៅក្នុងអាងទន្លេមេគង្គ ខាងជើងពីទីរួម ខេត្តស្ទឹងត្រែងប្រមាណ ៦១គ.ម ហើយមានព្រំប្រទល់ខាងជើងជាប់នឹងភូមិកោះកីខាងត្បូង និងខាងលិចជាប់នឹងភូមិកោះស្រឡៅ ឯខាងកើតជាប់នឹងឃុំសាមគ្គី និងខាងលិចជាប់នឹងភូមិជាំធំ។

ភូមិកោះស្នែងមានអាយុកាលប្រហែល ២៧០ឆ្នាំកន្លងមកហើយដោយបានឆ្លងកាត់ព្រឹត្តិការណ៏សំខាន់ៗ ជាច្រើនដូចតទៅនេះ: កាលពីដើមមានព្រានប្រមាញ់ម្នាក់បានមកបាញ់ជ្រូកព្រៃនៅលើកោះខ្លី។ គាត់បានបាញ់ជ្រូកព្រៃ១ក្បាលឱ្យរបួស ប៉ុន្តែវាបានរត់គេចមកនៅលើកោះមួយ ឯអ្នកប្រមាញ់ក៏រត់ដេញតាមពីក្រោយដែរ ទើបធ្វើឱ្យគាត់ជ្រុះស្នែងក្របីសំរាប់ដាក់រំសេវកាំភ្លើងកឹបរបស់គាត់បាត់ ដូចនេះគេក៏ហៅកោះនេះថាកោះស្នែងរៀងរហូតមក។ រយៈកាលកន្លងមកមាន អ្នកភូមិហាងខូចំនួន ២នាក់ គឺលោកតា **វង្សខាំសាវ** និងលោកតា **ណាមម៉ាហឿង** បានមកធ្វើស្រែចំការនៅលើកោះស្នែង និងបានតាំងទីលំនៅចំណេរក្រោយមក ទើបមានអ្នកចំណូលថ្មីដែលមកពីភូមិផ្សេងៗមករស់នៅលើកោះនេះ រហូតកើតបានជាភូមិធំដូចជាសព្វថ្ងៃ។

ឆ្នាំ១៩៣០ ក្រោមនឹមអាណានិគមបារាំង អ្នកភូមិកោះស្នែងបានត្រូវគេកែនយកទៅធ្វើផ្លូវជាតិលេខ១៣ ពីស្ទឹងត្រែងទៅព្រំដែនឡាវ ដោយឱ្យធ្វើការជាទំងន់។ ម្យ៉ាងវិញទៀតជំងឺអាសន្នរោគក៏បានកើតឡើង ដែលធ្វើឱ្យអ្នកភូមិស្លាប់អស់ជាច្រើននាក់។

ឆ្នាំ១៩៤០ ប្រជាពលរដ្ឋក្នុងភូមិកើនបានចំនួន ៣០គ្រួសារ។ ប៉ុន្តែសម័យកាលនេះគឺសៀមបានចូលមកកាន់កាប់វិញម្តង ប្រជាជនមានជីវភាពក្រខ្សត់លំបាកវេទនា កើតដំបៅកមរមាស់ជាច្រើននាក់ ខ្វះសំលៀកបំពាក់។ ដូចនេះទើបគាត់នាំគ្នាដាំកប្បាសយកមកត្បាញរវៃធ្វើសំលៀកបំពាក់ដោយខ្លួនឯង។

ឆ្នាំ១៩៤៧ សៀមបានដកចេញទៅវិញ បារាំងបានចូលមកកាន់កាប់ម្តងទៀតមានការជំរិតយកពន្ធដារគ្រប់ជំពូក និងបានកំណែនអ្នកភូមិទៅធ្វើទាហាន។

ឆ្នាំ១៩៥១ ប្រជាពលរដ្ឋបានកើនដល់ ៥១គ្រួសារ ប៉ុន្តែដោយសារនៅក្នុងភូមិកើតជំងឺអុត និងអាសន្នរោគដែលធ្វើឱ្យមនុស្សស្លាប់អស់ជាច្រើននាក់ ចំណែកឯសត្វក្របីក៏ស្លាប់អស់ជាច្រើនក្បាលដែរដោយសារជំងឺរាតត្បាត។

ឆ្នាំ១៩៥៤ ខ្មែរបានទទួលឯករាជ្យពីបារាំង ប្រជាជនចាប់ផ្តើមមានជីវភាពមធ្យម ការដើរហើររកស៊ីបានស្រួលជាងមុន។

ឆ្នាំ១៩៦០ មានសាលារៀនមួយខ្នងបានកសាងឡើងនៅក្នុងភូមិ។ អ្នកភូមិមានជីវភាពរស់នៅធូរធារជាងមុនដោយសារការប្រកបរបរធ្វើស្រែចំការ។

ឆ្នាំ១៩៧០ **លន់ ណុល** ធ្វើរដ្ឋប្រហារទំលាក់សម្តេចសីហនុ ស្រុកទេសចាប់ផ្តើមកើតសង្គ្រាមកលល្បុក រីកវរពេញប្រទេស មានយន្តហោះទំលាក់គ្រាប់បែកគ្រប់ទីកន្លែង អ្នកភូមិមិនបានធ្វើស្រែចំការ ជីវភាពជួបការលំបាក ខ្វះថ្នាំសង្កូវ សំលៀកបំពាក់ ស្រូវ អង្ករ អំបិល...។

ឆ្នាំ១៩៧៧ អ្នកភូមិកោះស្នែង ត្រូវបានគេជំលៀសចេញពីភូមិអោយទៅនៅស្រុកឆែបខេត្តព្រះវិហារ ដោយឱ្យធ្វើការរួមហូបចុយរួម គឺគ្មានអ្វីជាកម្មសិទ្ធិបុគ្គលឡើយ ម្នាក់ត្រូវខិតខំធ្វើការជាទំងន់ទាំងយប់ទាំងថ្ងៃ ប៉ុន្តែមិនអាចហូបគ្រប់គ្រាន់ទេ។ ប្របនេះធ្វើឱ្យខ្មែរចាំមិនភ្លេចដោយសារតែប្រជាពលរដ្ឋជាច្រើនបានត្រូវគេកាប់សំលាប់ វត្តអារាមក្លាយទៅជាកន្លែងដាក់ម៉ាស៊ីនកិនស្រូវ។

ឆ្នាំ១៩៧៩ កងទ័ពខ្មែរ និងកងទ័ពវៀតណាមបានចូលមករំដោះប្រជាជនឱ្យចេញពីរបប **ប៉ុល ពត** ហើយវិលត្រឡប់ចូលភូមិវិញ និងធ្វើលំនៅដ្ឋានថ្មី ធ្វើស្រែចំការជាក្រុមប្រវាស់ដៃគ្នា ដែលធ្វើឱ្យគាត់មានជីវភាពមធ្យម។

ឆ្នាំ១៩៨១ ជារយៈពេលមួយដែលគេបានជ្រើសរើសយុវជននៅក្នុងភូមិឱ្យធ្វើជាកងទ័ព និងមានរៀបចំការ បោះឆ្នោតជ្រើសរើសគណៈឃុំ ចំពោះការដើរហើរទៅណាមកណាម្នាក់ៗត្រូវសុំច្បាប់ភូមិ-ឃុំជាមុនសិន។ នៅគ្រានោះក៏មានកងទ័ពវៀតណាមបោះទីតាំងនៅក្នុងភូមិ។

ឆ្នាំ១៩៨២ ប្រជាជនបានសាងសង់អាគារសិក្សាមួយខ្នងដែលមាន៤ថ្នាក់។

ឆ្នាំ១៩៨៥ អ្នកភូមិបាននាំគ្នាទៅក៥ចំនួន ៤លើក ដោយ១លើកៗមានរយៈពេល៣ខែ ដើម្បីទៅកាប់ព្រៃ តាមព្រំដែនថៃ-ខ្មែរ។

ឆ្នាំ១៩៨៨ ទាហានវៀតណាមបានដកចេញពីភូមិ ចំណែកឯប្រជាពលរដ្ឋបានចូលរួមកសាងវត្តដែលបានបំផ្លិចបំផ្លាញក្រោយពីរបបខ្មែរក្រហមឡើងវិញ។

ឆ្នាំ១៩៩៣ របបប្រជាធិបតេយ្យ អ៊ុនតាក់បានចូលរួមរៀបចំការបោះឆ្នោតដោយសេរី និងលើកដំបូង ក្រោយពីសង្គ្រាមផ្ទៃក្នុងបានបញ្ចប់ទៅ ។

ឆ្នាំ១៩៩៦-១៩៩៧ ប្រជាពលរដ្ឋជួបប្រទះនូវគ្រោះទឹកជំនន់ជួនៗគ្នា២ឆ្នាំ ដោយទាំងផលដំណាំរបស់អ្នកភូមិដែលធ្វើឱ្យជីវភាពរបស់គាត់ជួបការលំបាក។ យ៉ាងណាមិញអង្គការ UNICEF បានជួយជួសជុលសាលារៀន ក្នុងភូមិចំនួន៣ បន្ទប់។

ឆ្នាំ១៩៩៨ បន្ទាប់ពីគ្រោះទឹកជំនន់ គ្រោះរាំងស្ងួតក៏បានចូលមកយាយីជីវភាពរស់នៅរបស់អ្នកភូមិកោះស្នែងម្តងទៀត។ នៅឆ្នាំដដែលនេះក៏មានការរៀបចំការបោះឆ្នោតថ្នាក់ជាតិសំរាប់រដ្ឋាភិបាលអណត្តិទី២។ ចំពោះការអភិវឌ្ឍនៅក្នុងភូមិ អង្គការភាពជាដៃគូដើម្បីអភិវឌ្ឍន៍ (PFD) បានសាងសង់បង្គន់នៅក្នុងសាលារៀនចំនួន ៣បន្ទប់ និងបង្កើតគណៈកម្មការអភិវឌ្ឍភូមិ ព្រមទាំងបានចុះមកសំរង់ព័តិមានការវាយតំលៃជនបទដោយមានការចូលរួម(PRA)។ រយៈកាលក្រោយមកសមាគមថែរក្សាបរិស្ថាននិងវប្បធម៌ (CEPA) បានចុះសំរង់ព័តិមាន (PNRA) លើធនធានធម្មជាតិដោយមានការចូលរួមពីមន្ត្រីការិយាល័យជលផលខេត្តនិងស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធជាច្រើនទៀត ដើម្បីលើកផែនការអភិរក្សធនធានធម្មជាតិដោយមានការចូលរួម។ ដូចនេះទើបនៅឆ្នាំ២000 សហគមន៍នេសាទបានត្រូវបង្កើតឡើងដោយមានការសំរបសំរួលពីអង្គការសេប៉ា។

គំរោងសាលាភូមិរបស់អង្គការសេប៉ា (CEPA) សហការជាមួយកម្មវិធីអភិរក្សជីវះចម្រុះតំបន់ដីសើមទន្លេមេគង្គ (MWBP) គឺជាគំរោងថ្មីមួយដែលចូលរួមដោយអ្នកស្រាវជ្រាវនៅក្នុងភូមិ។ គំរោងនោះចាប់ផ្តើមអនុវត្តនៅក្នុងខែឧសភា ឆ្នាំ២00៥ ដោយធ្វើការសិក្សាស្រាវជ្រាវទៅលើប្រធានបទត្រី, ជំរកត្រី, ប្រភេទរុក្ខជាតិ ដែលប្រើប្រាស់ជាឱសថ បុរាណ និងបន្លែ , និងជីវភាពរស់នៅពឹងផ្អែកលើធនធានធម្មជាតិ។

តាមទិន្នន័យភូមិឆ្នាំ២00៥ ភូមិកោះស្នែងមានប្រជាជនសរុបចំនួន ១,0១៣នាក់ ក្នុងនោះមានស្រីចំនួន ៥២៣នាក់ និងប្រុសចំនួន៤៩0នាក់ ស្មើនឹង១៨៦គ្រួសារ គឺជាភូមិដែលមានចំនួនគ្រួសារច្រើនជាងគេបើប្រៀប ធៀបជាមួយភូមិផ្សេងៗទៀតក្នុងឃុំកោះស្នែង។

ឆ្នាំ២00៧ រហូតមកដល់សព្វថ្ងៃនេះគម្រោងសាលាភូមិបានទទួលជំនួយពីសម្ព័ន្ធភាពដីសើម(**Wetland Aliance**) ក្រោម-កិច្ចសហការ និងគាំទ្របច្ចេកទេសពីមជ្ឍមណ្ឌលត្រីពិភពលោក (**World fish Center**) ។

បច្ចុប្បន្ននេះ ភូមិកោះស្នែងមានប្រជាជនកើនសរុបចំនួន ១,0៨៨នាក់ ក្នុងនោះមានស្រីចំនួន ៥១៣នាក់ និងប្រុសចំនួន ៥៧៥នាក់ ស្មើនឹង២0៨គ្រួសារ ហើយមានចំនួនខ្នងផ្ទះសរុបមាន ១៧0ខ្នងផ្ទះក្នុងឃុំកោះស្នែង។ ប្រជាជនភូមិកោះស្នែងប្រកបមុខរបរ ជាច្រើនសំរាប់ការចិញ្ចឹមជីវិត ដូចជា ធ្វើស្រែ ចំការ ដាំដំណាំ នេសាទត្រី ដងជ័រ ចិញ្ចឹមសត្វ បិទស្រា ខារ៉ាអូខេ លក់ដូរ ជាងឈើ ឈ្មួញទិញលក់ត្រី និងជាងធ្វើទូក។

២.ប្រភេទបក្សី

បក្សីមួយចំនួនដែលបានមករស់នៅនិងមករកចំណីនៅតាមអន្លង់និងនៅតាមរុក្ខជាតិលិចទឹកនេះមានដូចជា មាន់ទឹក សេកទាទឹក ប្រវឹក សត្វត្រសេះ កុក ក្អែក និងសត្វជាច្រើនប្រភេទទៀតមករស់នៅនឹងរកចំណីនៅតាមអន្លង់នេះផងដែរ ។

៣.ប្រភេទល្មូន

ប្រភេទសត្វល្មូនដែលរស់នៅក្នុងអន្លង់និងនៅជុំវិញអន្លង់នេះមានដូចជាៈ សត្វពស់ អន្ទង់ ត្រកួត ពង្រួល ថ្លែន បង្កួយ និងសត្វជាច្រើនប្រភេទទៀត។

គ.ប្រភេទឧបករណ៍នេសាទ

ប្រភេទឧបករណ៍នេសាទគឺពួកគាត់និយមក្នុងការប្រើប្រាស់សំរាប់នេសាទមានដូចជាៈ មង សន្ទូច សំណាញ់ លប ចាន់ និងឧបករណ៍ ជាច្រើន ទៀត។ប្រជាជនយកមកប្រើដូចអន្លង់តាគុនិងអន្លង់កោះយាយជឹមដែរគឺទាំងរដូវវស្សា និងរដូវប្រាំង ។ ហើយបញ្ហាស្លែក៏មានដូចគ្នាទៅនឹងអន្លង់ទាំងពីរខាងលើដែរ ។

ឃ.ទំនាក់ទំនងរវាងអន្លង់ និងជីវភាពរបស់ប្រជាជន

អ្នកភូមិមិនអាចធ្វើការនេសាទបាននៅអន្លង់ងភិរក្ស តែអាចប្រើមងបាន ៥0ម៉ែត្រក្នុង១គ្រួសារ និងសន្ទូចបាន ៥0ផ្លែ ក្នុង១គ្រួសារ សំរាប់នេសាទនៅក្នុងអន្លង់ក្បែរភូមិដែលមិនមែនជាអន្លង់អភិរក្ស។

៤.៣.អន្លង់កន្ទុយកោះកាង

១.១ចំពោះលក្ខណៈរូប

- **រដូវប្រាំង**

អន្លង់កន្ទុយកោះកាងស្ថិតនៅភាគខាងក្រោមនៃភូមិកោះខនឌិន ខាងលិចជាប់កោះកាង និងខាងកើត-ជើង-ត្បូង ជាប់ទន្លេ ដែលមានចំងាយប្រហែល៥០០-៦០០ម៉ែត្រពីភូមិ។

-រូបរាងអន្លង់ : ពងក្រពើទ្រវែងបណ្តោយទន្លេ

-ជំរៅអន្លង់ : ៤៥ម៉ែត្រ

-បណ្តោយអន្លង់ : ១៨០-២០០ម៉ែត្រ

-ទទឹងអន្លង់ : ៥០មែត្រ

- ជុំវិញអន្លង់ : ព័ទ្ធជុំវិញដោយរុក្ខជាតិ

- ក្នុងអន្លង់ : សប្បូរ ទៅដោយដុំថ្មតូច ធំ គ្រួស ខ្សាច់ ។

- **ចំនុចអន្លង់** **អាប់ស៊ីស : ០៦០៩៩៥៧**

អដោនេ : ១៥០៣០២១

រយៈកំពស់ : ៤២ម

- **រដូវវស្សា**

ចំពោះអន្លង់កន្ទុយកោះកាងនៅរដូវវស្សាយើងមិនអាចមើលឃើញរូបរាងរបស់វាបានទេព្រោះជារដូវទឹកឡើង យើងមិនអាចដឹងពីជំរៅប្រវែង និងរុក្ខជាតិផ្សេងៗដែលដុះនៅទីនោះ។ និងនៅទីនោះទឹកហូរខ្លាំងផងនិងមានគួចផង និងមិនអាចចតទូកបាន ។

១.១ចំពោះលក្ខណៈជីវសាស្ត្រ

ក.ប្រភេទរុក្ខជាតិ

ប្រភេទរុក្ខជាតិដែលដុះនៅជុំវិញអន្លង់មានច្រើនប្រភេទដូចជា ដើមអំណ្តែង ដើមរៃ ដើមជីលា ដើមរាំង ដើម ផ្កាទឹក និង ដើមក្រូចទឹក។ រុក្ខជាតិដែលដុះនៅជុំវិនអន្លង់ទាំងនេះអាចធ្វើជាបន្លែរនិងម្ហូបសំរាប់មនុស្សបរិភោគ ផ្កា និងផ្លែជាចំ នីរបស់ត្រី និងរបស់បក្សីព្រៃមួយចំនួនផងដែរ។ រុក្ខជាតិលិចទឹក ទាំងនេះគឺជាកន្លែងរកចំណី កន្លែង ពង កូន និង កន្លែងគេចពីគ្រោះថ្នាក់របស់ត្រី និងបក្សីផ្សេងៗងផងដែរ។

ខ.ប្រភេទសត្វ

១.ប្រភេទត្រី

ចំពោះត្រីដែលរស់នៅក្នុងអន្លង់នេះមានច្រើនប្រភេទណាស់ដូចជាត្រីកេះ ត្រីក្លាំងហាយ ត្រីឆ្លិន ត្រីប៉ាវ៉ាត្រីក្អែក ត្រីឆ្ដោ ត្រីដំរី ត្រីកេះ និងមានត្រីតូច ធំជា ច្រើនប្រភេទទៀតរស់នៅក្នុងអន្លង់នេះ។

ការធ្វើស្រែ គឺជាមុខរបរសំខាន់សំរាប់អ្នកភូមិកោះស្នែង ដោយគាត់ធ្វើទាំងស្រូវចំការ និងស្រូវស្រែ។ ចំពោះស្រូវចំការចាប់ធ្វើនៅខែឧសភា ដល់ខែសីហា ឯស្រូវស្រែចាប់ផ្តើមធ្វើពីខែសីហា ដល់ខែធ្នូ ឬខែមករា។ ចំពោះស្រូវស្រែជាទូទៅ អ្នកភូមិតែងធ្វើនៅក្នុងភូមិក្បែរលំនៅដ្ឋានរបស់គាត់ផ្ទាល់ ចំណែកឯស្រូវចំការវិញ គាត់ច្រើនធ្វើនៅតាមកោះនានា ដូចជាកោះហាន កោះទន្លេមួយ។ ការធ្វើស្រូវចំការនៅតាមកោះ គឺត្រូវទាមទារអោយគាត់ត្រូវសង់រោង និងស្នាក់នៅទីនោះរហូតដល់ការងារស្រែចំការរួចរាល់ ទើបគាត់ត្រឡប់ចូលភូមិវិញ។

ក្រៅពីធ្វើស្រែ ប្រជាជនភូមិកោះស្នែងពឹងផ្អែកលើធនធានធម្មជាតិដែលមាននៅក្នុងភូមិរបស់គាត់។ ក្នុងចំណោមធនធានទាំងនោះ ការប្រមូលជ័រជាប្រភពចំណូលមួយសំរាប់ការរស់នៅរបស់អ្នកភូមិកោះស្នែងចំនួន ៣គ្រួសារ ដែលបានទៅប្រមូលនៅចំងាយប្រមាណ ៣០គ.ម ពីភូមិកោះស្នែង គឺម្តុំអូរតាឡាស់ ព្រំប្រទល់ ឃុំកោះស្នែង និងឃុំព្រះរំកិល ស្រុកថាឡាបរិវ៉ាត់ ខេត្តស្ទឹងត្រែង។ មុនឆ្នាំ១៩៩៣ តំបន់នេះគ្រប់គ្រងដោយរបបខ្មែរក្រហម។ បន្ទាប់ពីទាហានខ្មែរក្រហមបានដកចេញពីតំបន់នេះ ប្រជាជនដែលមកពីភូមិឆ្វាំងក៏បានទៅដងជ័រនៅកន្លែងនោះរហូតដល់ឆ្នាំ១៩៩៥ ទើបអ្នកភូមិកោះស្នែងចំនួន ៣គ្រួសារ បានទៅប្រមូលជ័រនៅកន្លែងនោះដែរ។ អ្នកភូមិកោះស្នែងមានដើមឈើយកជ័រប្រហែល ៣០០ដើម ដែលអាចផលិតជ័របាន ៣៩០លីត្រ ក្នុងរយៈពេល៥ថ្ងៃ។ ជ័រមាន ២ប្រភេទគឺ ជ័រលេខ១ ដែលអាចលក់បាន ក្នុងតំលៃ ២៥,០០០-៣០,០០០រៀល/កាដុង ឯជ័រលេខ២ គឺលក់បានក្នុងតំលៃ១៥,០០០ រៀល/កាដុង។

មានព្រំប្រទល់ :

ខាងជើងទល់នឹង **អូរឈើទាល ភូមិកោះកី (ឃុំកោះស្នែង)**

ខាងត្បូងទល់នឹង **កន្ទុយកោះហាន**

ខាងកើតទល់នឹង **អូរសម្រោង សង្កាត់សាមគ្គី**

ខាងលិចទល់នឹង **អូរឃ្លួយលំ ភូមិកោះស្រឡៅ (ឃុំកោះស្នែង)**

- **ទីកន្លែងនេសាទ**

កន្លែងនេសាទសហគមន៍**ភូមិកោះស្នែង** ជាដែននេសាទសាធារណៈរបស់រដ្ឋ។ កន្លែងនេសាទសហគមន៍ **ភូមិកោះស្នែង** មានទំហំ **២,៤៨០** ហិកតា និងប្រភេទឧបករណ៍នេសាទនីមួយៗត្រូវបានគេយកមកប្រើប្រាស់តាមតំបន់ផ្សេងៗគ្នា និងតាមរដូវកាលនីមួយៗ។ តាមការពិភាក្សាជាក្រុមរបស់អ្នកស្រាវជ្រាវភូមិកោះស្នែងបញ្ជាក់ថា នៅក្នុងភូមិកោះស្នែងមានកន្លែង នេសាទជាច្រើន ទោះបីជាយ៉ាងនេះក្តី ក្នុងចំណោមតំបន់ទាំងនោះគឺមានតំបន់មួយចំនួនដែលអ្នកស្រាវជ្រាវក៏ដូចជាអ្នកភូមិបានចាត់ជាតំបន់នេសាទសំខាន់ដូចជាតំបន់ប្រើ មងបណ្តែត សំណាញ់ត្រីធំ សំណាញ់ត្រីរៀល ចាន់ និងសួង។

៤— សាវតាភូមិកោះខនឌិន

តាមសាវតាររបស់ភូមិកោះខនឌិន គឺមានដើមកំណើតពីជនជាតិឡាវមួយគ្រួសារឈ្មោះ**តាឌិន** ដែលបានមករស់នៅ និងបង្កបង្កើនផលនៅលើដីកោះនេះ។ គាត់គឺជាមនុស្សម្នាក់មានមហិទ្ធិរិទ្ធិខ្លាំងក្លាណាស់ កាប់មិនមុតដុតមិនឆេះ។ ឆ្នាំដំបូងនៃការបង្កបង្កើនផលរបស់គាត់គឺគាត់ដាំស្រូវ១ប៉ោត អាចរក្សាទុកហូបបានពេញមួយឆ្នាំ ព្រោះជាប្រភេទមានដីជីជាតិ។ នៅឆ្នាំបន្ទាប់គាត់បានដើរទៅតាមភូមិដទៃហើយបានអួតប្រាប់ពីធនធានដ៏សំបូរហូរហៀរនៅលើដីកោះរបស់គាត់ ដើម្បីប្រមូលប្រជាជនឱ្យមករស់នៅលើកោះនេះជាមួយគ្រួសាររបស់គាត់ដែរ។ មួយរយៈកាលក្រោយមក ទើបមានប្រជាជនចំនួន៥គ្រួសារបានមករស់នៅ និងបង្កបង្កើនផលជាមួយគ្រួសារតាឌិនដែរ។ រហូតដល់ឆ្នាំទីបី កំណើនគ្រួសារបានកើនដល់ ១៥គ្រួសារដែលសុទ្ធសឹងជាជនជាតិឡាវ។

សម័យថ្ងៃមួយមានចោរហារយមួយក្រុម មិនដឹងប្រភពពិតប្រាកដបានចូលមកប្លន់ប្រជាជននៅលើកោះនេះ ប្រដាប់ដោយដាវ កាំបិត លំពែង ហើយមានកាំភ្លើងកាំប៊ិនមួយដើម (កាំភ្លើងកាំប៊ិននេះធ្វើឡើងពី ស្រកីដូង និងរំសេវ)។ តាឌិនបានចេញមុខដឹកនាំបុរសពេញកំលាំងក្នុងភូមិ តស៊ូប្រយុទ្ធជាមួយក្រុមចោរ ហើយឱ្យចាស់ៗ ស្ត្រី និងកុមាររត់ទៅលាក់ខ្លួនតាមគុម្ពោតព្រៃ។ ទីបំផុតតាឌិនត្រូវបានស្លាប់នៅក្រោមកាំភ្លើងកាំប៊ិន។ ដោយវីរភាពរបស់លោកតាឌិន អ្នកភូមិបានដាក់ឈ្មោះកោះនេះថា **កោះតាឌិន** ចាប់ពីពេលនោះមក។

ឆ្នាំ១៩៣៨ រហូតមកដល់ពេលបច្ចុប្បន្នកោះតាឌិន បានផ្លាស់ប្តូរមកជា**ភូមិកោះខនឌិន** (មានន័យ ជាភាសាខ្មែរថាភូមិពន្លដី)។

នៅឆ្នាំ១៩៥៩ រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជាក្រោមការដឹកនាំរបស់ព្រះអតីតព្រះមហាវីរក្សត្រព្រះបិតាឯករាជ្យជាតិ **ព្រះបាទនរោត្តម សីហនុ** បានជំរុញឱ្យកូនចៅនៅតាមខេត្តកំពង់ចាម ព្រៃវែង តាកែវ កំពត មករស់នៅតាម ភូមិភាគឦសាន ខេត្តស្ទឹងត្រែង រតនៈគីរី មណ្ឌលគីរី ពីព្រោះដីនៅតាមខេត្តខាងក្រោមតូចចង្អៀតក្នុងការធ្វើកសិកម្ម និងរស់នៅ ដូច្នេះហើយទើបចំនួនប្រជាជននៅភូមិកោះខនឌិនកើនបានចំនួន ៤៣គ្រួសារ ក្នុងនោះប្រជាជនជាតិឡាវ៣៥គ្រួសារ និងប្រជាជនជាតិខ្មែរ៨គ្រួសារ។ ចំណែកការធ្វើស្រែចំការរបស់គាត់ គឺធ្វើជាលក្ខណៈ វិលជុំដោយគាត់មានជំនឿលើការដុតធូបបន់ស្រន់អារក្សអ្នកតា ដើម្បីកុំឱ្យសត្វចង្រៃមកបំផ្លាញដំណាំរបស់គាត់។ ចំណែកទិន្នផលដែលទទួលបានពីការដាំដុះ ការរកត្រី និងអនុផលព្រៃឈើ គឺគាត់តែងតែ ចែកគ្នាហូបទៅវិញទៅមកមិនដែលចេះលក់ដូរអ្វីទេ។ ប៉ុន្តែរយៈកាលប៉ុន្មាន ឆ្នាំក្រោយមក ដីច្រាំងបានបាក់ជាបន្តបន្ទាប់ ដោយទាំងផ្ទះអ្នកភូមិជនជាតិឡាវដែលសង់នៅតាមមាត់ទន្លេ ទើបធ្វើឱ្យពួកគាត់ប្តូរទីតាំងទៅរស់នៅខាងដីគោក ឆ្ងាយពីកន្លែងបាក់ច្រាំង ដែលបច្ចុប្បន្នប្រមូលផ្តុំទៅជាភូមិថ្មីមួយផ្សេងទៀតគឺ"**ភូមិខាំផាន់**" ឯអ្នកភូមិជាជនជាតិខ្មែរបានផ្លាស់ទីមករស់នៅ ដីគោកឆ្ងាយពីច្រាំងទន្លេ ហើយនៅតែរក្សាឈ្មោះភូមិរបស់ខ្លួនដដែលគឺភូមិកោះខនឌិន រហូតមកទល់សព្វថ្ងៃនេះ។

អស់រយៈកាលជាង១០ឆ្នាំ ដែលប្រជាជនបានរស់នៅយ៉ាងសុខដុមរមនា ដោយប្រកបរបរកសិកម្មរួម ជាមួយនឹងការរុករកអនុផលព្រៃឈើ និងប្រមាញ់សត្វព្រៃដូចជា ជ្រូកព្រៃ ខ្លា ដំរី ទន្សោង ខ្ទីង កាំប្រម៉ា។ល។

ក្នុងកំឡុងឆ្នាំ១៩៧០-១៩៧៥ រដ្ឋប្រហារសម័យលន់នល់ ប្រទេសកម្ពុជាបានជួបសង្គ្រាមផ្ទៃក្នុង។ អ្នកភូមិកោះខនឌិនបានរត់ពីស្រុកទៅនៅក្នុងព្រៃ ដើម្បីគេចពីគ្រាប់ប្លោង មិនបានធ្វើស្រែចំការ ដូចនេះគ្រោះទុរ្ភិក្ស ជំងឺដង្កាត់បានកើតឡើងឥតឈប់ឈរ។

ឆ្នាំ១៩៧៥-១៩៧៩ ប្រជាជនភូមិកោះខនឌិនរួមទាំងប្រជាពលរដ្ឋទូទាំងប្រទេសបានរងទុក្ខវេទនា ម្តងទៀតក្នុងសង្គមខ្មៅងងឹត ប៉ុល ពត, អៀង សារី, និង ខៀវ សំផន ដោយសារធ្វើការងារធ្ងន់ ប៉ុន្តែមិនអាចហូប អាហារឱ្យគ្រប់គ្រាន់។

២.ប្រភេទបក្សី

បក្សីមួយចំនួនដែលបានមករស់នៅនិងមករកជំនីនៅតាមអន្លង់និងនៅតាមរុក្ខជាតិលិចទឹកនេះមានដូចជា មាន់ទឹក សេកទាទឹក ប្រវឹក សត្វត្រសេះ កុក ក្អែកនិងសត្វជាច្រើនប្រភេទទៀតមករស់នៅនឹងរកចំនីនៅតាមអន្លង់នេះផងដែរ ។

៣.ប្រភេទល្មូន

ប្រភេទសត្វល្មូនដែលរស់នៅក្នុងអន្លង់ និងនៅជុំវិញអន្លង់នេះមានដូចជា សត្វពស់ អន្ទង់ ត្រកួត ពង្រូល ថ្លែន បង្កួយ និងសត្វជាច្រើនប្រភេទទៀត។

គ.ប្រភេទឧបករណ៍នេសាទ

ប្រភេទឧបករណ៍ដែលពួកគាត់និយមក្នុងការប្រើប្រាស់សំរាប់នេសាទមានដូចជា មង សន្ទូច សំណាញ់ លប ចាន់ និងឧបករណ៍ជាច្រើនទៀត ។ប្រភេទឧបករណ៍ខ្លះអាចនេសាទបាននៅរដូវប្រាំង(ខែតុលាដល់ខែមិនា) ហើយប្រភេទឧបករណ៍ខ្លះទៀតអាចនេសាទបាននៅរដូវវស្សា(ខែមេសាដល់ខែកញ្ញា) តែក៏មានឧបករណ៍ខ្លះទៀតអាចប្រើបាន ទាំងពីររដូវផងដែរទាំងវស្សានិងប្រាំង ។ចំពោះបញ្ហាស្លែក៏មានដូចជាអន្លង់តាគុផងដែរ ។

ឃ.ទំនាក់ទំនងរវាងអន្លង់ និងជីវភាពប្រជាជន

អ្នកភូមិមិនអាចធ្វើការនេសាទបាននៅអន្លង់ងភិរក្ស តែអាចប្រើមងបាន ៥០ម៉ែត្រ ក្នុង១គ្រួសារ និងសន្ទូចបាន ៥០ផ្លែ ក្នុង១គ្រួសារ សំរាប់នេសាទនៅក្នុងអន្លង់ក្បែរភូមិដែលមិនមែនជាអន្លង់អភិរក្ស។

៤.២.អន្លង់កោះយាយជឹម

ក. ចំពោះលក្ខណះរូប

- **រដូវប្រាំង**

អន្លង់កោះយាយជឹមមានទីតាំងស្ថិតនៅចំកណ្តាលនៃភូមិកោះខនឌិន និងខាងលិច ជើងជាប់កោះយាយជឹម និងខាងត្បូង-កើត ជាប់ទន្លេមេគង្គ ដែលមានចំងាយ ប្រហែល ២០០ ទៅ ៣០០ម៉ែត្រពីភូម។

-រូបរាងអន្លង់ : មានរាងជាស៊ីឡាំង

-ជំរៅអន្លង់ : ៤០ម៉ែត្រ

-បណ្តោយអន្លង់ : ១៥០ម៉ែត្រ

-ទទឹងអន្លង់ : ៥០មែត្រ

- ជុំវិញអន្លង់ : មានពើងថ្ម ព្រៃលិចទឹក

- ក្នុងអន្លង់ : សប្បូរទៅដោយដុំ ថ្មតូចធំ គ្រួស គល់ឈើ ខ្សាច់។

- **ចំនុចអន្លង់ អាប់ស៊ីស : ០៦១០៩៩៧**

អដោនេ : ១៥០៣៥៨០

រយ:កំពស់ : ៤២ម

- **រដូវវស្សា**

ចំពោះអន្លង់កោះយាយជឹមនៅរដូវវស្សាយើងមិនអាចមើលឃើញ រូបរាង របស់វាបានទេ ព្រោះជារដូវទឹកឡើងយើងមិនអាចដឹងពីជំរៅប្រវែង និងរុក្ខជាតិផ្សេងៗដែលដុះនៅទីនោះបានឡើយ។ នៅទីនោះទឹកហូរខ្លាំង និងមានកួចធ្វើឱ្យអ្នកស្រាវជ្រាវមិនអាចចតទូកបាន។

ខ. **ចំពោះលក្ខណះជីវៈសាស្ត្រ**

ក.ប្រភេទរុក្ខជាតិ

ប្រភេទរុក្ខជាតិដែលដុះនៅជុំវិញអន្លង់មានច្រើនប្រភេទដូចជា ដើមអំណ្តែង ដើមរៃ ដើមជីលា ដើមរាំង ដើម ផ្ទាទឹក និង ដើមក្រូចទឹក។ រុក្ខជាតិដែលដុះនៅជុំវិនអន្លង់ទាំងនេះអាចធ្វើជាបន្លែនិងម្ហូបសំរាប់មនុស្សបរិភោគផ្កា និង ផ្លែជាចំណីរបស់ត្រី និងរបស់បក្សីព្រៃមួយចំនួនផងដែរ។ រុក្ខជាតិលិចទឹក ទាំងនេះគឺជាកន្លែងរកចំណី កន្លែង ពង កូន និងកន្លែងគេចពីគ្រោះថ្នាក់របស់ត្រី និងបក្សីផ្សេងៗផងដែរ។

ខ.ប្រភេទសត្វ

១.ប្រភេទត្រី

ចំពោះត្រីដែលរស់នៅក្នុងអន្លង់នេះមានច្រើនប្រភេទណាស់ដូចជា:ត្រីកេះ ត្រីក្លាំងហាយ ត្រីឆ្កិន ត្រីប៉ាវ៉ាត្រីក្អែក– ត្រីឆ្តោ ត្រីដំរី ត្រីកេះ និងមានត្រីតូច ធំជា ច្រើនប្រភេទ ទៀត រស់ នៅក្នុង អន្លង់នេះ។

អ្នកភូមិរស់នៅ បែកខ្ញែកគ្នា កូនបែកពីឪពុកពីម្តាយ ប្រពន្ធបែកពីប្តី ប្រជាជនមួយចំនួនត្រូវ គេជំលាសទៅនៅពៀន ខ្លះទៅខេត្តព្រះវិហារ។ ក្រោយសង្គ្រាមបានបញ្ចប់ឆ្នាំ ១៩៧៩ សន្តិសុខនៅតាមតំបន់នៅ តែមានភាពច្របូកច្របល់ ប្រជាជនមួយចំនួនចានវិលមកតាមផ្ទះវិញ ចំណែកឯហេដ្ឋារចនាសម្ពន្ធ័មួយចំនួនត្រូវខ្ទេចខ្ទីហើយទាហានជាច្រើននៅរាយប៉ាយគ្រប់ទិសទី។

នៅឆ្នាំ១៩៨០-១៩៨៥ កំណើនប្រជាជនកើនឡើងជាបន្តបន្ទាប់ ដីព្រៃត្រូវរុករានសំរាប់ធ្វើស្រែចំការ ផ្ទត់គំនិតនៃអំពើហឹង្សា និងការស្រែកឃ្លានក្រោយពីសង្គ្រាមបានធ្វើឱ្យមនុស្សចាប់សត្វព្រៃ និងធនធានផ្សេងៗ ដោយប្រើឧបករណ៏ខុសច្បាប់។ ដើម្បីបំចាត់អនក្ខរភាព ស្ថាបន័រដ្ឋ និងប្រជាពលរដ្ឋក្នុងភូមិបានស្ថាបនាសាលារៀនមួយខ្នងនៅក្នុងភូមិកោះខនឌិន ដែលមានចំនួន ២ថ្នាក់ ដោយជ្រើសរើសគ្រូបង្រៀនដោយស្ម័គ្រចិត្តពីក្នុងភូមិ និងកសាងបានសាលាឆទានមួយខ្នងដែរ។

ឆ្នាំ១៩៨៥-១៩៨៩ គ្រួសារនៅក្នុងភូមិកោះខនឌិនបានកើនឡើងបានចំនួន ៥០គ្រួសារ ហើយរស់នៅដោយពឹងផ្អែកយ៉ាងសំខាន់ទៅលើការធ្វើកសិកម្មសំរាប់ទុកហូប និងលក់ជូនរដ្ឋ ប៉ុន្តែគាត់នៅតែមានការភ័យភិតដោយសាររដ្ឋបានចេញច្បាប់ឱ្យយុវជនគ្រប់អាយុចូលធ្វើទាហាន។ ចំពោះធនធានធម្មជាតិនៅក្នុងភូមិ ដូចជាឈើប្រណិតត្រូវបានគេកាប់ដោយ អនាធិបតេយ្យពីសំណាក់អ្នកមានអំណាច និងទាហានទៅកាន់ប្រទេសជិតខាង។

ឆ្នាំ១៩៩០-១៩៩៩ អតីតព្រះមហាវីរក្សត្រព្រះបិតាឯករាជ្យជាតិព្រះបាទនរោត្តមសីហនុវរ្ម័ន បានយាងនិវត្តចូលមកស្រុកខ្មែរវិញ។ សម័យប្រជាធិបតេយ្យសេរីពហុបក្សបានបង្កើតឡើង ដោយសារមានការបោះឆ្នោតជាលើកទី១ ដើម្បីជ្រើសរើសនាយករដ្ឋមន្ត្រី ការបង្កើតក្រុមប្រឹក្សាឃុំសង្កាត់។ ចំពោះសាសនា ប្រជាជនក្នុងភូមិ ប្រតិបត្តិតាមសាសនាព្រះពុទ្ធ ប៉ុន្តែដោយនៅក្នុងភូមិមិនទាន់មានវត្តអារាមនៅឡើយ ដូចនេះនៅពេលមានបុណ្យទានក្នុងភូមិម្តងៗគាត់ត្រូវនិមន្តព្រះសង្ឃមកពីខេត្តស្ទឹងត្រែង។ នៅឆ្នាំ១៩៩១ ពុទ្ធបរិសទ័ចំនុះជើងវត្តបានមូលមតិគ្នាកសាងវត្តមួយដែលមានឈ្មោះថា**សាសនរង្សី**។ ឆ្នាំ១៩៩៤-១៩៩៥ មានគ្រោះរាំងស្ងួត និងគ្រោះទឹក ជំនន់បានកើតឡើងជួនៗគ្នា ដែលធ្វើឱ្យប្រជាជនខ្វះស្បៀងអាហារ ជំងឺដង្កាត់ ខ្វះថ្នាំពេទ្យ។ ដោយមើលឃើញភាព លំចាកបែបនេះទើបរាជរដ្ឋាភិបាល និងអង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាលជាច្រើនបានចូលជាវិភាគទានផ្តល់អំណោយដល់គាត់។ នៅឆ្នាំ១៩៩៨ អង្គការ UNICEF បានជួយកសាង អាគារសិក្សាថ្មថ្មីមួយខ្នងដល់ភូមិ ពីព្រោះថ្នាក់ រៀនពីមុនមានសភាពចាស់ទ្រុឌទ្រោមណាស់ទៅហើយ ចំណែកអង្គការ PFD បានផ្តល់អណ្តូងស្នប់ចំនួន៥។

ឆ្នាំ២០០០ អង្គការ PFD បានផ្តល់ពាងចំរោះទឹកស្អាតចំនួន ១៨។

ឆ្នាំ២០០១ គណៈកម្មការអភិវឌ្ឍភូមិបានបង្កើតឡើងដោយការសំរបសំរួលពីអង្គការ PFD ។ នៅឆ្នាំ ដដែលនេះធនាគារស្រូវត្រូវបានបង្កើតឡើងដែរ ក្រោយពេលមើលឃើញអ្នកភូមិមួយចំនួនជំពាក់បុលចិនច្រើនពេក ដើម្បីយកលុយមកទិញស្រូវហូបដោយខ្ចីលុយមួយម៉ឺន សងវិញជាស្រូវមួយតៅ ឬខ្ចីមួយម៉ឺនរៀល សងវិញជាប្រាក់បីម៉ឺនរៀលក្រោយពេលប្រមូលផលស្រែចំការរួច។ ក្រៅពីនេះផ្លូវលំចាក់គ្រួសក្រហមមួយខ្សែបាន ស្ថាបនាឡើងដែរ។ ទន្ទឹមនឹងនេះការអភិវឌ្ឍនៅក្នុងភូមិ ធនធានធម្មជាតិដូចជា សត្វព្រៃ ព្រៃឈើ ត្រី ដែលប្រជាជនធ្លាប់ពឹងអាស្រ័យបានធ្លាក់ចុះយ៉ាងខ្លាំង។

ឆ្នាំ២០០២ សមាគមថែរក្សាបរិស្ថាន និងវប្បធម៌ ហៅកាត់ថា CEPA បានចុះសំរង់ព័ត៌មាន PNRA លើធនធានធម្មជាតិដោយមានការចូលរួមពីមន្ត្រីការិយាល័យជលផលខេត្ត និងស្ថាបន័ពាក់ព័ន្ធជាច្រើនទៀត ដើម្បីលើកផែនការអភិរក្សធនធានធម្មជាតិដោយមានការចូលរួម។ បន្ទាប់មកទៀតទើបមានការរៀបចំបង្កើត សហគមន៏នេសាទ ដែលសំរប សំរួលដោយអង្គការសេប៉ា។

ខែមេសា ឆ្នាំ២០០៦ គំរោងសាលាភូមិចាប់ផ្តើមដំណើរការដោយមានការចូលរួមពីសំណាក់ប្រជាជននៅក្នុងភូមិ ក្រោមកិច្ចសហការរវាងអង្គការសេប៉ា CEPA និងកម្មវិធីអភិរក្សជីវៈចម្រុះតំបន់ដីសើមទន្លេមេគង្គ MWBP គឺជាគំរោងថ្មីមួយដែលចូលរួមដោយអ្នកស្រាវជ្រាវនៅពីក្នុងភូមិ។ គំរោងនោះចាប់ផ្តើមអនុវត្តនៅក្នុង ខែឧសភា ឆ្នាំ២០០៥ ដោយធ្វើ ការសិក្សាស្រាវជ្រាវទៅលើប្រធានបទត្រី ជំរកត្រី និងជីវភាពរស់នៅ។

ឆ្នាំ២០០៦ កំនើនគ្រួសារនៅក្នុងភូមិមានចំនួន ១៣៨គ្រួសារ ស្មើនឹង ៧៤១នាក់ ក្នុងនោះមានស្រី ៤២០នាក់។ ចំពោះការធ្វើស្រែចំការ ចិញ្ចឹមសត្វ (ក្របី ជ្រូក មាន់ ទា) ការរកត្រី គឺនៅតែជាយុទ្ធសាស្រ្តចិញ្ចឹម ជីវិតរបស់ប្រជាជននៅភូមិកោះខនឌិន។

ឆ្នាំ២០០៧ រហូតមកដល់សព្វថ្ងៃនេះគម្រោងសាលាភូមិបានទទួលជំនួយពីសម្ព័ន្ធភាពដីសើម(**Wetland Aliance**) ក្រោម-កិច្ចសហការ និងគាំទ្របច្ចេកទេសពីមជ្ឈមណ្ឌលត្រីពិភពលោក (**World fish Center**) ។

<u>**មានព្រំប្រទល់**</u> **:**

ខាងជើងទល់នឹង **កន្ទុយកោះខ្លី និង ជាប់និងដែនសហគមន៍នេសាទភូមិកោះស្រឡៅ**

ខាងកើតទល់នឹង **កោះលួនជាប់ និងដែនសហគមន៍នេសាទថ្មតាគុភូមិខាំផាន់**

ខាងត្បូងទល់នឹង **ផ្លូវជាតិគីឡូលេខ ៨**

ខាងលិចទល់នឹង **ប្រឡាយតាសាត់(ចំនុចផ្ទះស៊ីប៊ីចាន់ធី)ភូមិថ្មី តម្រង់ទៅកន្ទុយកោះកាង**

- **ទីកន្លែងនេសាទសំខាន់ៗ**

ចំពោះកន្លែងនេសាទសំខាន់ៗនៅក្នុងភូមិកោះខនឌិនមាន ៤កន្លែងគឺ អន្លង់តាគុ អន្លង់កោះយាយជីម ប៉ែវឡាត់ និងកន្ទុយកោះកាង។ ទីតាំងទាំង ៤នេះសំបូរត្រីគ្រប់ប្រភេទ ដែលប្រជាជននាំគ្នាមកដាក់មង សន្ទូច សំណាញ់ លប ចាន់ ទ្រូ សៃយឺន លាយពីខែតុលា ដល់ខែកុម្ភៈ។ ហើយវាក៏ជាទីប្រជុំជនអ្នកនេសាទមកពីភូមិ ផ្សេងៗដូចជា ភូមិថ្មី(៧ទូក) ភូមិហាងខូស្នួន(១០ទូក) ភូមិបាទចុង(៤ទូក) ទូកវៀតណាម(៦ទូក) និងទូកចាម (២ទូក)។ អ្នកនេសាទដែលមកពី ក្រៅភូមិបានចូលមកនេសាទមួយព្រឹក រួចវិលល្ងាចឬ ស្នាក់នៅពី ១០-១៥ថ្ងៃ ជាពិសេសទូកវៀតណាម ទូកហាងខូស្នួន ទូកចាម។

ឆ្នាំ១៩៩៣ មានតែទូកវៀតណាមទេដែលមកដួសត្រីស្លឹកឫស្សីនៅភូមិកោះខនឌិន សំរាប់ធ្វើជាចំណីត្រីឆ្តោ ចិញ្ចឹមនៅក្នុងបែរ។ បន្ទាប់ពីទីផ្សារត្រីកន្តរ៉ បានថ្លៃខ្ពស់ (៧០០០-៩០០០រៀល/គីឡូក្រាម) ទើបអ្នកបាចុង និងពួកជនជាតិវៀតណាមនាំគ្នាមកដួសត្រីស្លឹកឫស្សីក្នុងខែឧសភា-មិថុនា យកទៅកែច្នៃធ្វើត្រីកន្តរ៉ ហើយដឹកយកទៅលក់នៅផ្សាររ៉ុនខាមព្រំដែនខ្មែរ-ឡាវ។ ចំពោះទូកនេសាទផ្សេងទៀតបានមកដាក់មងក្រឡា ២,៥-៦ធឹង ពីខែធ្នូ-មិថុនា ដើម្បីធ្វើ ប្រហុក និងផ្អក។

ចំពោះអ្នកនេសាទភូមិកោះខនឌិន មិនត្រឹមតែនេសាទនៅក្នុងភូមិសាស្រ្តរបស់ខ្លួននោះទេ ក្នុងកំឡុងខែ វិច្ឆិកា ឬខែធ្នូ រហូតដល់ខែមិថុនា គាត់បានទៅនេសាទនៅភូមិសាស្រ្តភូមិដទៃដូចជា កន្ទុយកោះហាន ក្បាលកោះហាន កោះឃ្លៃ ថ្មបាំង កោះស្រឡៅ កោះស្នែង អូរសំហូង ក្បាលកោះស្នែង អូរឈើទាល កោះកី ជាំធំ អូរតាឡាស់ អូរខុនហាង ប៊ុងតាឡាំ ប៊ុងសាមលី បឹងធំ (បឹងរួមរវាងភូមិកោះខនឌិន និងភូមិគីឡូប្រាំបី) និង អូរសំរោង ដោយប្រើឧបករណ៍មង សន្ទូច សំណាញ់។

គ.ប្រភេទសត្វ

១.ប្រភេទត្រី

ចំពោះត្រីដែលរស់នៅក្នុងអន្លង់នេះមានច្រើនប្រភេទណាស់ ដូចជាត្រីកេះ ត្រីក្លាំងហាយ ត្រីឆ្កិន ត្រីប៉ាវា ត្រីក្អែក ត្រីឆ្តោ ត្រីដីរ ត្រីកេះ និងមានត្រីតូចធំជា ច្រើនប្រភេទទៀតរស់នៅក្នុងអន្លង់នេះ។

២.ប្រភេទបក្សី

បក្សីមួយចំនួនដែលបានមករស់នៅនិងមករកចំនីនៅតាមអន្លង់និងនៅតាម រុក្ខជាតិលិចទឹកនេះមានដូចជា មាន់ទឹក សេកទាទឹក ប្រវឹក សត្វត្រសេះ កុក ក្អែក និងសត្វជាច្រើនប្រភេទទៀតមករស់នៅនឹងរក ចំណីនៅ តាម អន្លង់ នេះផងដែរ ។

៣.ប្រភេទល្មូន

ប្រភេទសត្វល្មូនដែលរស់នៅក្នុងអន្លង់និងនៅជុំវិញអន្លង់នេះមានដូចជាៈ សត្វពស់ អន្សង ត្រកួត ពង្រូល ថ្លែន បង្កួយ និងសត្វជាច្រើនប្រភេទទៀត។

ឃ.ប្រភេទឧបករណ៍នេសាទ

ប្រភេទឧបករណ៍ដែលពួកគាត់និយមក្នុងការប្រើប្រាស់សំរាប់នេសាទមានដូចជា មង សន្ទូច សំណាញ់ លប ចាន់ និងឧបករណ៍ជាច្រើនទៀត។ ប្រភេទឧបករណ៍ខ្លះអាចនេសាទបាននៅរដូវប្រាំង(ខែតុលាដល់ខែមិនា)។ ហើយប្រភេទ ឧបករណ៍ខ្លះទៀតអាច នេ-សាទបាននៅរដូវវស្សា(ខែមេសាដល់ខែកញ្ញា) តែក៏មានឧបករណ៍ខ្លះទៀតអាចប្រើបានទាំងពីររដូវផងដែរទាំងវស្សា និងប្រាំង។ ជាពិ-សេសចាប់ពីខែធ្នូដល់ខែកុម្ភះ មិនសូវមានអ្នកភូមិធ្វើការនេសាទទេដោយសារតែនៅក្នុងខែនេះមានការកើតស្លែខ្លាំងពេក។

ង.ទំនាក់ទំនងរវាងអន្លង់ និងជីវភាពប្រជាជន

អ្នកភូមិមិនអាចធ្វើការនេសាទបាននៅអន្លង់អភិរក្ស តែអាចប្រើមងបាន ៥០ម៉ែត្រ ក្នុង១គ្រួសារ និងសន្ទូចបាន ៥០ផ្លែក្នុង១គ្រួសារ សំរាប់នេសាទនៅក្នុងអន្លង់ក្បែរភូមិដែលមិនមែនជាអន្លង់អភិរក្ស។

៤-ភូមិកោះខនឌិន ឃុំសាមគ្គី ស្រុកស្ទឹងត្រែង

៤.១.អន្លង់តាគុ

ក. ចំពោះលក្ខណះរូប

- **រដូវប្រាំង**

អន្លង់តាគុ មានទីតាំងស្ថិតនៅផ្នែកខាងលើនៃភូមិកោះខនឌិន ខាងកើត និងខាងលិចជាប់កោះតូចៗ និងព្រៃអំពែ្លង ហើយខាង-ជើង ខាងត្បូងជាប់ទន្លេ ដែលមានចំងាយប្រហែល ៣០០-៤០០ម៉ែត្រ ពីភូមិ។

-រូបរាងអន្លង់ : មានរាងជាពងក្រពើ

-ជំរៅអន្លង់ : ៤៥ម៉ែត្រ

-បណ្តោយអន្លង់ : ១៥០ម៉ែត្រ

-ទទឹងអន្លង់ : ៥០មែត្រ

- ជុំវិញអន្លង់ :មានរុក្ខជាតិជា ច្រើនប្រភេទភាគច្រើនជារុក្ខជាតិលិច ទឹកមួយចំនួនទៀតជា ព្រៃលិច ទឹកផងដែរ។

- ក្នុងអន្លង់ : សប្បូរទៅដោយ ដុំថ្មតូចធំគ្រួសខ្សាច់ ក្រាក់ឈើដែល លិចនៅបាតអន្លង់ ។

- **ចំនុចអន្លង់** **អាប់ស៊ីស : ០៦១១៥៥៨**

អដោនេ : ១៥០៣៦៨០

រយៈកំពស់ : ៤២ម

- **រដូវវស្សា**

ចំពោះអន្លង់តាគុ នៅរដូវវស្សាយើងមិនអាចមើលឃើញរូបរាងរបស់វាបានទេ ព្រោះជារដូវទឹកឡើងយើងមិនអាចដឹងពីជំរៅ ប្រវែង និងរុក្ខជាតិផ្សេងៗដែលដុះនៅទីនោះទេ។ ម្យ៉ាងដោយអ្នកស្រាវជ្រាវមិនហ៊ានទៅវាស់និងចុះទៅប្រមូលព័តទេព្រោះ ទឹកហូរខ្លាំងមិនអាចចតទូកបាន ។

ខ. ចំពោះលក្ខណះជីវះសាស្ត្រ

១.ប្រភេទរុក្ខជាតិ

ប្រភេទរុក្ខជាតិដែលដុះនៅជុំវិញអន្លង់មានច្រើនប្រភេទដូចជាដើមអំណ្តែងដើមរៃ ដើមជីលា ដើមរាំង ដើម ផ្កាទឹក និង ដើមក្រូចទឹក។ រុក្ខជាតិដែលដុះនៅជុំវិញអន្លង់ទាំងនេះអាចធ្វើជាបន្លែនិងម្ហូបសំរាប់មនុស្សបរិភោគ ផ្កា និងផ្លែជាចំណីរបស់ត្រី និងរបស់បក្សីព្រៃមួយចំនួនផងដែរ។ រុក្ខជាតិលិចទឹក រឺក៏ព្រៃលិចទឹក ទាំងនេះគឺជាកន្លែងរកចំណី កន្លែង ពងកូន និង កន្លែង គេច ពីគ្រោះ ថ្នាក់របស់ត្រី និងបក្សីផ្សេងៗមួយចំនួនផងដែរ។

ឆ្នាំ២០០៣ មាន១គ្រួសារនៅភូមិបានទៅនេសាទជាមួយអ្នកនេសាទភូមិថ្មី ១១គ្រួសារទៀត នៅជួរកែង ធីតា ទន្លេរ៉ឺនសៃ និងទន្លេស្រែពក ព្រោះលឺថានៅទីនោះសំបូរត្រីប៉ាវ៉ា និងប៉ាស៊ីអ៊ី និងមានឈ្មួញចាំទិញនៅកន្លែងនេសាទនោះ។ ប៉ុន្តែក្រោយមកគឺគាត់ឈប់ទៅរកនៅកន្លែងនោះទៀត ពីព្រោះត្រូវចំណាយពេលយូរ ហើយមិនមានពេលវេលាគ្រប់គ្រាន់សំរាប់ធ្វើការងារផ្សេងម្យ៉ាងវិញទៀតប្រាក់ចំណេញក៏មិនទទួលបានច្រើនដែរ។

ចំពោះទូកនេសាទមកពីខាងក្រៅសហគមន៏បានបង្កផលប៉ះពាល់ដល់សហគមន៏ដូចជា :

- ក្នុងរយៈកាលបីឆ្នាំចុងក្រោយនេះ ក្រុមទូកចាមបានប្រើមងពន្លិចដល់ដីនៅរដូវវស្សា និងរាយមងបន្តគ្នា ចាប់ពី ក្រឡា ១១-៧ធឹង ហើយមានប្រវែងពី ១៥០-២០០ម៉ែត្រ ក្នុងកំឡុងខែមីនា ដល់ខែមិថុនា។ ការនេសាទបែបនេះបានធ្វើឱ្យផលត្រីតូចធំជាប់នឹងមងទាំងអស់។ ដើម្បីការពារផលត្រី ប្រជាជន និងសហគមន៏នេសាទបានស្របគ្នាផាកពិន័យទូកចាម

នោះដោយឱ្យបង់ជាប្រាក់ក្នុង១ទូក ៦០០០០រៀលសំរាប់ការរយៈពេល១ខែ។ នៅពេលមានការផាកពិន័យជាប្រាក់បែបនេះ ធ្វើឱ្យក្រុមអ្នកនេសាទចាមផ្អាកការមករកត្រី ព្រោះមិនចំណេញប្រាក់។

- ទាក់ទិននឹងអ្នកនេសាទមកពីបាចុង និងទូកយួនបានប្រើឧបករណ៍ឆក់ ព្រមទាំងជាតិខ្លាញ់កូរពេញទឹក ដើម្បីដួសត្រីស្លឹកឫស្សី។ ការប្រើខ្លាញ់កកូរទឹក គឺបង្កឱ្យមានក្លិនឆ្អាបស្អុយពេញទឹក ជាពិសេសប៉ះពាល់ប្រជាជន ដែលប្រើប្រាស់ទឹកទន្លេជាខ្លាំង។ បើសិនជានេសាទដោយសន្ទូចរាយវិញ គឺប្រើនុយបច្ចេកទេសដាក់ក្នុងកំប៉ុង។ នុយប្រភេទនេះគឺចង់បានត្រីណានឹងបានត្រីនោះ ជាមិនខានដូចជា ត្រីខ្យា ត្រីតាណេល ដែលលក់បានតំលៃខ្ពស់។ ម្យ៉ាងទៀតអ្នកភូមិបានដឹងរឿងរ៉ាវពីប្រជានេសាទ វៀតណាម គឺពួកគេអាចដឹងថានៅកន្លែងមួយនៅសំបូរត្រី ឬអត់នោះ តាមរយៈការនេសាទនៅកន្លែងនោះដោយត្រីចាប់បានដំបូងត្រូវពួកគេកាត់កន្ទុយ ហើយបោះចូល ទៅក្នុងទឹកវិញ។ នៅពេលនេសាទលើកក្រោយ ប៉ះចំត្រីកាត់កន្ទុយនេះទៀត មានន័យថាកន្លែងនេះអស់ត្រីហើយ។

ចំណាប់អារម្មណ៍អ្នកប្រើប្រាស់អន្លង់

លោក ៖ ឆោម ញឹម អាយុ ៥៥ឆ្នាំ

មុខរបរ ៖ ធ្វើស្រែចំការ

តួនាទី ៖ អនុប្រធានសហគមន៍នេសាទ ភូមិកោះស្នែង ឃុំកោះស្នែង

ក្រោយពីបានសិក្សាស្រាវជ្រាវអំពីអន្លង់រួចមក យើងឃើញថាអន្លង់ដែលនៅជុំវិញភូមិ កោះស្នែង នេះមានសារសំខាន់ណាស់សំរាប់ជីវភាពរស់នៅប្រចាំថ្ងៃ ដ៏ដូចជាប្រជាពលរដ្ឋក្នុងភូមិកោះស្នែងទាំងមូល ព្រោះអន្លង់នីមួយៗគឺជាជំរកត្រីនៅពេលដែលរដូវទឹកទន្លេស្រក និងមានត្រីជាច្រើនប្រភេទនៅក្នុងអន្លង់ផងដែរ ។ ហើយចំពោះខ្ញុំដែលមានតួនាទីជាអនុប្រធានសហគមន៍នេសាទនៅក្នុងភូមិកោះស្នែងនេះ ក៏ធ្លាប់បានផ្សព្វផ្សាយដល់ប្រជាពលរដ្ឋក្នុងភូមិ និងក្រៅភូមិឲ្យជួយការពារអន្លង់ដែលមានក្នុងភូមិ ជាពិសេសនោះគឺអន្លង់អភិរក្ស។

លោក ៖ លឹម សៃ អាយុ ៤២ឆ្នាំ

មុខរបរ ៖ធ្វើស្រែចំការ

តួនាទី ៖អនុប្រធានសហគមន៍ព្រៃឈើ

នឹងជាអ្នកស្រាវជ្រាវសាលាភូមិ ភូមិកោះស្នែង ឃុំកោះស្នែង

ក្នុងនាមខ្ញុំជាប្រជាជនម្នាក់ ដែលរស់នៅក្នុងភូមិកោះស្នែង ខ្ញុំយល់ឃើញថា ការនេសាទត្រីនៅក្នុងភូមិកោះស្នែងមានការថយចុះក៏ពិតមែន ក៏ប៉ុន្តែត្រីគឺមានសារសំខាន់ណាស់សំរាប់ផ្គត់ផ្គង់ក្នុងគ្រុមគ្រួសាខ្ញុំ ក៏ដូចជាអ្នកភូមិកោះស្នែងទាំងមូលផងដែរ។ (ដូច្នេះបច្ចុប្បន្ននេះ ការនេសាទត្រីបានជួយកាត់បន្ថយការចំណាយបានច្រើនក្នុងការទៅទិញត្រី និងសព្វថ្ងៃនេះខ្ញុំក៏បានចំណូលគួរសមដែរពីការចិញ្ចឹមត្រីអណ្តែង លក្ខណ:គ្រួសារ និងសំរាប់ផ្គត់ផ្គងគ្រួសារខ្ញុំនៅទៅនេសាទមិនបានពីទន្លេ)។

លោក ៖ ម៉ៅ ប៊ុនធី អាយុ ២២ឆ្នាំ

មុខរបរ ៖ អ្នកនេសាទ

តួនាទី ៖ អ្នកស្រាវជ្រាវសាលាភូមិ ភូមិកោះខនឌិន សង្កាត់សាមគ្គី

ខ្ញុំធ្លាប់បាននេសាទត្រីម្តងម្កាលទេ ប៉ុន្តែខ្ញុំយល់ថាអន្លង់មានសារសំខាន់ណាស់សំរាប់ក្រុមគ្រួសារខ្ញុំក៏ដូចជាប្រជាជនក្នុងភូមិកោះខនឌិនទាំងមូល ព្រោះត្រីដែលរកបានពីទន្លេ និងក្នុងអន្លង់វាបានជួយ ផ្គត់ផ្គងដល់ជីវភាពរស់នៅប្រចាថ្ងៃបានគ្រប់គ្រាន់ ហើយបច្ចុប្បន្ននេះគ្រួសារខ្ញុំមិនសូវបានទៅនេសាទទេព្រោះ ដោយសារតែសព្វថ្ងៃនេះខ្ញុំបានចិញ្ចឹមត្រីអណ្តែងដែលអង្គការសេប៉ាបានផ្តល់ឲ្យ ហើយធ្វើឲ្យយើងបានកាត់បន្ថយទៅនេសាទត្រីក្នុងទន្លេ ។

៣.៩ អន្លង់តាដី រឺអនង់តាតហៃ

អន្លង់**តាថាវគឺជាអន្លង់**មួយដែលសំបូរទៅដោយធនធានគ្រប់ប្រភេទជាពិសេសវា គឺជំរករបស់ត្រី និងជាកន្លែងត្រីពងកូន និងជាកន្លែងសំខាន់សំរាប់អ្នកភូមិកោះស្នែងធ្វើការនេសាទបានគ្រប់រដូវកាល ។

ក.លក្ខណ:រូប

-រូបរាងអន្លង់	: ទ្រវែងបណ្តោយទន្លេ	
-ជំរៅអន្លង់	: ១០ម៉ែត្រនៅរដូវប្រាំង និងរដូវវស្សា ២០ម៉ែត្រ	
-បណ្តោយអន្លង់	: ១០០ម៉ែត្រ	
-ទទឹងអន្លង់	: ៥០មែត្រ	
-ទីតាំងអន្លង់	: ខាងកើតកន្ទុយកោះផុតចំងាយ ២.៥គ.ម ពីភូមិកោះស្នែង ។	
- ជុំវិញអន្លង់	: មានពើងថ្ម ព្រៃលិចទឹក	
- ក្នុងអន្លង់	: មានរូងថ្ម ខ្សាច	
- ចំនុចអន្លង់	**អាប់ស៊ីស**	**: ០៦១៣៧៤៤**
	អរដោនេ	**: ១៥១២៦៧៧**
	រយ:កំពស់	**: ៤០ម**

ខ.លក្ខណ:ជីវសាស្ត្រ

១-ប្រភេទរុក្ខជាតិ

នៅជុំវិញអន្លង់នេះមានប្រភេទរុក្ខជាតិដូចជា: (ដើមរៃ ដើមរាំង ដើមរំចែង ដើមផ្កាអណ្តែង ដើមត្រែង ដើមទន្លា...) ។ រុក្ខជាតិជាបន្លែមានដូចជា: ដើមរាំង ដើមទន្លា... ។

២-ប្រភេទត្រី

នៅជុំវិញអន្លង់ និងក្នុងអន្លង់ មានត្រីដូចជាប៉ាវ៉ា ប៉ាស៊ីអ៊ី កេស ឆ្លាំង ក្លាំងហាយ ព្រួល រ៉ស់ រមាស ក្អែក.. ។

៣-ប្រភេទបក្សី

នៅជុំវិញអន្លង់នេះមានប្រភេទបក្សីដូចជា: (កុក ទាទឹក ក្អែក)ដែល រស់នៅនិងមករកចំណីនៅទីនេះ

៤-សត្វល្មូន

ប្រភេទសត្វល្មូនមានដូចជា: (ពស់ អន្ទង់ ទន្សង ។ល ។)

៥-សត្វពាហន: មានសត្វ គោ ក្របី..... ។

គ. ឧបករណ៍នេសាទ

មានដូចជា: មងចាប់ពី៨ហ៊ុនចុះ សន្ទូចដាក់បាន៥០ផ្លែ ចំពោះលេខ១៣-៥ ចាន់ សៃយឺន និងសំណាញ់ ។

៣.៨ អន្លង់តាព្រំ រឺប៉ុងតាត្រម

អន្លង់តាព្រំ គឺជាអន្លង់មួយដែលសំបូរទៅដោយធនធានគ្រប់ប្រភេទ ជាពិសេសវាគឺជំរករបស់ត្រី និងជាកន្លែងត្រីពងកូន និងជាកន្លែងសំខាន់ សំរាប់អ្នកភូមិកោះស្នែងធ្វើការនេសាទបានគ្រប់រដូវកាល ។

ក_លក្ខណ:រូប

- -រូបរាងអន្លង់ : មូលទ្រវែងតាមបណោយទន្លេ
- -ជំរៅអន្លង់ : ២៦ម៉ែត្រនៅរដូវប្រាំង និងរដូវវស្សា ៣៦ម៉ែត្រ
- -បណ្តោយអន្លង់ : ៥០០ម៉ែត្រ
- -ទទឹងអន្លង់ : ២០០មែត្រ
- -ទីតាំងអន្លង់ : ខាងកើតក្បាលកោះស្នែងចំងាយ១.៥ គ.ម ពីភូមិកោះស្នែង ។
- - ជុំវិញអន្លង់ : មានពើងថ្ម ព្រៃលិចទឹក
- - ក្នុងអន្លង់ : មានរូងថ្ម ខ្សាច
- _ ចំនុចអន្លង់ **អាប់ស៊ីស : ០៦១៣៥៧២**
  អរដោនេ : ១៥១២៩៣៧
  រយ:កំពស់ : ៤០ម

ខ_លក្ខណ:ជីវសាស្រ្ត

១-ប្រភេទរុក្ខជាតិ

នៅជុំវិញអន្លង់នេះមានប្រភេទរុក្ខជាតិដូចជា: (ដើមរៃ ដើមរាំង ដើមរំចែង ដើមផ្កាអណ្តែង ដើមត្រែង ដើមទន្លា...)។ រុក្ខជាតិជាបន្លែមានដូចជា: ដើមរាំង ដើមទន្លា...។

២-ប្រភេទត្រី

នៅជុំវិញអន្លង់ និងក្នុងអន្លង់ មានត្រីដូចជាប៉ាវ៉ា ប៉ាស៊ីអ៊ី កេស ឆ្លាំង ក្លាំងហាយ ព្រួល រ៉ស់ រមាស ក្អែក..។

៣-ប្រភេទបក្សី

នៅជុំវិញអន្លង់នេះមានប្រភេទបក្សីដូចជា: (កុក ទាទឹក ក្អែក)ដែលរស់នៅនិងមករកចំណីនៅទីនេះ

៤-សត្វល្មូន

ប្រភេទសត្វល្មូនមានដូចជា: (ពស់ អន្ទង់ ទន្សង ។ល។)

៥-សត្វពាហន: (គ្មាន)

គ_ ឧបករណ៍នេសាទ

មានដូចជា: មងចាប់ពី៨ហ៊ុនចុះ សន្ទូចដាក់បាន៥០ផ្លែចំពោះលេខ១៣-៥ ចាន់ សៃយឺន និងសំណាញ់។

លោក ៖ យឹវ សន្ធូនា អាយុ ២៦ឆ្នាំ

មុខរបរ ៖ កសិករ

តួនាទី ៖ អ្នកស្រាវជ្រាវសាលាភូមិ ភូមិកោះល្វ ឃុំព្រះរំកិល

ក្នុងពេលបច្ចុប្បន្ននេះការនេសាទមានការកើនឡើងជាងមុន ព្រោះដោយសារកំនើនប្រជាជនមានប្រមានជា ៧០% នៃប្រជាជនក្នុងភូមិជាអ្នកនេសាទ។ ហើយអន្លង់ទាំងនេះមានសារសំខាន់ណាស់សំរាបប្រជានេសាទក្នុងភូមិ ព្រោះវាជាជំរកត្រីគ្រប់ប្រភេទ និងជាកន្លែងត្រីពងកូន ហើយមិនតែប៉ុណ្ណោះ វាក៏បានផ្តល់ជាអាហារ និងមុខរបរដល់ប្រជាជនក្នុងភូមិកោះល្វផងដែរសំរាប់ការផ្គត់ផ្គងជីវភាពរស់នៅប្រចាំថ្ងៃ។

លោកស្រី ៖ គ្រីម ផល អាយុ ៦០ឆ្នាំ

មុខរបរ ៖ កសិករ

តួនាទី ៖ អ្នកស្រាវជ្រាវសាលាភូមិ ភូមិកោះល្វ ឃុំព្រះរំកិល

ចំពោះខ្ញុំជាកសិកររស់នៅភូមិកោះល្វដែលប្រកបមុខរបរធ្វើស្រែចំការ និងនេសាទត្រីតាំងពីតូចនោះ គឺខ្ញុំយល់ថាមិនថាអន្លង់ រឺជំរកត្រីដ៏ទៃទៀតទេគឺវាមានសារសំខាន់ណាស់សំរាប់ប្រជាជនដែលរស់នៅតាមដងទន្លេមេគង្គនេះ ហើយសព្វថ្ងៃនេះមានបទល្មើសច្រើនក៏ពិតមែន ប៉ុន្តែនៅក្នុងភូមិកោះល្វយើងគឺមានថយចុះគួរឲ្យកត់សំគាល់ ព្រោះមានសហគមន៍ និងឆ្មាំទន្លេបានការពារ និងអភិរក្សធនធាននៅតាមអន្លង់ ជាពិសេសអន្លង់ផ្សោត ដែលជាអន្លង់ដែលមានសក្តានុពលណាស់សំរាប់ទាក់ទាញភ្ញៀវទេសចរណ៍ជាតិ និងអន្តរជាតិមកទស្សនា។ ដូច្នេះហើយទើបសហគមន៍នេសាទភូមិកោះល្វ បានសហការជាមួយឆ្មាំទន្លេចូលរួមការពារ និងអភិរក្សអន្លង់ ដើម្បីទប់ស្កាត់បទល្មើសនេសាទមិនឲ្យកើតមាននៅក្នុងអន្លង់អភិរក្ស និងអន្លង់ដ៏ទៃទៀតដែលនៅជិតខាងនេះផងដែរ។

លោក ៖ ញឹម សៀន

មុខរបរ ៖ កសិករ

តួនាទី ៖ អ្នកស្រាវជ្រាវសាលាភូមិ ភូមិរ៉ុនសៀន ឃុំអូរស្វាយ

អន្លង់នៅក្នុងភូមិរ៉ុនសៀនគឺមានសារសំខាន់ណាស់សំរាប់អ្នកភូមិរ៉ុនសៀនក្នុងការរកត្រីមកផ្គត់ផ្គងជីវភាព ព្រោះអ្នកភូមិទាំងអស់ត្រូវការទី១ធ្វើស្រែចំការ ទី២ត្រី ទី៣ចិញ្ចឹមសត្វ និងមុខរបរបន្ទាប់បន្សំ ដូច្នេះវាបានផ្តល់ជា អាហារប្រចាំថ្ងៃ និងពេលខ្លះក៏បានលក់បន្តិចបន្តួចផងដែរ។

<u>ជំពូក២</u>

លទ្ធផលសិក្សាអន្លង់របស់អ្នកស្រាវជ្រាវតាមភូមិគោលដៅ

ភូមិកោះល្វ ថ្មីនសៀន កោះស្នែង កោះខនឌិន

១_ភូមិកោះល្វ ឃុំព្រះរំកិល ស្រុកថាឡាបរិវ៉ាត់ ខេត្តស្ទឹងត្រែង

១.១.អន្លង់កន្ទុយភូមិ (ប៊ុងហាងបាន)

- **រដូវប្រាំង**

ក_លក្ខណៈរូប

-រូបរាងអន្លង់	: អន្លង់កន្ទុយភូមិមានរាងមូលទ្រវែង	
-ជំរៅ	: ១១.២ម៉ែត្រ	
-បណ្តោយអន្លង់	: ៥០ម៉ែត្រ	
-ទទឹងអន្លង់	: ៤០ម៉ែត្រ	
-ទីតាំងអន្លង់	: ស្ថិតនៅ កន្ទុយភូមិកោះល្វរ ចំងាយពីភូមិ១.១០គ.ម ពីទីតាំងផ្ទះលោក ខាំផន ស៊ីទន់។	
-ជុំវិញ និងក្នុងអន្លង់	: មានដើមក្របៅ ដើមរំចែង ដើមប៉ាង "កុកកាន់ថៅ" ដើមចេកទឹក។	
‗ ចំនុចអន្លង់	**អាប់ស៊ីស**	**: ០៦០៥០៤៤**
	អដោនេ	**: ១៥៣៨៦៧១**
	រយៈកំពស់	**: ៤៥ម**

ខ_លក្ខណៈជីវសាស្រ្ត

១_ប្រភេទរុក្ខជាតិ

ប្រភេទរុក្ខជាតិដែលស្ថិតនៅជុំវិញអន្លង់មានប្រភេទថ្នាំបុរាណ មានដើមក្របៅដែលជាថ្នាំស្បូនហើយរុក្ខជាតិជាបន្លែ មានដើមផ្កាវំដែង ចំណែក រុក្ខជាតិដែលជាចំណីត្រីមានដើមក្របៅ ស្លឹករំចែង។

គ. ប្រភេទសត្វ

២_ប្រភេទត្រី

ប្រភេទត្រីដែលប្រជាពលរដ្ឋនេសាទបាននៅក្នុងអន្លង់នេះ មានដូចជា ត្រីឆ្ពិន ត្រីក្អែក ត្រីរៀល ត្រីអាច់កុក ត្រីក្រាយ ត្រីក្រពើ...។

៣_ប្រភេទសត្វ

ប្រភេទសត្វស្លាបមានសត្វកុក សត្វក្អែកទឹក សត្វត្រចៀកកាំ ប្រវឹក.........។

៣.៧ អន្លង់ប៉ាគួង រឺអន្លង់ត្រីប្រម៉ា

អន្លង់ប៉ាគួង រឺអនង់ត្រីប្រម៉ា គឺជាអន្លង់មួយដែលសំបូរទៅដោយធនធានគ្រប់ប្រភេទជាពិសេសវា គឺជំរករបស់ត្រី និងជាកន្លែងត្រីពងកូន និងជាកន្លែងសំខាន់សំរាប់អ្នកភូមិ កោះស្នែងធ្វើការនេសាទបានគ្រប់រដូវកាល។

ក_លក្ខណៈរូប

-រូបរាងអន្លង់	: ទ្រវែងតាមបណ្តោយទន្លេ	
-ជំរៅអន្លង់	: ១០ម៉ែត្រនៅរដូវប្រាំង និងរដូវវស្សា ២០ម៉ែត្រ	
-បណ្តោយអន្លង់	: ១០០ម៉ែត្រ	
-ទទឹងអន្លង់	: ៥០មែត្រ	
-ទីតាំងអន្លង់	: ខាងកើតក្បាលកោះស្នែងចំងាយ ៣គ.ម ពីភូមិកោះស្នែង ។	
- ជុំវិញអន្លង់	: មានកោះ ព្រៃលិចទឹក	
- ក្នុងអន្លង់	: មានថ្ម ខ្សាច	
‗ ចំនុចអន្លង់	**អាប់ស៊ីស**	**: ០៦១០១២៧**
	អដោនេ	**: ១៥១៣៩៧២**
	រយៈកំពស់	**: ៣៩ម**

ខ_លក្ខណៈជីវសាស្រ្ត

១-ប្រភេទរុក្ខជាតិ

នៅជុំវិញអន្លង់នេះមានប្រភេទរុក្ខជាតិដូចជា: (ដើមរៃ ដើមរាំង ដើមរំចែង ដើមផ្កាអណ្តែង ដើមត្រែង ដើមទន្លា...) រុក្ខជាតិជាបន្លែមានដូចជា: ដើមរាំង ដើមទន្លា...។

២-ប្រភេទត្រី

នៅជុំវិញអន្លង់ និងក្នុងអន្លង់ មានត្រីដូចជាប៉ាវ៉ា ប៉ាស៊ីអ៊ី កេស ឆ្លាំង ក្លាំងហាយ ព្រួល រ៉ស់ រមាស ក្អែក..។

៣-ប្រភេទបក្សី

នៅជុំវិញអន្លង់នេះមានប្រភេទបក្សីដូចជា: (កុក ទាទឹក ក្អែក)ដែលរស់នៅនិងមករកចំណីនៅទីនេះ

៤-សត្វល្មូន

ប្រភេទសត្វល្មូនមានដូចជា: (ពស់ អន្ទង់ ទន្សង ។ល។)

៥-សត្វពាហនៈ មាន គោ ក្របី.....។

គ_ ឧបករណ៍នេសាទ

មានដូចជា: មងចាប់ពី៨ហ៊ុនចុះ សន្ទូចដាក់បាន៥០ផ្លែ ចំ ពោះលេខ១៣-៥ ចាន់ សៃយឺន និងសំណាញ់

៣.៦ អន្លង់កោះសំបូរ រីប៊ិចសំប៉័យ

អន្លង់កោះសំបូរគឺជាអន្លង់មួយដែលសំបូរទៅដោយធនធានគ្រប់ប្រភេទជាពិសេសវា គឺជំរករបស់ត្រី និងជាកន្លែងត្រីពងកូន និងជាកន្លែងសំខាន់សំរាប់អ្នកភូមិកោះស្នែងធ្វើការនេសាទបានគ្រប់រដូវកាល។

ក-លក្ខណៈរូប

-រូបរាងអន្លង់ : ៤ជ្រុងទ្រវែងបណ្ដោយទន្លេ

-ជំរៅអន្លង់ : ៩ម៉ែត្រនៅរដូវប្រាំង និងរដូវវស្សា ១៩ម៉ែត្រ

-បណ្ដោយអន្លង់ : ២៥០ម៉ែត្រ

-ទទឹងអន្លង់ : ១០០មែត្រ

-ទីតាំងអន្លង់ : ខាងលិច ក្រោមអន្លង់កណ្ដុរបន្ទិច ចំងាយ ២គ.ម ពីភូមិកោះស្នែង ។

- ជុំវិញអន្លង់ : មានពើងថ្ម ព្រៃលិចទឹក

- ក្នុងអន្លង់ : មានរូងថ្ម ខ្សាច់

- ចំនុចអន្លង់ អាប់ស៊ីស : ០៦១១១៧៥

អរដោនេ : ១៥១០៧៥៣

រយៈកំពស់ : ៣៨ម

ខ-លក្ខណៈជីវសាស្រ្ត

១-ប្រភេទរុក្ខជាតិ

នៅជុំវិញអន្លង់នេះមានប្រភេទរុក្ខជាតិដូចជាៈ (ដើមរៃ ដើមរាំង ដើមរំចែង ដើមផ្កាអណ្ដែង ដើមត្រែង ដើមទន្លា...)។ រុក្ខជាតិជាបន្លែមានដូចជាៈ ដើមរាំង ដើមទន្លា...។

២-ប្រភេទត្រី

នៅជុំវិញអន្លង់ និងក្នុងអន្លង់ មានត្រីដូចជាប៉ាវ៉ា ប៉ាស៊ីអ៊ី កេស ឆ្លាំង ក្លាំងហាយ ព្រួល រ៉ស់ រមាស ក្អែក..។

៣-ប្រភេទបក្សី

នៅជុំវិញអន្លង់នេះមានប្រភេទបក្សីដូចជាៈ (កុក ទាទឹក ក្អែក)ដែលរស់នៅនិងមករកចំណីនៅទីនេះ

៤-សត្វល្មូន

ប្រភេទសត្វល្មូនមានដូចជាៈ (ពស់ អន្ទង់ ទន្សង ។ល។)

៥-សត្វពាហនៈ

ប្រភេទសត្វពាហនៈ (គ្មាន)

គ- ឧបករណ៍នេសាទ

មានដូចជាៈ មងចាប់ពី៨ហ៊ុនចុះ សន្ទូចដាក់បាន៥០ផ្លែចំពោះលេខ១៣-៥ ចាន់ សៃយឺន និងសំណាញ់។

ឃ-ទំនាក់ទំនងជីវភាព

ប្រភេទឧបករណ៍នេសាទដែលអាចប្រើប្រាស់ក្នុងអន្លង់មាន មងត្រីរៀល សន្ទូច សន្ទូចបង្កៃ សំណាញ់ ។ គេអាចនេសាទនៅខែ២-៦ហើយអាចយករុក្ខជាតិពីខែ១-៦ និងអាចយកថ្ម ខ្សាច់ជាគ្រឿងសំណង់បាន។

- **រដូវវស្សា**

ក-លក្ខណៈរូប

-រូបរាងអន្លង់ : អន្លង់កន្ទុយភូមិមានរាងមូលទ្រវែង

-ជំរៅ : ១៨ម៉ែត្រ

-បណ្ដោយអន្លង់ : ៦០ម៉ែត្រ

-ទទឹងអន្លង់ : ៤៥ម៉ែត្រ

-ទីតាំងអន្លង់ : ស្ថិតនៅ កន្ទុយភូមិកោះល្វ។

-ជុំវិញ និងក្នុងអន្លង់ : មានដើមក្របៅដើមរំចែង ដើមប៉ាង "កុកកាន់ចៅ"

ខ-លក្ខណៈជីវសាស្រ្ត

១-ប្រភេទរុក្ខជាតិ

ប្រភេទរុក្ខជាតិដែលស្ថិតនៅជុំវិញច្រាំងអន្លង់មានប្រភេទថ្នាំបុរាណមាន ដើមក្របៅដែលជាថ្នាំស្បូន ហើយរុក្ខជាតិ ជាបន្លែមានដើម ផ្កាវំដែង ចំណែករុក្ខជាតិដែលជាចំណីត្រីមានដើមក្របៅស្លឹករំចែង។

គ. ប្រភេទសត្វ

២-ប្រភេទត្រី

ប្រភេទត្រីដែលមាននៅក្នុងអន្លង់មាន ត្រីឆ្វៀត ត្រីព្រាម ត្រីក្អែក ត្រីរៀល ត្រីអាច់កុក ត្រីក្រាយ ត្រីក្រពើ...

៣-ប្រភេទសត្វ

ប្រភេទសត្វដែលរស់នៅជុំវិញអន្លង់មានសត្វកុក សត្វក្អែកទឹក សត្វត្រចៀកកាំ ប្រវឹក........។

ឃ-ទំនាក់ទំនងជីវភាព

ប្រភេទឧបករណ៍នេសាទដែលអាចប្រើប្រាស់ក្នុងអន្លង់មាន មង សន្ទូចរនងពន្លិច សន្ទូចរនងសំយាប លប ចាន់។ គេអាចនេសាទនៅខែ៦-១២។

១.២.អន្លង់បីពាន់រុន (ប៊ុនសាមផាន់ហ៊្វ)

អន្លង់បីពាន់រុនជាអន្លង់ដែលមានសារប្រយោជន៍ណាស់សំរាប់អ្នកភូមិកោះល្វ ហើយវាមានចំងាយពីភូមិ ៣៤៧ម៉ែត្រ ពីទីតាំងផ្ទះលោក ខាំផន ស៊ីទន់ ។

- **រដូវប្រាំង**

ក.លក្ខណៈរូប

-រូបរាងអន្លង់ : អន្លង់បីពាន់រុនមានរាងត្រីកោណ

-ជំរៅ : ៨ម៉ែត្រ

-បណ្តោយអន្លង់ : ៨០ម៉ែត្រ

-ទទឹងអន្លង់ : ៧៥ម៉ែត្រ

-ទីតាំងអន្លង់ : មានទីតាំងស្ថិតនៅខាងលិចភូមិកោះល្វ

-ជុំវិញ និងក្នុងអន្លង់ : នៅជុំវិញអន្លង់មាន ដើមរំចែង ដើមរៃ ។

- ចំនុចអន្លង់ **អាប់ស៊ីស : ០៦០៤១៦៦**

អដោនេ : ១៥៣៩១២៤

រយៈកំពស់ : ៥០ម

ខ.លក្ខណៈជីវសាស្រ្ត

១.ប្រភេទរុក្ខជាតិ

ប្រភេទរុក្ខជាតិដែលស្ថិតនៅជុំវិញអន្លង់មានប្រភេទថ្នាំបុរាណមានដើមរំចែងដែលជាថ្នាំព្យាបាលឈឺចង្កេះ ត្រួយរំចែង ធ្វើថ្នាំព្យាបាលទឹកស៊ីជើង។ ហើយរុក្ខជាតិជាបន្លែមានដើម ផ្កាវំដេង ស្លឹកទន្លា ចំណែករុក្ខជាតិ ដែលជាចំណីត្រីមានដើមរៃ ស្លឹករំចែង។

២.ប្រភេទត្រី

ប្រភេទត្រីដែលមាននៅក្នុងអន្លង់មាន ត្រីឆ្កិន ត្រីក្អែក ត្រីរៀល ត្រីអាច់កុក ត្រីក្រាយ ត្រីក្រពើ...។

៣.ប្រភេទសត្វ

ប្រភេទសត្វដែលស្ថិតនៅជុំវិញអន្លង់មាន សត្វកុក សត្វក្អែកទឹក សត្វទាទឹក មាន់ទឹក រំពេ ត្រចៀកកាំ.........។

គ.ទំនាក់ទំនងជីវភាព

ប្រភេទឧបករណ៍នេសាទដែលអាចប្រើប្រាស់ក្នុងអន្លង់មាន មងត្រីរៀល សន្ទូច សន្ទូចបង្កៃ សំណាញ់។ គេអាចនេសាទនៅខែ២-៦ហើយអាចយករុក្ខជាតិពីខែ១-៦ និងអាចយកថ្ម ខ្សាច់ជាគ្រឿងសំណង់បាន។

- **រដូវវស្សា**

ក.លក្ខណៈរូប

~ អន្លង់បីពាន់រុនមានរាងមូល

- ជំរៅ : ១៥ម៉ែត្រ

- បណ្តាយអន្លង់ : ៩០ម៉ែត្រ

- ទទឹងអន្លង់ : ៨០ម៉ែត្រ។

- ទីតាំងអន្លង់ : មានទីតាំងស្ថិតនៅខាងលិចភូមិកោះល្វ

- នៅជុំវិញ : មានដើមរៃ ដើមពន្លា ដើមបន្លាយួន។

៣.៥ អន្លង់គណ្ឌុរ រីម៉្ទុងដនន្ទ

អន្លង់កណ្តុរ គឺជាអន្លង់មួយដែលសំបូរទៅដោយធនធានគ្រប់ប្រភេទជាពិសេសវា គឺជំរករបស់ត្រី និងជាកន្លែងត្រីពងកូន និងជាកន្លែងសំខាន់សំរាប់អ្នកភូមិកោះស្នែងធ្វើការនេសាទបានគ្រប់រដូវកាល។

ក.លក្ខណៈរូប

-រូបរាងអន្លង់ : មូលទ្រវែងបណ្តោយទន្លេ

-ជំរៅអន្លង់ : ២០ម៉ែត្រនៅរដូវប្រាំង និងរដូវវស្សា ៣០ម៉ែត្រ

-បណ្តោយអន្លង់ : ២០០ម៉ែត្រ

-ទទឹងអន្លង់ : ៥០មែត្រ

-ទីតាំងអន្លង់ : កណ្តាលភូមិខាងលិច ចំងាយ ១គ.ម ពីភូមិកោះស្នែង ។

- ជុំវិញអន្លង់ : មានពើងថ្ម ព្រៃលិចទឹក

- ក្នុងអន្លង់ : មានរូងថ្ម ខ្សាច់

- **ចំនុចអន្លង់ អាប់ស៊ីស : ០៦១០៧១៩**

អដោនេ : ១៥១១៣៧៣

រយៈកំពស់ : ៣៨ម

ខ.លក្ខណៈជីវសាស្រ្ត

១-ប្រភេទរុក្ខជាតិ

នៅជុំវិញអន្លង់នេះមានប្រភេទរុក្ខជាតិដូចជា: (ដើមរៃ ដើមរាំង ដើមរំចែង ដើមផ្កាអំណ្តែង ដើមត្រែង ដើមទន្លា...)។ រុក្ខជាតិជាបន្លែមានដូចជា: ដើមរាំង ដើមទន្លា...។

២-ប្រភេទត្រី

នៅជុំវិញអន្លង់ និងក្នុងអន្លង់ មានត្រីដូចជាប៉ាវ៉ា ប៉ាស៊ីអ៊ី កេស ឆ្លាំង ក្លាំងហាយ ព្រួល រ៉ស់ រមាស ក្អែក..។

៣-ប្រភេទបក្សី

នៅជុំវិញអន្លង់នេះមានប្រភេទបក្សីដូចជា: (កុក ទាទឹក ក្អែក)ដែលរស់នៅនិងមករកចំណីនៅទីនេះ

៤-សត្វល្មូន

ប្រភេទសត្វល្មូនមានដូចជា: (ពស់ អន្ទង់ ទន្សង ។ល។)

៥-សត្វពាហនៈ

ប្រភេទសត្វពាហនៈ (គ្មាន)

គ. ឧបករណ៍នេសាទ

មានដូចជា: មងចាប់ពី៨ហ៊ុនចុះ សន្ទូចដាក់បាន៥០ផ្លែចំពោះលេខ១៣-៥ ចាន់ សៃយឺន និងសំណាញ់។

៣.៤ អន្លង់អំបិល រឺអន្លង់ថ្មដីរ

អន្លង់អំបិល រឺអន្លង់ថ្មដីរ គឺជាអន្លង់មួយដែលសំបូរទៅដោយធនធានគ្រប់ប្រភេទជាពិសេសវា គឺជំរករបស់ត្រី និងជាកន្លែងត្រីពងកូននិងជាកន្លែងសំខាន់សំរាប់អ្នកភូមិកោះស្នែងធ្វើការនេសាទបានគ្រប់រដូវកាល ។

ក_លក្ខណៈរូប

-រូបរាងអន្លង់ : ទ្រវែងបណ្តោយទន្លេ

-ជំរៅអន្លង់ : ២១ម៉ែត្រនៅរដូវប្រាំង និងរដូវវស្សា ៣១ម៉ែត្រ

-បណ្តោយអន្លង់ : ២០០ម៉ែត្រ

-ទទឹងអន្លង់ : ១៥០មែត្រ

-ទីតាំងអន្លង់ : ខាងជើងជាប់ត្រើយ ខាងត្បូងជាប់កោះស្នែង ខាងកើតក្បាលកោះហានចំងាយ១គ.ម ពីភូមិកោះស្នែង ។

- ជុំវិញអន្លង់ : មានពើងថ្ម ព្រៃលិចទឹក

- ក្នុងអន្លង់ : មានរូងថ្ម ខ្សាច់

- ចំនុចអន្លង់ អាប់ស៊ីស : ០៦១២០៦១

អរដោនេ : ១៥១៣២៥៦

រយៈកំពស់ : ៣៦ម

ខ_លក្ខណៈជីវសាស្ត្រ

១-ប្រភេទរុក្ខជាតិ

នៅជុំវិញអន្លង់នេះមានប្រភេទរុក្ខជាតិដូចជា: (ដើមរៃ ដើមរាំង ដើមរំចែង ដើមផ្កាអណ្តែង ដើមត្រែង ដើមទន្លា...)។ រុក្ខជាតិជាបន្លែមានដូចជា: ដើមរាំង ដើមទន្លា...។

២-ប្រភេទត្រី

នៅជុំវិញអន្លង់ និងក្នុងអន្លង់ មានត្រីដូចជាប៉ាវ៉ា ប៉ាស៊ីអ៊ី កេស ឆ្លាំង ក្លាំងហាយ ព្រួល រ៉ស់ រមាស ក្អែក..។

៣-ប្រភេទបក្សី

នៅជុំវិញអន្លង់នេះមានប្រភេទបក្សីដូចជា: (កុក ទាទឹក ក្អែក)ដែលរស់នៅនិងមករកចំណីនៅទីនេះ

៤-សត្វល្មូន

ប្រភេទសត្វល្មូនមានដូចជា: (ពស់ អន្ទង់ ទន្សង ។ល។)

៥-សត្វពាហនៈ (គ្មាន)

គ_ ឧបករណ៍នេសាទ

មានដូចជា: មងចាប់ពី៨ហ៊ុនចុះ សន្ទូចដាក់បាន៥០ផ្លែចំពោះលេខ១៣-៥ ចាន់ សៃយឺន និងសំណាញ់។

ខ_លក្ខណៈជីវសាស្ត្រ

១_ប្រភេទរុក្ខជាតិ

រុក្ខជាតិដែលស្ថិតនៅជុំវិញច្រាំងអន្លង់មានប្រភេទថ្នាំបុរាណមាន ដើមក្របៅដែលជាថ្នាំស្បូន ហើយរុក្ខជាតិជាបន្លែមានដើមរំដេង ផ្ការំដេង ចំណែករុក្ខជាតិដែលជាចំណីត្រីមានដើមក្របៅ ស្លឹករំចែង។

២_ប្រភេទត្រី

ត្រីដែលមាននៅក្នុងអន្លង់មាន ត្រីឆ្កោត ត្រីព្រាម ត្រីក្អែក ត្រីរៀល ត្រីអាច់កុក ត្រីក្រាយ ត្រីក្រពើ... ហើយចំណែកប្រភេទបក្សីមាន សត្វកុក សត្វក្អែកទឹក សត្វត្រចៀកកាំ.........។

គ_ទំនាក់ទំនងជីវភាព

ឧបករណ៍នេសាទដែលអាចប្រើប្រាស់ក្នុងអន្លង់មាន មង សន្ទូចរនងពន្លិច សន្ទូចរនងសំយាប លប ចាន់។ គេអាចនេសាទនៅខែ៥-៩។

១.៣.អន្លង់សំរោង (ម៉ុងសាំហួង)

- **រដូវប្រាំង**

ក_លក្ខណៈរូប

-រូបរាងអន្លង់ : អន្លង់សំរោងមានរាងមូល

-ជំរៅ : ២១.៦ម៉ែត្រ

-បណ្តោយអន្លង់ : ៧០ម៉ែត្រ

-ទទឹងអន្លង់ : ៣០ម៉ែត្រ

-ទីតាំងអន្លង់ :ស្ថិតនៅខាងកើតភូមិកោះល្វ។

-ជុំវិញ និងក្នុងអន្លង់ : មានដើមអញ្ចែង ដើមព្រីងទឹក ដើមរាំង ដើមអណ្តែង ដើមញទឹក "កុកអាំអៃ"

- ចំនុចអន្លង់ អាប់ស៊ីស : ០៦០៥០៥២

អរដោនេ : ១៥៣៩៤៨២

រយៈកំពស់ : ៥៥ម

ខ_លក្ខណៈជីវសាស្ត្រ

១_ប្រភេទរុក្ខជាតិ

រុក្ខជាតិដែលស្ថិតនៅជុំវិញអន្លង់ មានប្រភេទថ្នាំបុរាណមាន ដើមញទឹកដែលជាថ្នាំព្យាបាលធ្លាក់ស "កុកអាំអៃ" ធ្វើថ្នាំព្យាបាលជំងឺក្រពះ។ ប្រភេទរុក្ខជាតិជាបន្លែមាន ដើមរាំងផ្ការំដេងស្លឹកពន្លា រីឯចំណែករុក្ខជាតិដែលជាចំណីត្រីមានចក។

២_ប្រភេទត្រី

ត្រីដែលមាននៅក្នុងអន្លង់មាន ត្រីឆ្លិន ត្រីក្អែក ត្រីរៀល ត្រីអាច់កុក ត្រីក្រាយ ត្រីក្រពើ...ហើយចំណែកបក្សីមាន សត្វកុក សត្វក្អែកទឹក សត្វទាទឹក មាន់ទឹក រំពេ ត្រចៀកកាំ.........។

គ_ទំនាក់ទំនងជីវភាព

ប្រភេទឧបរកណ៍នេសាទដែលអាចប្រើប្រាស់ក្នុងអន្លង់មាន មងត្រីរៀល សន្ទូច សន្ទូចបង្កៃ សំណាញ់ មងបណ្តែតត្រីប៉ាស៊ីអ៊ី។ គេអាចនេ-សាទនៅខែ២-៦ហើយអាចយករុក្ខជាតិពីខែ១-៦ និងអាចយកថ្ម ខ្សាច់ជាគ្រឿងសំណង់បាន។

- **រដូវវស្សា**

ក.លក្ខណៈរូប

អន្លង់សំរោងមានចំងាយពីភូមិ ៧៤០ម៉ែត្រពីទីតាំងផ្ទះលោក ខាំផន ស៊ីទន់

- រូបរាងអន្លង់ : មានរាងទ្រវែង
- ជំរៅ : ៣៥ម៉ែត្រ
- បណ្តាយ : ៧០ម៉ែត្រ
- ទទឹង : ៤០ម៉ែត្រ។
- នៅជុំវិញ : គ្មានរុក្ខជាតិអ្វីទេ។

ខ.លក្ខណៈជីវសាស្រ្ត

១.ប្រភេទរុក្ខជាតិ

រុក្ខជាតិដែលស្ថិតនៅជុំវិញច្រាំងអន្លង់មានប្រភេទថ្នាំបុរាណមាន ដើមក្របៅដែលជាថ្នាំស្បូន ហើយរុក្ខជាតិជាបន្លែមានដើម និងផ្កាវំដែង ចំណែករុក្ខជាតិដែលជាចំណីត្រីមានដើមក្របៅ ស្លឹករំចែង។

២.ប្រភេទត្រី

ប្រភេទត្រីដែលមាននៅក្នុងអន្លង់មាន ត្រីឆ្តោត ត្រីព្រាម ត្រីក្អែក ត្រីរៀល ត្រីអាច់កុក ត្រីក្រាយ ត្រីក្រពើ... ហើយចំណែកប្រភេទបក្សី-មាន សត្វកុក សត្វក្អែកទឹក សត្វត្រចៀកកាំ.........។

គ.ទំនាក់ទំនងជីវភាព

ឧបករណ៍នេសាទដែលអាចប្រើប្រាស់ក្នុងអន្លង់មានមង សន្ទូចរនងពន្លិច សន្ទូចរនងសំយាប លប ចាន់។ គេអាចនេសាទនៅខែ៦-៨។

១.៤.អន្លង់ផ្សោត (ម៉ុងប៉ាខ៉ា)

- **រដូវប្រាំង**

អន្លង់ផ្សោតគឺជាអន្លង់អភិរក្សមួយដ៏សំខាន់ សំរាប់ភូមិកោះល្ងក្នុងការអភិរក្សសត្វផ្សោត និងជីវចំរុះគ្រប់ប្រភេទ និងជាកន្លែងសំរាប់ភ្ញៀវទេសចរណ៍មកទស្សនាកំសាន្ត។ ហើយអន្លង់នេះមានចំងាយពីភូមិ ៧៦០ម៉ែត្រ ពីទីតាំងផ្ទះលោក ខាំផន ស៊ីទន់។

ក.លក្ខណៈរូប

-រូបរាងអន្លង់ : អន្លង់ផ្សោតមានរាងមូល

-ជំរៅ : ២៥ម៉ែត្រ

-បណ្តោយអន្លង់ : ២០០ម៉ែត្រ

-ទទឹងអន្លង់ : ១៥០ម៉ែត្រ

-ទីតាំងអន្លង់ : ស្ថិតនៅក្បាលភូមិកោះល្ង

-ជុំវិញ និងក្នុងអន្លង់ : នៅជុំវិញច្រាំងមានដើមរំចែង ដើមរំចៃ ។

៣.៣ អន្លង់អំពិល រី អន្លង់ថ៊ីនខាម (អន្លង់ថ្មធំ)

អន្លង់អំពិល រី អន្លង់រ៉ឺនខាម (អន្លង់ថ្មធំ)គឺជាអន្លង់មួយដែលសំបូរទៅដោយ ធនធានគ្រប់ប្រភេទជាពិសេសវា គឺជំរករបស់ត្រី និងជាកន្លែងត្រីពងកូននិងជាកន្លែងសំខាន់សំរាប់អ្នកភូមិកោះស្នែងធ្វើការនេសាទបានគ្រប់រដូវកាល។

ក.លក្ខណៈរូប

-រូបរាងអន្លង់ : ប្រវែងបណ្តោយទន្លេ

-ជំរៅអន្លង់ : ១០ម៉ែត្រនៅរដូវប្រាំង និងរដូវវស្សា ២០ម៉ែត្រ

-បណ្តោយអន្លង់ : ១០០ម៉ែត្រ

-ទទឹងអន្លង់ : ៥០មែត្រ

-ទីតាំងអន្លង់ :ខាងកើតជាប់កោះហាន ខាងជើង និងខាងត្បូង ជាប់បណ្តោយទន្លេ ចំងាយ ២.៥គ.ម ពីភូមិកោះ ស្នែង ចំកន្ទុយភូមិ។

- ជុំវិញអន្លង់ : មានថ្មធំ ព្រៃលិចទឹក

- ក្នុងអន្លង់ : មានរូងថ្ម ខ្សាច់

. ចំនុចអន្លង់ អាប់ស៊ីស : ០៦១២៧២៦

អដោនេ : ១៥០៩៩៥៤

រយៈកំពស់ : ៤២ម

ខ.លក្ខណៈជីវសាស្រ្ត

១-ប្រភេទរុក្ខជាតិ

នៅជុំវិញអន្លង់នេះមានប្រភេទរុក្ខជាតិដូចជា: (ដើមរៃ ដើមរាំង ដើមរំចែង ដើមផ្កាអណ្តែង ដើមត្រែង ដើមទន្លា...)។ រុក្ខជាតិជាបន្លែមានដូចជា: ដើមរាំង ដើមទន្លា...។

២-ប្រភេទត្រី

នៅជុំវិញអន្លង់ និងក្នុងអន្លង់ មានត្រីដូចជាប៉ាវ៉ា ប៉ាស៊ីអ៊ី កេស ឆ្លាំង ក្លាំងហាយ ព្រួល រ៉ស់ រមាស ក្អែក..។

៣-ប្រភេទបក្សី

នៅជុំវិញអន្លង់នេះមានប្រភេទបក្សីដូចជា: (កុក ទាទឹក ក្អែក)ដែលរស់នៅនិងមករកចំណីនៅទីនេះ

៤-សត្វល្មូន

ប្រភេទសត្វល្មូនមានដូចជា: (ពស់ អន្ទង់ ទន្សោង ។ល។)

៥-សត្វពាហនៈ (គ្មាន)

គ. ឧបករណ៍នេសាទ

មានដូចជា: មងចាប់ពី៨ហ៊ុនចុះ សន្ទូចដាក់បាន៥០ផ្លែចំពោះលេខ១៣-៥ ចាន់ សៃយឺន និងសំណាញ់។

៣.២ អន្លង់តាលី

អន្លង់តាលី គឺជាអន្លង់មួយដែលសំបូរទៅដោយធនធានគ្រប់ប្រភេទជាពិសេសវា គឺជំរករបស់ត្រី និងជាកន្លែងត្រីពងកូន និងជាកន្លែង សំខាន់សំរាប់អ្នកភូមិកោះស្នែងធ្វើការនេសាទបានគ្រប់រដូវកាល។

ក.លក្ខណៈរូប

-រូបរាងអន្លង់ : ទ្រវែងបណ្តោយទន្លេ

-ជំរៅអន្លង់ :២៣ម៉ែត្រនៅរដូវប្រាំង ,រដូវវស្សា ៣៣ម៉ែត្រ

-បណ្តោយអន្លង់ : ៣០០ម៉ែត្រ

-ទទឹងអន្លង់ : ១០០មែត្រ

-ទីតាំងអន្លង់ : ខាងកើតចំកណ្តាលភូមិកោះស្នែង ខាងលិចជាប់កោះហាន ខាងជើង និងខាងត្បូងជាប់បណ្តោយទន្លេ ចំងាយ ៥៨៥ម ពីភូមិកោះស្នែង ។

- ជុំវិញអន្លង់ : មានព្រៃលិចទឹក

- ក្នុងអន្លង់: មានរូងថ្ម ខ្សាច់

. ចំនុចអន្លង់ **អាប់ស៊ីស : ០៦១២២៣៣**

អរដោនេ : ១៥១១៣៧១

រយៈកំពស់ : ៤១ម

ខ.លក្ខណៈជីវសាស្ត្រ

១-ប្រភេទរុក្ខជាតិ

នៅជុំវិញអន្លង់នេះមានប្រភេទរុក្ខជាតិដូចជា: (ដើមរៃ ដើមរាំង ដើមរំចែង ដើមផ្កាអណ្តែង ដើមត្រែង ដើមទន្លា...)។ រុក្ខជាតិជាបន្លែមានដូចជា: ដើមរាំង ដើមទន្លា...។

២-ប្រភេទត្រី

នៅជុំវិញអន្លង់ និងក្នុងអន្លង់ មានត្រីដូចជាប៉ាវ៉ា ប៉ាស៊ីអ៊ី កេស ឆ្លាំង ក្លូងហាយ ព្រួល រ៉ស់ រមាស ក្អែក..។

៣-ប្រភេទបក្សី

នៅជុំវិញអន្លង់នេះមានប្រភេទបក្សីដូចជា: (កុក ទាទឹក ក្អែក)ដែលរស់នៅនិងមករកចំណីនៅទីនេះ

៤-សត្វល្មូន

ប្រភេទសត្វល្មូនមានដូចជា: (ពស់ អន្ទង់ ទន្សង ។ល។)

៥-សត្វពាហនៈ (គ្មាន)

គ. ឧបករណ៍នេសាទ

មានដូចជា: មងចាប់ពី៨ហ៊ុនចុះ សន្ទូចដាក់បាន៥០ផ្លែចំពោះលេខ១៣-៥ ចាន់ សៃយឺន និងសំណាញ់។

. ចំនុចអន្លង់ **អាប់ស៊ីស : ០៦០៣៧៩២**

អរដោនេ : ១៥៤០០១៦

រយៈកំពស់ : ៥០ម

ខ.លក្ខណៈជីវសាស្ត្រ

១.ប្រភេទរុក្ខជាតិ

ប្រភេទរុក្ខជាតិដែលស្ថិតនៅជុំវិញអន្លង់មានប្រភេទថ្នាំបុរាណមានដើមរំចែង ដែលជាថ្នាំព្យាបាលទឹកស៊ីជើង។

២.ប្រភេទត្រី

ប្រភេទត្រីដែលមាននៅក្នុងអន្លង់មាន ត្រីឆ្ពិន ត្រីក្អែក ត្រីរៀល ត្រីអាច់កុក ត្រីក្រាយ ត្រីក្រពើ សត្វផ្សោត...។

៣.ប្រភេទសត្វ

មាន សត្វកុក សត្វក្អែកទឹក សត្វទាទឹក មាន់ទឹក រំពេ ត្រចៀកកាំ.........។

គ.ទំនាក់ទំនងជីវភាព

ប្រជាជនមិនអាចទៅនេសាទនៅទីនោះបានទេព្រោះវាជាតំបន់អភិរក្សសត្វផ្សោត។

- **រដ្ឋៈរចស្សា**

ក.លក្ខណៈរូប

អន្លង់ផ្សោតមានមូលរាងកោងជំរៅ ៣៣ម៉ែត្រ បណ្តោយ ៥០០ម៉ែត្រ ទទឹង៣០០ម៉ែត្រ ដែលមានទីតាំងស្ថិតនៅក្បាលភូមិកោះល្វ ។ នៅអន្លង់ជុំវិញគ្មានប្រភេទរុក្ខជាតិអ្វីទេ។

ខ.លក្ខណៈជីវសាស្ត្រ

១.ប្រភេទត្រី

ប្រភេទត្រីដែលមាននៅក្នុងអន្លង់មាន ត្រីឆ្កោត ត្រីព្រាម ត្រីក្អែក ត្រីរៀល ត្រីអាច់កុក ត្រីក្រាយ ត្រីក្រពើ សត្វផ្សោត...។

២.ប្រភេទសត្វ

ប្រភេទសត្វបក្សីមាន សត្វកុក សត្វក្អែកទឹក សត្វត្រចៀកកាំ.........

គ.ទំនាក់ទំនងរវាងអន្លង់ និងជីវភាពប្រជាជន

ប្រជាជនមិនអាចទៅនេសាទនៅទីនោះបានទេព្រោះវាតំបន់អភិរក្សសត្វផ្សោត។

២-ភូមិទីុនសៀន ឃុំអូរស្វាយ ស្រុកថាឡាបរិវ៉ាត់

២.១.អន្លង់ទីុនសៀន

អន្លង់វីុនសៀន គឺជាអន្លង់មួយដែលសំបូរទៅដោយធនធានគ្រប់ប្រភេទ ជាពិសេសវាគឺជាជំរករបស់ត្រី និងជាកន្លែងត្រីពងកូន ហើយក៏ជាកន្លែងសំខាន់សំរាប់អ្នកភូមិវីុនសៀន ធ្វើការនេសាទបានគ្រប់រដូវកាល។ ហើយអ្នកភូមិចាប់ផ្តើមនេសាទតាំងពីឆ្នាំ១៩៥៣ ដែលនៅកន្លែងនោះមានទឹកវិលទៅមក ទើបអ្នកភូមិហៅអន្លង់នោះថា **អន្លង់វីុនសៀន** ។

- **រដូវប្រាំង**

ក-លក្ខណៈរូប

-រូបរាងអន្លង់ : អន្លង់នេះមានរាងមូលដូចពងក្រពើ

-ជំរៅ : ១៦ម៉ែត្រ

-បណ្តោយអន្លង់ : ១៥០ម៉ែត្រ

-ទទឹងអន្លង់ : ៥០ម៉ែត្រ

-ទីតាំងអន្លង់ : អន្លង់វីុនសៀនមានទីតាំងស្ថិតនៅទល់មុខ ភូមិវីុនសៀន ដែលមានចំងាយ ១៣៦ម ពីសាលាឆទាន។

-ជុំវិញ និងក្នុងអន្លង់ : មានដើមឈើ ថ្ម ប្រភេទសត្វស្លាប និងត្រីគ្រប់ប្រភេទ។

- ចំនុចអន្លង់ អាប់ស៊ីស : ០៦០៦៣៣០

អរដោនេ : ១៥២៣២០៣

រយៈកំពស់ : ៤៤ម

ខ-លក្ខណៈជីវសាស្រ្ត

១.ប្រភេទរុក្ខជាតិ

នៅជុំវិញអន្លង់នេះមានដើមឈើដូចជា:(ដើមត្រែង ឈើក្រាក់ ដើមរៃ ដើមរាំង) និងមានរុក្ខជាតិជាបន្លែមានដូចជា: ជី ខ្ទឹម ខាត់ណា ស្ពៃ ត្រកួន ប៉េងបោះ សាឡាត់ ដែលប្រជាពលរដ្ឋដាំនៅច្រាំងទន្លេក្បែរអន្លង់នោះ។

គ. ប្រភេទសត្វ

១.ប្រភេទត្រី

នៅជុំវិញអន្លង់ និងក្នុងអន្លង់ មានត្រីដូចជា(ប៉ាវ៉ា ប៉ាសេអុី កេស ឆ្លាំង ក្លាំងហាយ ព្រួល រ៉ស់ រមាស ក្អែក.....) ។

២.ប្រភេទបក្សី

នៅជុំវិញអន្លង់នេះមានប្រភេទបក្សីដូចជា: (កុក ទាទឹក សត្វក្រចៅ សត្វរំពេរ ក្អែកទឹក)

៣.សត្វល្មូន

ប្រភេទសត្វល្មូនមានដូចជា(ពស់ ត្រង ថ្លែន ទន្សង កន្ធាយ ។ល។)

៤.សត្វពាហនៈ

ប្រភេទសត្វពាហនៈមានដូចជា (ជ្រូក ក្របី)

៣-ភូមិកោះស្នែង ឃុំកោះស្នែង ស្រុកថាឡាបរិវ៉ាត់

៣.១- អន្លង់តាថាវ

អន្លង់តាថាវគឺជាអន្លង់មួយដែលសំបូរទៅដោយធនធានគ្រប់ប្រភេទជាពិសេសវា គឺជំរករបស់ត្រី និងជាកន្លែងត្រីពងកូន និងជាកន្លែងសំខាន់សំរាប់អ្នកភូមិកោះស្នែងធ្វើការនេសាទបានគ្រប់រដូវកាល។ ប្រជាពលរដ្ឋចាប់ផ្តើមអភិរក្សនៅឆ្នាំ២០០៩ ចាប់តាំងពីបានបង្កើតសហគមន៍នេសាទនៅភូមិកោះស្នែង។

ក-លក្ខណៈរូប

-រូបរាងអន្លង់ : មានរាងមូលទ្រវែងបណ្តោយទន្លេ

-ជំរៅអន្លង់ : ២៥ម៉ែត្រនៅរដូវប្រាំង និងរដូវវស្សា ៣៥ម៉ែត្រ

-បណ្តោយអន្លង់ : ១៥០ម៉ែត្រ

-ទទឹងអន្លង់ : ៣០០មែត្រ

-ទីតាំងអន្លង់ : នៅខាងលិចជាប់កោះស្នែង ខាងកើតជាប់កោះហាន ខាងជើង និងខាងត្បូងជាប់បណ្តោយទន្លេ នៅចំ-កន្ទុយភូមិ ចំងាយ ៣.៧៨គ.ម។

- ជុំវិញអន្លង់ : មានព្រៃលិចទឹកមានដើមឈើ ថ្ម សត្វស្លាប និងត្រីគ្រប់ ប្រភេទ។

- ក្នុងអន្លង់ : មានរូងថ្ម ខ្សាច់

- ចំនុចអន្លង់ អាប់ស៊ីស : ០៦១២៤៥៦

អរដោនេ : ១៥០៨៥៧៥

រយៈកំពស់ : ៣៨ម

ខ-លក្ខណៈជីវសាស្រ្ត

១-ប្រភេទរុក្ខជាតិ

នៅជុំវិញអន្លង់នេះមានប្រភេទរុក្ខជាតិដូចជា: (ដើមរៃ ដើមរាំង ដើមរំចែង ដើមផ្កាអណ្តែង ដើមត្រែង ដើមទន្លា...)។ រុក្ខជាតិជាបន្លែមានដូចជា: ដើមរាំង ដើមទន្លា...។

២-ប្រភេទត្រី

នៅជុំវិញអន្លង់ និងក្នុងអន្លង់ មានត្រីដូចជាប៉ាវ៉ា ប៉ាស៊ីអុី កេស ឆ្លាំង ក្លាំងហាយ ព្រួល រ៉ស់ រមាស ក្អែក..។

៣-ប្រភេទបក្សី

នៅជុំវិញអន្លង់នេះមានប្រភេទបក្សីដូចជា: (កុក ទាទឹក ក្អែក)ដែលរស់នៅនិងមករកចំណីនៅទីនេះ

៤-សត្វល្មូន

ប្រភេទសត្វល្មូនមានដូចជា: (ពស់ អន្ទង់ ទន្សង ។ល។)

៥-សត្វពាហនៈ (គ្មាន)

គ- ឧបករណ៍នេសាទ

មានដូចជា: មងចាប់ពី៨ហ៊ុនចុះ សន្ទូចដាក់បាន៥០ផ្លែចំពោះលេខ១៣-៥ ចាន់ សៃយឺន និងសំណាញ់។

- **រដូវវស្សា**

ក.លក្ខណៈរូប

-រូបរាង : គ្មានទេព្រោះទឹកលិចល្ហល្ហេវជំរៅមិនទៀងទាត់ ។

-ជំរៅ : កាន់តែជ្រៅ ។

-ជុំវិញអន្លង់ : មានតែរុក្ខជាតិធំៗចំនែកឯរុក្ខជាតិតូចៗទឹកលិចជាបន្តបន្ទាប់ ។

ខ.លក្ខណៈជីវសាស្រ្ត

១.ប្រភេទរុក្ខជាតិ

ដើមរំចែង ដើមរាំង ជ្រៃ ត្រប់ទឹកនិង ព្រីងទឹក ។

២.ប្រភេទត្រី

ត្រីប្រា កែ ឆ្មៀត ត្រនេល ក្របី ពោ ឆ្ដោកមូល ឆ្ដោកក្ដា ឆ្ពិន ក្អែក ខ្យា ឆ្លាំង ក្រាយ ព្រួលរមាសជាដើម។

៣.ប្រភេទបក្សី

ខ្លែង អក

គ.ប្រភេទឧបករណ៍នេសាទ

សន្ទូច លប

ឃ.ឧបករណ៍នេសាទ

ប្រភេទឧបករណ៏នេសាទមានដូចជាៈ មង សន្ទូច និងសំណាញ់ឡាក់ (៦-១៣ហ៊ុន)

- **រដូវវស្សា**

ក.លក្ខណៈរូប

អន្លង់នេះគ្មានរូបរាងព្រោះទឹកលិចបាត់អស់មានជំរៅជ្រៅជាងនៅរដូវប្រាំង។ ហើយនៅជុំវិញអន្លង់នេះមានតែដើមឈើមួយចំនួនដែលនៅឯដើមឈើមួយចំនួនទៀតគឺលិចបាត់អស់។

ខ.លក្ខណៈជីវសាស្រ្ត

១.ប្រភេទរុក្ខជាតិ

នៅជុំវិញអន្លង់នេះមានដើមឈើដូចជាៈ ដើមត្រែង ដើមឡេវអាវ បន្ទាយូន កន្ទំថេត រាំង ល្វា ក្របៅ

២.ប្រភេទត្រី

នៅជុំវិញអន្លង់និងក្នុងអន្លង់មានត្រីដូចជា(ប៉ាវ៉ា ប៉ាស៊ីអ៊ី កេស ឆ្លាំង កាំ្លងហាយ ព្រួល រ៉ស់ រមាស ក្អែក ប្រាស្លាបមាន់ ក្រាយ ឆ្ដោក កែ សណ្ដាយ ឆ្ពិន.....) ។

៣.ប្រភេទបក្សី

នៅជុំវិញអន្លង់នេះប្រភេទបក្សីមានដូចជាៈ (មាន់ទឹក អាអូដ សត្វក្រចៅ)

៤.សត្វល្មូន

ប្រភេទសត្វល្មូនមានដូចជា(ពស់ ត្រង ថ្លែន ទន្សង ។ល។)

៥.សត្វពាហនៈ

ប្រភេទសត្វពាហនៈមានដូចជា ជ្រូក ក្របី

គ.ឧបករណ៍នេសាទ

ប្រភេទឧបករណ៏នេសាទមានដូចជា (លប ចាន់ និងសន្ទូច មង)។

២.២.អន្លង់វ៉ឺនភូង

អន្លង់វ៉ឺនភូងក៏ជាអន្លង់ធំមួយ ហើយមានសារៈសំខាន់ណាស់សំរាប់អ្នកភូមិវ៉ឺនសៀន និងជាកន្លែងសំរាប់អ្នកនេសាទនៅក្នុងភូមិ និងអ្នកនេសាទផ្សេងទៀតធ្វើការនេសាទ ពីព្រោះនៅក្នុងអន្លង់នោះសំបូរទៅដោយត្រីគ្រប់ប្រភេទ ហើយក៏ជាអន្លង់មួយក្នុងចំណោមអន្លង់ជាច្រើននៅក្នុងភូមិ។ កាលពីដើមឡើយអន្លង់នេះមានក្លិនម្ហូបចេញពីទីនោះ ហើយអន្លង់នោះសំបូរទៅដោយ ត្រីប៉ាឡូងណាស់។

- **រដូវប្រាំង**

ក.លក្ខណៈរូប

-រូបរាងអន្លង់ : អន្លង់នេះមានរាងវែងកាត់ទន្លេ

-ជំរៅ : ១២ម៉ែត្រ

-បណ្តោយអន្លង់ : ២០០ម៉ែត្រ

-ទទឹងអន្លង់ : ១០០ម៉ែត្រ

-ទីតាំងអន្លង់ : អន្លង់នេះខាងកើតជាប់ក្បាលភូមិវ៉ឺនសៀន ខាងលិចជាប់ប៉ៃវ៉ និងខាងជើង-ត្បូងជាប់បណ្តោយទន្លេ មានចំងាយ ១.៣០គ.ម ពីសាលាឆទាន។

-ជុំវិញ និងក្នុងអន្លង់ : អន្លង់នេះមានថ្ម សត្វស្លាប និងត្រីគ្រប់ប្រភេទ និងមានដើមឈើមានដូចជា (ដើមរៃ ដើមរាំង ដើមរំចៃ ដើមអញ្ចែង ដើមជ្រៃ ឈើក្រាក់ ថ្ម)

- ចំនុចអន្លង់ អាប់ស៊ីស : ០៦០៥៤០០

អរដោនេ : ១៥២៣៩៤៤

រយៈកំពស់ : ៣៨ម

ខ.លក្ខណៈជីវសាស្រ្ត

១.ប្រភេទរុក្ខជាតិ

ប្រភេទរុក្ខជាតិ ដើមរៃ ដើមរាំង ដើមរំចៃ ដើមអញ្ចែង ដើមជ្រៃ។

២. ប្រភេទត្រី

មានដូចជាៈ(ត្រីឆ្លៀត ត្រីស្លឹកឬស្សី ត្រីឆ្លាំង ត្រីខ្យា ត្រីកែ ត្រីខ្ញឹង ត្រីក្លាំងហាយ ត្រីព្រួល ត្រីរ៉ស់ ត្រីរមាស ត្រីក្អែក ត្រីឆ្កោក.....)

៣.ប្រភេទបក្សី

ប្រភេទសត្វបក្សីមាន (កុក ទាទឹក សត្វក្រចៅ សត្វរំពេ)

៤.សត្វល្មូន

ប្រភេទសត្វល្មូនមានដូចជាៈ ពស់ ត្រង ថ្លែន ទន្សង ។

៥.សត្វពាហនៈ

ប្រភេទសត្វមានដូចជា : ជ្រូក ក្របី ជាដើម។

២.១២ អន្លង់វែង

- **រដូវប្រាំង**

ក.លក្ខណៈរូប

-រូបរាងអន្លង់ : ប្រវែងទទឹងថ្ងៃ

-ជំរៅអន្លង់ : ៣ម៉ែត្រនៅរដូវប្រាំង និងរដូវវស្សា ១៨ម៉ែត្រ

-បណ្តោយអន្លង់ : ១៧៥ម៉ែត្រ

-ទទឹងអន្លង់ : ៣០មែត្រ

-ទីតាំងអន្លង់ : ខាងកើតជាប់អន្លង់ទឹកក្រហម ខាងលិចកោះ ខនកែវចំងាយ ១.៧២គ.ម ពីភូមិវ៉ឺនសៀន ។

- ជុំវិញអន្លង់ : មានពើងថ្ម ព្រៃលិចទឹក

- ក្នុងអន្លង់ : មានរូងថ្ម ខ្សាច់

- ចំនុចអន្លង់ អាប់ស៊ីស : ០៦០៤៧៣៨

អរដោនេ : ១៥២៣១៣៥

រយៈកំពស់ : ៤១ម

ខ.លក្ខណៈជីវសាស្រ្ត

១.ប្រភេទរុក្ខជាតិ

នៅជុំវិញអន្លង់និងក្នុងអន្លង់នេះមានដើមឈើដូចជាៈ ដើមអញ្ចែង រាំង

២.ប្រភេទត្រី

ក្នុងអន្លង់និងជុំវិញអន្លង់នោះមានត្រីដូចជា(ឆ្លាំង ក្អែក ឆ្ពិន ត្រណោល សណ្តាយ កេះ ក្លាំងហាយ ....) ។

៣.ប្រភេទបក្សី

កុក ក្អែក តាវ៉ៅ កកឹក មាន់ព្រៃ ទាទឹក ពពូល ក្ងោក ។ល។ ដែលសត្វទាំងនោះ វាមកស៊ីចំណី នៅ ក្បែរ ឬជាយអន្លង់។

៤.ប្រភេទសត្វល្មូន

ពស់ត្រី ពស់ កញ្ជាន់ ពស់ព្រៃ ត្រង ត្រកួត ក្រចៅ កង្កែប អន្សង កន្ធាយ រមិច ដែលវាមក រស់នៅ និងស៊ី ចំណីនៅតាម-អន្លង់និងក្បែរអន្លង់។

៥.ប្រភេទសត្វពាហនៈ មានដូចជាៈ ក្របី ឆ្កែ

គ.ប្រភេទឧបករណ៍នេសាទ

មានដូចជាៈ មង សន្ទូច សំណាញ់ ទ្រូ លប

៣.ប្រភេទបក្សី

នៅជុំវិញអន្លង់នេះមានបក្សីដូចជាៈ សត្វកុក ក្អែកទឹក ទាទឹក មាន់ព្រៃ ក្រលិត ក្រចៅ អក ខ្វែក ខ្លែង ពពូល កេងកង កកិក ត្រដេវិច ដែលសត្វទាំងនោះវាមកស៊ីចំណីនៅក្បែរនោះ ។

៤.ប្រភេទសត្វល្មូន

ពស់ត្រី ពស់កញ្ជ្រាន់ ពស់ព្រៃ ត្រង ក្រចៅ កង្កែប អន្ទង់ កន្លាយ រមិច ដែលវាមក ស៊ីចំណី និងរស់នៅ ក្បែរនោះ ។

៥.ប្រភេទសត្វពាហនៈ

មានដូចជាៈ ក្របី ជ្រូកព្រៃ

គ.ប្រភេទឧបករណ៍នេសាទ

មានដូចជាៈ មង សន្ទូច និងសំណាញ់

- **វដ្តូវចវស្សា**

ក.លក្ខណៈរូប

មានរូបរាងធំជាងរដូវប្រាំង មានបណ្ដោយ **២០០ម** ទទឹង **១៥០ម** ជំរៅ ១៥ម

ខ.លក្ខណៈជីវសាស្រ្ត

១.ប្រភេទរុក្ខជាតិ

ដើមរំចែង ដើមជ្រៃ ដើមរាំង ដែលដុះក្បែរ អន្លង់

២.ប្រភេទត្រី

 ត្រីក្របី ត្រីកេសជំរៅ ត្រីឆ្ដោកមូល ត្រីឆ្ដោកក្ដា ត្រីឆ្ពិន ត្រីក្អែក ត្រីខ្យា ត្រីឆ្លាំង ត្រីក្រាយ ត្រីព្រួល រមាស .....។

៣.ប្រភេទបក្សី

នៅជុំវិញអន្លង់នេះមានបក្សីដូចជាៈ ទាទឹក កេងកង ទីទុយ ។ល។

៤.ប្រភេទសត្វពាហនៈ

គ្មាន

គ.ប្រភេទឧបករណ៍នេសាទ

មានដូចជាៈ លប ចាន់ និងសន្ទូច ។

ឃ.ឧបករណ៍នេសាទ

ប្រភេទឧបករណ៍មានដូចជាៈ មង សន្ទូច និងសំណាញ់

- **វដ្តូវចវស្សា**

ក.លក្ខណៈរូប

អន្លងនេះគ្មានរូបរាងទេព្រោះទឹកលិចបាត់ល្ងីល្ងើយហើយមានជំរៅជ្រៅជាងនៅខែប្រាំង។ នៅជុំវិញអន្លង់នេះ មានដើមឈើ ផ្កាសត្វស្លាប និងត្រីគ្រប់ប្រភេទ។ ដើមឈើមានដូចជា(ដើមរៃ ដើមរាំង ដើមរំចែ ដើមអញ្ចេង ដើមជ្រៃ ឈើក្រាក់ ផ្កា) ។

ខ.លក្ខណៈជីវសាស្រ្ត

១.ប្រភេទរុក្ខជាតិ

 ប្រភេទរុក្ខជាតិមានដូចជាៈ ដើមរៃ ដើមរាំង ដើមរំចែ ដើមអញ្ចេង ដើមជ្រៃ។

២. ប្រភេទត្រី

ប្រភេទត្រីមានដូចជាៈ(ត្រីឆ្នៀត ត្រីស្លឹកឬស្សី ត្រីឆ្លាំង ត្រីខ្យា ត្រីកែ ត្រីខ្ទឹង ត្រីក្លាំងហាយ ត្រីព្រួល ត្រីរស់ ត្រីរមាស ត្រីក្អែក ត្រីឆ្ដោក.....)

៣.ប្រភេទបក្សី

ប្រភេទបក្សីមានដូចជាៈ (កុក ទាទឹក សត្វក្រចៅ សត្វរំពេ)

៤.សត្វល្មូន

ប្រភេទសត្វល្មូនមានដូចជាៈ   ពស់ ត្រង ថ្លែន ទន្សង ។

៥.សត្វពាហនៈ

ប្រភេទសត្វពាហនៈគ្មាន ព្រោះទឹកលិចអស់គ្មានទីទួល។

ឃ.ឧបករណ៍នេសាទ

ប្រភេទឧបករណ៍នេសាទមានដូចជាៈ លប ចាន់ និងសន្ទូច ។

២.៣.អន្លង់ក្រាក់តូច

- **វដ្តខ្សាំង**

អន្លង់ក្រាក់តូច ក៏ជាអន្លង់ធំមួយក្នុងចំណោម អន្លង់ទាំងបួនដែរ ដែលសំបូរទៅដោយធនធានត្រី និងធនធានធម្មជាតិគ្រប់ប្រភេទ ហើយវាគឺជាប្រភេទអន្លង់ដាច់ទឹក មានសារៈសំខាន់ណាស់សំរាប់ប្រជាជនក្នុងភូមិនេះ។

ក.លក្ខណៈរូប

-រូបរាងអន្លង់ : វែងបណ្តោយថ្វៃ

-ជំរៅ : ១៥ម

-បណ្តោយអន្លង់ : ២៥០ម

-ទទឹងអន្លង់ : ១២០ម

-ទីតាំងអន្លង់ : ខាងកើតក្បាលកោះទន្សាយ ខាងលិចជាប់កោះតាឡៃវ និងខាងជើង-ត្បូងជាប់បណ្តោយទន្លេមាន ចំងាយ ៣.០៤គ.ម ពីសាលាឆទាន

-ជុំវិញ និងក្នុងអន្លង់ : មានរុក្ខជាតិ សត្វស្លាប សត្វល្មូន ថ្ម ខ្សាច់ និងត្រីគ្រប់ប្រភេទ ។

- ចំនុចអន្លង់ អាប់ស៊ីស : ០៦០៥០១២

អរដោនេ : ១៥២៥៨៥២

រយៈកំពស់ : ៤៥ម

ខ.លក្ខណៈជីវសាស្ត្រ

១.ប្រភេទរុក្ខជាតិ

នៅជុំវិញអន្លង់និងក្នុងអន្លង់នេះមានដើមឈើដូចជាៈ រំដែង រំចែ រំចែង រាំង រៃ អណ្តែង ជ្រៃ ត្រែង ដែលដុះចំកណ្តាលអន្លង់ និងនៅតាមជាយអន្លង់ ហើយព្រមទាំងមានក្រាក់ឈើនៅបាតអន្លង់។ រុក្ខជាតិជាបន្លែ មានត្រួយរាំង ផ្កាអណ្តែង ។

២.ប្រភេទត្រី

ក្នុងអន្លង់និងជុំវិញអន្លង់នោះមានត្រីដូចជា (រៀល ឆ្លាំង រស់ រមាស ក្អែក ....) ។

៣.ប្រភេទបក្សី

ប្រភេទបក្សីមានដូចជាៈ សត្វកុក ក្អែកទឹក ទាទឹក មាន់ព្រៃ ក្រលិត ក្រចៅ អក ខ្វែក ខ្លែង ពពូល កេងកង កកឹក ក្រដេវិច ។ល។ ដែលសត្វទាំងនោះ វាមកស៊ីចំណីនៅក្បែរ ឬជាយអន្លង់។

៤.ប្រភេទសត្វល្មូន

ប្រភេទសត្វល្មូនមានដូចជា ៈ ពស់ត្រី ពស់ កញ្ចូន់ ពស់ព្រៃ ត្រង អន្សង កន្លាយ រមិច ដែលវាមករស់នៅ និងស៊ីចំណីនៅតាមអន្លង់និងក្បែរអន្លង់។

៥.ប្រភេទសត្វពាហនៈ

មានដូចជាៈ ក្របី ជ្រូក ជាដើម។

ខ.លក្ខណៈជីវសាស្ត្រ

១.ប្រភេទរុក្ខជាតិ

ដើមរំចែង ដើមរាំង ជ្រៃ ត្រប់ទឹកនិង ព្រីងទឹក ។

២.ប្រភេទត្រី

ត្រីប្រា កែ ឆ្ឍៀត ត្រនេល ក្របី ពោ ឆ្ពោកមូល ឆ្ពោកក្តា ឆ្ពិន ក្អែក ខ្យា ឆ្លាំង ក្រាយ ព្រួលរមាសជាដើម។

៣.ប្រភេទបក្សី

ខ្លែង អក

គ.ប្រភេទឧបករណ៏នេសាទ

សន្ទូច លប

២.៧ អន្លង់ស្រែយាយនុ

- **វដ្តខ្សាំង**

ក.លក្ខណៈរូប

-រូបរាងអន្លង់ : មានរាងវែងទទឹងថ្វៃ

-ជំរៅ : ៥ម

-បណ្តោយអន្លង់ : ១០០ម

-ទទឹងអន្លង់ : ៥០ម

-ទីតាំងអន្លង់ : មានទីតាំងស្ថិតនៅកន្ទុយកោះខនកែង ចំងាយ ១.៥គីឡូកន្លះពីភូមិរ៉ុនសៀន។

-ជុំវិញ និងក្នុងអន្លង់ : ហើយនៅជុំវិញអន្លង់នេះ មានដើមឈើ ថ្ម សត្វស្លាប និងត្រីគ្រប់ប្រភេទ។

- ចំនុចអន្លង់ អាប់ស៊ីស : ០៦០៥៣៤០

អរដោនេ : ១៥២២២៣៩

រយៈកំពស់ : ៤៤ម

ខ.លក្ខណៈជីវសាស្ត្រ

១.ប្រភេទរុក្ខជាតិ

នៅជុំវិញអន្លង់ និងក្នុងអន្លង់នេះមានដើមឈើដូចជាៈ រំដែង រំចែ រំដែង រាំង រៃ ជ្រៃ ត្រោះ ត្រែង ព្រីងទឹក ហើយមានក្រាក់ឈើនៅបាតអន្លង់ ។

២.ប្រភេទត្រី

ក្នុងអន្លង់ និងជុំវិញអន្លង់នោះមានត្រីដូចជា(ត្រីកេស ប្រម៉ា ប៉ាណៃ រៀល ស្លឹកឬស្សី ក្អែក ប៉ាកក រមាស ល្ពូ ខ្យា ក្រាយ ឆ្លាំង រស់ ....។

២.១១ អន្លង់ក្បាលកោះក្រឡាយ

- **រដូវប្រាំង**

ក.លក្ខណៈរូប

-រូបរាងអន្លង់ : មូលពងទ្រវែង តែស្រួចចុង

-ជំរៅអន្លង់ : រដូវប្រាំង ៥ម៉ែត្រ និងរដូវវស្សា ១៥ម៉ែត្រ

-បណ្តោយអន្លង់ : ៧០ម៉ែត្រ

-ទទឹងអន្លង់ : ៣០ម៉ែត្រ

-ទីតាំងអន្លង់ : ខាងកើតក្បាលកោះក្រឡាយចំងាយ ១គ.ម ពីសាលាឆទានភូមិ ។

- ជុំវិញអន្លង់ : មានពើងថ្ម ព្រៃលិចទឹក

- ក្នុងអន្លង់ : មានរូងថ្ម ខ្សាច់

. **ចំនុចអន្លង់** **អាប់ស៊ីស** : **០៦០៥៩៩៩**

អរដោនេ : **១៥២២៤២០**

រយៈកំពស់ : **៤៦ម**

ខ.លក្ខណៈជីវសាស្ត្រ

១.ប្រភេទរុក្ខជាតិ

នៅជុំវិញអន្លង់និងក្នុងអន្លង់នេះមានដើមឈើដូចជាៈ ដើមអញ្ចែង រាំង

២.ប្រភេទត្រី

ក្នុងអន្លង់និងជុំវិញអន្លង់នោះមានត្រីដូចជា(ឆ្លាំង ក្អែក ឆ្ពិន ត្រណោល សណ្តាយ កេះ ក្លាំងហាយ ....) ។

៣.ប្រភេទបក្សី

កុក ក្អែក តាវ៉ៅ កកឹក មាន់ព្រៃ ទាទឹក ពពូល ក្ងោក ។ល ។ ដែលសត្វទាំងនោះ វាមកស៊ីចំណី នៅ ក្បែរ ឬជាយអន្លង់ ។

៤.ប្រភេទសត្វល្មូន

ពស់ត្រី ពស់ កញ្ចាន់ ពស់ព្រៃ ត្រង ត្រកួត ក្រចៅ កង្កែប អន្សង កន្លាយ រមិច ដែលវាមករស់នៅ និងស៊ីចំណីនៅតាមអន្លង់និងក្បែរអន្លង់ ។

៥.ប្រភេទសត្វពាហនៈ មានដូចជាៈ ក្របី ឆ្កែ

គ.ប្រភេទឧបករណ៍នេសាទ

មានដូចជាៈ មង សន្ទូច សំណាញ់ ទ្រូ លប

- **រដូវវស្សា**

ក.លក្ខណៈរូប

-រូបរាង :គ្មានទេព្រោះទឹកលិចល្ហល្ហេវជំរៅមិនទៀងទាត់ ។

-ជំរៅ : កាន់តែជ្រៅ ។

-ជុំវិញអន្លង់ : មានតែរុក្ខជាតិធំៗចំនែកឯរុក្ខជាតិតូចៗទឹកលិចជាបន្តបន្ទាប់ ។

ឃ.ប្រភេទឧបករណ៍នេសាទ

ប្រភេទឧបកណ៍នេសាទមានដូចជាៈ មង សន្ទូច សំណាញ់

ង.ទំនាក់ទំនងរវាងអន្លង់ និងជីវភាពប្រជាជាន

ជាកន្លែងនេសាទ និងជាផ្លូវសំរាប់នាវាឆ្លងកាត់

- **រដូវវស្សា**

ក.លក្ខណៈរូប

-ទឹកលិចបាត់ល្ហល្ហេវគ្មានរូបរាងអន្លង់ទេ ។ មានតែព្រៃលិចទឹកដូចជាដើមរំចែង ដើមរាំង ដើមជ្រៃ ដែលដុះក្បែរអន្លង់ ។

ខ.លក្ខណៈជីវសាស្ត្រ

១.ប្រភេទរុក្ខជាតិ

ប្រភេទរុក្ខជាតិមានដូចជាៈ ដើមរំចែង ដើមរាំង ជ្រៃ ដែលដុះក្បែរអន្លង់ ។

២.ប្រភេទត្រី

ប្រភេទត្រីមនដូចជាៈ ត្រីកែ ត្រីក្របី ត្រីឆ្តោកក្តា ត្រីឆ្ពិន ត្រីក្អែក ត្រីខ្សា ត្រីឆ្លាំង ត្រីក្រាយ ត្រីព្រួល ត្រីរមាស...។

៣.ប្រភេទបក្សី

ប្រភេទបក្សីមានដូចជាៈ សត្វកុក ក្អែកទឹក

៤.ប្រភេទសត្វសត្វល្មូន

ប្រភេទសត្វល្មូនមានដូចជាៈ ពស់ត្រី អន្សង ដែលវាមកស៊ីនៅតាមដើមឈើក្បែរអន្លង់នោះ ។

៥.ប្រភេទសត្វពាហនៈ

ប្រភេទសត្វពាហនៈគ្មានព្រោះអន្លង់នេះត្រូវបានទឹកលិចអស់ ។

ឃ.ប្រភេទឧបករណ៍នេសាទ

ប្រភេទឧបករណ៍នេសាទមានដូចជាៈ សន្ទូចរនង មង

ង.ទំនាក់ទំនងរវាងអន្លង់ និងជីវភាពប្រជាជន

ជាកន្លែងនេសាទជាផ្លូវសំរាប់ទូក និងកាណូតឆ្លងកាត់

២.៤.អន្លង់ក្រាក់ធំ

អន្លង់ក្រាក់ធំជាអន្លង់ធំមួយក្នុងចំណោមអន្លង់ទាំងអស់ក្នុងភូមិ ដែលមានសារសំខាន់សំរាប់ភូមិវ៉ីនសៀន ពីព្រោះអន្លង់នេះសំបូរទៅដោយត្រី និងធនធានធម្មជាតិគ្រប់ប្រភេទ ហើយវាគឺជាប្រភេទអន្លង់ដាច់ទឹក ។

- **រដូវប្រាំង**

ក.លក្ខណៈរូប

-រូបរាងអន្លង់ : វែងបណ្តោយថ្ងៃ

-ជំរៅ : ១៥ម

-បណ្តោយអន្លង់ : ២៥០ម

-ទទឹងអន្លង់ : ១២០ម

-ទីតាំងអន្លង់ : ស្ថិតនៅខាងលិចកោះទន្សាយចំងាយ ៣៥០ម និងស្ថិតនៅខាងកោះប៊ុងក្រាក់ចំងាយ ១៥ម ។

-ជុំវិញ និងក្នុងអន្លង់ : មានរុក្ខជាតិ សត្វស្លាប សត្វល្មូន ថ្ម ខ្សាច់ និងត្រីគ្រប់ប្រភេទ ។

- ចំនុចអន្លង់ **អាប់ស៊ីស** : ០៦០៥១៣៤

អរដោនេ : ១៥២៥០៥៥

រយៈកំពស់ : ៤១ម

ខ.លក្ខណៈជីវសាស្ត្រ

១.ប្រភេទរុក្ខជាតិ

ប្រភេទរុក្ខជាតិដែលដុះនៅជុំវិញអន្លង់និងក្នុងអន្លង់នេះមានដើមឈើដូចជា: វិដែង វិថៃ វិថែង រាំង រៃ អណ្តែង ជ្រៃ ត្រោះ ត្រែង ព្រីងទឹក ហើយព្រមទាំងមានក្រាក់ឈើនៅបាតអន្លង់។

២.ប្រភេទត្រី

ក្នុងអន្លង់និងជុំវិញអន្លង់នោះមានត្រីដូចជា (កេស ប្រា ប្រម៉ា រៀល ក្អែក ប៉ាកក រមាស ល្ហ ខ្យា ក្រាយ ឆ្លាំង រ៉ស់ រៀល ក្អែក ប៉ាណែ អំបូង កញ្ចុះ រៀលម៉ូក លិញ............) ។

៣.ប្រភេទបក្សី

ប្រភេទបក្សីមានដូចជា: សត្វកុក ក្អែកទឹក ទាទឹក មាន់ព្រៃ ក្រលីត ក្រចៅ អក ខ្វែក ខ្លែង ពពូល កេងកង កកីក ក្រដេវិច ។ល។ ដែលសត្វទាំងនោះ វាមកស៊ីចំណីនៅក្បែរ ឬជាយអន្លង់។

៤.ប្រភេទសត្វល្មូន

ប្រភេទសត្វល្មូនមានដូចជា: ពស់ត្រី ពស់ កញ្ជាន់ ពស់ព្រៃ ត្រង អន្សង កន្ធាយ រមិច ដែលវាមករស់ នៅនិងស៊ីចំណីនៅតាមអន្លង់និងក្បែរអន្លង់។

៥.ប្រភេទសត្វពាហនៈ

ប្រភេទសត្វពាហនៈមានដូចជា: ក្របី ជ្រូកជាដើម ។

ខ.លក្ខណៈជីវសាស្ត្រ

១.ប្រភេទរុក្ខជាតិ

នៅជុំវិញអន្លង់ និងក្នុងអន្លង់នេះមានដើមឈើដូចជា: ដើមអញ្ចែង រាំង

២.ប្រភេទត្រី

ក្នុងអន្លង់និងជុំវិញអន្លង់នោះមានត្រីដូចជា (ឆ្លាំង ក្អែក រៀល រ៉ស់ ឆ្ពិន ត្រណោល សណ្តាយ កេះ ក្លាំងហាយ ....) ។

៣.ប្រភេទបក្សី

ក្អែកទឹក កុក ទាទឹក រង្សៀវកក កាកិក.......

៤.ប្រភេទសត្វល្មូន

ពស់ អន្សង

៥.ប្រភេទសត្វពាហនៈ មានដូចជា: ក្របី

គ.ប្រភេទឧបករណ៍នេសាទ

មានដូចជា: មងក្រឡាតូចពី២ហ៊ុន ជំរៅ ៨ហ៊ុនទៅ ១ម៉ែត្រ សំណាញ់ក្រឡាតូច និងសន្ទូច

- **រដូវវស្សា**

ក.លក្ខណៈរូប

-រូបរាង : គ្មានទេព្រោះទឹកលិចល្ហល្ហេវជំរៅមិនទៀងទាត់ ។

-ជំរៅ : កាន់តែជ្រៅ ។

-ជុំវិញអន្លង់ : មានតែរុក្ខជាតិធំៗចំនែកឯរុក្ខជាតិតូចៗទឹកលិចជាបន្តបន្ទាប់ ។

ខ.លក្ខណៈជីវសាស្ត្រ

១.ប្រភេទរុក្ខជាតិ

ដើមវិថែង ដើមរាំង ជ្រៃ ត្រប់ទឹកនិង ព្រីងទឹក ។

២.ប្រភេទត្រី

ត្រីប្រា កែ ឆ្ពៀត ត្រនេល ក្របី ពោ ឆ្ពោកមូល ឆ្ពោកក្តា ឆ្ពិន ក្អែក ខ្យា ឆ្លាំង ក្រាយ ព្រួល រមាសជាដើម។

៣.ប្រភេទបក្សី

ខ្លែង អក

គ.ប្រភេទឧបករណ៍

សន្ទូច លប

- **រដូវវស្សា**

ក.លក្ខណៈរូប

-រូបរាង :គ្មានទេព្រោះទឹកលិចល្ហល្ហេវជំរៅមិនទៀងទាត់ ។

-ជំរៅ : កាន់តែជ្រៅ ដោយសារទឹកលិចខ្លាំង។

-ជុំវិញអន្លង់ : មានតែរុក្ខជាតិធំៗ ចំនែកឯរុក្ខជាតិតូចៗទឹកលិចជាបន្តបន្ទាប់ ។

ខ.លក្ខណៈជីវសាស្ត្រ

១.ប្រភេទរុក្ខជាតិ

ដើមរំចែង ដើមរាំង ជ្រៃ ត្រប់ទឹកនិង ព្រីងទឹក ។

២.ប្រភេទត្រី

ត្រីប្រា កែ ឆ្កៀត ត្រនេល ក្របី ពោ ឆ្ពោកមូល ឆ្ពោកក្ដា ឆ្ពិន ក្អែក ខ្យា ឆ្លាំង ក្រាយ ព្រួល រមាសជាដើម។

៣.ប្រភេទបក្សី

ខ្លែង អក

គ.ប្រភេទឧបករណ៍នេសាទ

សន្ទូច លប

២.១០ អន្លង់តាព្រាំ

- **រដូវប្រាំង**

ក.លក្ខណៈរូប

-រូបរាងអន្លង់ : មូលពងក្រពើបណ្ដោយថ្ងៃ

-ជំរៅអន្លង់ : ៤ម

-បណ្ដោយអន្លង់ : ១០០ម

-ទទឹងអន្លង់ : ៥៥ម

-ទីតាំងអន្លង់ : ខាងលិចជាប់កោះហិប និងខាងកើតជាប់កោះរ៉ឺនហាង និងខាងជើង-ត្បូងជាប់បណ្ដោយទន្លេ មានចំងាយ ២.៦២គ.ម ពីសាលាឆទាន។

- ជុំវិញអន្លង់ : មានពើងថ្ម ព្រៃលិចទឹក

- ក្នុងអន្លង់ : មានរូងថ្ម ខ្សាច់

. **ចំនុចអន្លង់** **អាប់ស៊ីស : ០៦០៧៦៥៧**

អរដោនេ : ១៥២០៨៣៦

រយៈកំពស់ : ៤៧ម

ឃ.ប្រភេទឧបករណ៍នេសាទ

មានដូចជា: មងក្រឡាពី ២,៥ និង១,៣ហ៊ុន សន្ទូចរនង និងសន្ទូចពន្លិចលេខ (១៣និង ៧) ។

- **រដូវវស្សា**

ក.លក្ខណៈរូប

-រូបរាង :គ្មានទេព្រោះទឹកលិចល្ហល្ហេវជំរៅមិនទៀងទាត់ ។

-ជំរៅ :កាន់តែជ្រៅ ដោយសារទឹកលិចខ្លាំង។

-ជុំវិញអន្លង់មានតែរុក្ខជាតិធំៗចំនែកឯរុក្ខជាតិតូចៗទឹកលិចជាបន្តបន្ទាប់ ។

ខ..លក្ខណៈជីវសាស្ត្រ

១.ប្រភេទរុក្ខជាតិ

ប្រភេទរុក្ខជាតិមានដូចជា:ដើមរំចែង ដើមរាំង ជ្រៃ ត្រប់ទឹកនិង ព្រីងទឹក ។

២.ប្រភេទត្រី

ប្រភេទត្រីមានដូចជា: ត្រីប្រា កែ ឆ្កៀត តានេល ក្របី ពោ ឆ្ពោកមូល ឆ្ពោកក្ដា ឆ្ពិន ក្អែក ខ្យា ឆ្លាំង ក្រាយ ព្រួល រមាសជាដើម។

៣.ប្រភេទបក្សី

ប្រភេទបក្សីមានដូចជា: សត្វកុក ក្អែកទឹក ទាទឹក មាន់ព្រៃ ក្រលីត ក្រចៅ អក ខ្វែក ខ្លែង ពពូល កេងកង កកឹក ក្រដេវិច។

ឃ.ប្រភេទឧបករណ៍នេសាទ

មានដូចជា: មងក្រឡាពី ១២-១៣ហ៊ុន សន្ទូចរនង សន្ទូចពន្លិច សន្ទូចសំយាប លបនិង ចាន់ ។

២.៥ អន្លង់ក្បាលកោះចឹក

អន្លង់ក្បាលកោះចឹក គឺជាអន្លុងមួយដែលសំបូរទៅដោយធនធានគ្រប់ប្រភេទ ជាពិសេសវាគឺជាជំរករបស់ត្រី និងកន្លែងត្រីពងកូន និងជាកន្លែងសំខាន់សំរាប់អ្នកភូមិរ៉ឺនសៀនធ្វើការនេសាទបានគ្រប់រដូវកាល។

- **រដូវប្រាំង**

ក. លក្ខណៈរូប

-រូបរាងអន្លង់ : អន្លង់នេះ មានរាងវែងដូចផ្លែឃ្លោក

-ជំរៅ : ៥ម

-បណ្ដោយអន្លង់ : ១៥០ម

-ទទឹងអន្លង់ : ២០០ម

-ទីតាំងអន្លង់ : ស្ថិតនៅទល់មុខភូមិរ៉ឺនសៀន ដែលមានចំងាយប្រហែល ១គីឡូម៉ែត្រ ចំក្បាលកោះក្រឡាយ។

-ជុំវិញ និងក្នុងអន្លង់ : ហើយនៅជុំវិញអន្លង់នេះមានដើមឈើ ថ្ម សត្វស្លាប និងត្រីគ្រប់ប្រភេទ។

- **ចំនុចអន្លង់** **អាប់ស៊ីស : ០៦០៥៥៤០**
  អដោនេ : ១៥២៣៤៧០
  រយៈកំពស់ : ៤៣ម

ខ. លក្ខណៈជីវសាស្ត្រ

១.ប្រភេទរុក្ខជាតិ

នៅក្នុងអន្លង់នេះមានដើមឈើដូចជាៈដើមអំណ្ដែង ដើមរំចែ ដែលដុះនៅចំកណ្ដាលអន្លង់ និងតាមជាយអន្លង់។ នៅជុំវិញអន្លង់នោះមានដើមឈើដូចជាៈដើមរៃ ដើមរំចែង ដើមជ្រៃ ព្រមទាំងមានថ្មខ្សាច់នៅជំវិញនោះរុក្ខជាតិជាបន្លែមានដូចជាៈ កាឆាយទឹក ដើមរំចែ ។

២.ប្រភេទត្រី

ក្នុងអន្លង់ និងជុំវិញអន្លង់នោះមានត្រីដូចជា(ត្រីរៀល ឆ្ពិន ក្អែក ខ្យា ឆ្លាំង ក្រាយ ព្រួល ស្លឹកឫស្សី រមាស អំបូង ខ្យា រ៉ស់ ....) ។

៣.ប្រភេទបក្សី

នៅជុំវិញអន្លង់នេះមានបក្សីដូចជាៈ សត្វកុក ក្អែកទឹក ទាទឹក អក ខ្លែង ដែលសត្វទាំងនោះវាមកស៊ីចំនីនៅ ក្បែរ ឬជាយអន្លង់។

៤.ប្រភេទសត្វល្មូន

ពស់ត្រី កង្កែប អន្សង កន្ធាយ ដែលវាមករស់នៅនិងស៊ីចំណីនៅតាមអន្លង់ និងក្បែរអន្លង់។

៥.ប្រភេទសត្វពាហនៈ

មានដូចជាៈ ក្របី គោ

គ.ប្រភេទឧបករណ៍នេសាទ

មានដូចជាៈ មង សន្ទូច និងសំណាញ់

២.៩ អន្លង់ត្រីឈើម

- **រដូវប្រាំង**

ក.លក្ខណៈរូប

-រូបរាងអន្លង់ : មូល

-ជំរៅអន្លង់ : ៤ម

-បណ្ដោយអន្លង់ : ១០០ម

-ទទឹងអន្លង់ : ៥០ម

-ទីតាំងអន្លង់ : ខាងកើតជាប់ក្បាលកោះក្រឡាយ ខាង លិចជាប់កន្ទុយកោះខនកែវចំងាយពីភូមិ ១,៨០ គ.មពីភូមិ

- ជុំវិញអន្លង់ : មានពើងថ្ម ព្រៃលិចទឹក

- ក្នុងអន្លង់ : មានរូងថ្ម ខ្សាច់

- **ចំនុចអន្លង់** **អាប់ស៊ីស : ០៦០៥៣៥៧**
  អដោនេ : ១៥២១៧៨៦
  រយៈកំពស់ : ៤៦ម

ខ.លក្ខណៈជីវសាស្ត្រ

១.ប្រភេទរុក្ខជាតិ

នៅជុំវិញអន្លង់និងក្នុងអន្លង់នេះមានដើមឈើដូចជាៈ ដើមអំពែ្វង រាំង

២.ប្រភេទត្រី

ក្នុងអន្លង់ និងជុំវិញអន្លង់នោះមានត្រីដូចជា(ឆ្លាំង ក្អែក ឆ្ពិន ត្រណោល សណ្ដាយ កេះ ក្លាំងហាយ ....) ។

៣.ប្រភេទបក្សី

កុក ក្អែក តាវៅ កកឹក មាន់ព្រៃ ទាទឹក ពពូល ក្ងោក។ល។ដែលសត្វទាំងនោះ វាមកស៊ីចំណី នៅ ក្បែរ ឬជាយអន្លង់។

៤.ប្រភេទសត្វល្មូន

ពស់ត្រី ពស់ កញ្ជន់ ពស់ព្រៃ ត្រង ត្រកួត ក្រចៅ កង្កែប អន្សង កន្ធាយ រមិច ដែលវាមក រស់នៅ និងស៊ី ចំណីនៅតាមអន្លង់និងក្បែរអន្លង់។

៥.ប្រភេទសត្វពាហនៈ

មានដូចជាៈ ក្របី ឆ្កែ

គ.ប្រភេទឧបករណ៍នេសាទ

មានដូចជាៈ មង សន្ទូច សំណាញ់ ទ្រូ លប

ខ.លក្ខណៈជីវសាស្ត្រ

១.ប្រភេទរុក្ខជាតិ

ជុំវិញអន្លង់ និងក្នុងអន្លង់នេះមានដើមឈើដូចជាៈ រំដែង រំចែ រំចេង រាំង រៃ ហើយព្រមទាំងមានក្រាក់ឈើនៅបាតអន្លង់ ។

២.ប្រភេទត្រី

ក្នុងអន្លង់និងជុំវិញអន្លង់នោះមានត្រីដូចជា(ព្រួល ខ្ញឹង កន្ធ្រប់ កេស ប្រា ប្រម៉ា រៀល ក្អែក ប៉ាកក រមាស ល្ពូ ខ្យា ក្រាយ ឆ្លាំង រាស់ រៀល ក្អែក ប៉ាណែ អំបូង ល្ពូ កញ្ចុះ រៀលម៉ូក លិញ............) ។

៣.ប្រភេទបក្សី

សត្វកុក ក្អែកទឹក ទាទឹក រងាវកក ទីទុយ អក ខ្លែង កេងកង ។ល ។ដែលសត្វទាំងនោះ វាមកស៊ីចំណី នៅ ក្បែរ ឬជាយអន្លង់ ។

៤.ប្រភេទសត្វល្មូន

ពស់ត្រី ពស់ កញ្ចូន់ ពស់ព្រៃ ត្រង ក្រចៅ កង្កែប អន្សង កន្ធាយ រមិច ដែលវាមករស់នៅនិងស៊ីចំណីនៅតាមអន្លង់ និ-ងក្បែរអន្លង់ ។

៥.ប្រភេទសត្វពាហនៈ

មានដូចជាៈ ក្របី

គ.ប្រភេទឧបករណ៍នេសាទ

មានដូចជាៈ មងក្រឡាពី ៥ហ៊ុន សន្ទូចរនង សំណាញ់ត្រីរៀល សំណាញ់ត្រីធំ មងត្រីរៀល

- **រដូវវស្សា**

ក.លក្ខណៈរូប

-រូបរាង :គ្មានទេព្រោះទឹកលិចល្ហល្ហេវជំរៅមិនទៀងទាត់ ។

-ជំរៅ : កាន់តែជ្រៅ ។

-ជុំវិញអន្លង់ : មានតែរុក្ខជាតិធំៗចំនែកឯរុក្ខជាតិតូចៗទឹកលិចជាបន្តបន្ទាប់ ។

ខ.លក្ខណៈជីវសាស្ត្រ

១.ប្រភេទរុក្ខជាតិ

ដើមរំចែង ដើមរាំង ជ្រៃ ត្រប់ទឹកនិង ព្រីងទឹក ។

២.ប្រភេទត្រី

ត្រីប្រា កែ ឆ្មៀត ត្រនេល ក្របី ពោ ឆ្តោកមូល ឆ្តោកក្តា ឆ្ពិន ក្អែក ខ្យា ឆ្លាំង ក្រាយ ព្រួលរមាសជាដើម ។

៣.ប្រភេទបក្សី

សត្វកុក ក្អែកទឹក ទាទឹក មាន់ព្រៃ ក្រលីត ក្រចៅ អក ខ្វែក ខ្លែង ពពូល កេងកង កកឹក ក្រដេវិច ខ្លែង ។

គ.ប្រភេទឧបករណ៍នេសាទ

មានដូចជាៈ មងក្រឡាពី ១២-១៣ហ៊ុន សន្ទូចរនង សន្ទូចពន្លិច សន្ទូចសំយាប លប និងចាន់ ។

- **រដូវវស្សា**

ក.លក្ខណៈរូប

ទឹកលិចល្ហល្ហេវគ្មានរូបរាងអន្លង់ទេ ។មានតែព្រៃលិចទឹកដូចជា ដើមរំចែង ដើមរាំង ដើមជ្រៃដែលដុះក្បែរអន្លង់

ខ.លក្ខណៈជីវសាស្ត្រ

១.ប្រភេទរុក្ខជាតិ

ដើមរំចែង ដើមរាំង ដើមជ្រៃដែលដុះក្បែរអន្លង់

២.ប្រភេទត្រី

ត្រីប៉ាវ៉ា ត្រីកែ ត្រីក្របី ត្រីរៀល ត្រីឆ្ពិន ត្រីក្អែក ត្រីខ្យា ត្រីឆ្លាំង ត្រីក្រាយ ត្រីព្រួល រមាស .....។

៣.ប្រភេទបក្សី

នៅជុំវិញអន្លង់នេះមានបក្សីដូចជាៈសត្វកុក ក្អែកទឹក ។

៤.ប្រភេទសត្វល្មូន

ពស់ត្រី កន្ធាយ ដែលវាមករស់នៅនិងស៊ីចំណីនៅតាមអន្លង់និងក្បែរអន្លង់ ។

៥.ប្រភេទសត្វពាហនៈ

គ្មាន

គ.ប្រភេទឧបករណ៍នេសាទ

លប ចាន់ និងសន្ទូច ។

២.៦ អន្លង់ទឹកក្រហម

អន្លង់ទឹកក្រហមនៅខាងកើតកោះខនកែវ និងចំកណាលកោះខនកែវ ចំងាយពីភូមិវ៉ឺនសៀនប្រហែល ១គីឡូម៉ែត្រ។

- **វដ្តវប្រាំង**

ក.លក្ខណៈរូប

-រូបរាងអន្លង់ : វែងបណ្តោយថ្ងៃ

-ជំរៅ : ៥ម

-បណ្តោយអន្លង់ : ១២០ម

-ទទឹងអន្លង់ : ៣០ម

-ទីតាំងអន្លង់ : នៅខាងកើតកោះខនកែវ និងចំកណ្តាលកោះ ចំងាយពីភូមិវ៉ឺនសៀនប្រហែល ១.៥គីឡូម៉ែត្រ។

-ជុំវិញ និងក្នុងអន្លង់ : មានរុក្ខជាតិ សត្វស្លាប សត្វល្មូន ថ្ម ខ្សាច់ និងត្រីគ្រប់ប្រភេទ ។

. ចំនុចអន្លង់ អាប់ស៊ីស : ០៦០៤៦៦០

អដោនេ : ១៥២៣១៩៩

រយៈកំពស់ : ៤២ម

ខ.លក្ខណៈជីវសាស្រ្ត

១.ប្រភេទរុក្ខជាតិ

នៅជុំវិញអន្លង់ និងក្នុងអន្លង់នេះមានដើមឈើដូចជា: រំដេង រំចៃ រំចែង រាំង រ៉ៃ ។

២.ប្រភេទត្រី

ក្នុងអន្លង់និងជុំវិញអន្លង់នោះមានត្រីដូចជា (ក្រាយ ឆ្លាំង រាស់ រៀល ក្អែក ប៉ាំណៃ អំបូង ល្វ កញ្ចុះ រៀលម៉ូក លិញ ។

៣.ប្រភេទបក្សី

សត្វកុក ក្អែកទឹក ទាទឹក ក្រលិត ក្រចៅ អក ខ្វែក ខ្លែង កកីកក្រដេវិច ទាទឹក។ល។ ដែលសត្វទាំងនោះ វាមកស៊ីចំណី នៅក្បែរ ឬជាយអន្លង់។

៤.ប្រភេទសត្វល្មូន

ពស់ត្រី ពស់កញ្ចាន់ ពស់ព្រៃ ត្រង ក្រចៅ កង្កែប អន្សង កន្ធាយ រមិច ដែលវាមករស់នៅនិងស៊ីចំណីនៅតាមអន្លង់ និងក្បែរអន្លង់។

៥.ប្រភេទសត្វពាហនៈ

មានដូចជា: ក្របី

គ.ប្រភេទឧបករណ៍នេសាទ

មានដូចជា: មងក្រឡាពី២,៥-៧ហ៊ុន សន្ទូចរនង និងសំណាញ់ក្រឡាពី១-១,៥ហ៊ុន ប្រវែងពី៥-៧ហាត់ ។

- **វដ្តវវស្សា**

ក.លក្ខណៈរូប

-រូបរាង : គ្មានទេព្រោះទឹកលិចល្ហល្ហេវជំរៅមិនទៀងទាត់ ។

-ជុំវិញអន្លង់ : មានតែរុក្ខជាតិធំ១ ។

ខ.លក្ខណៈជីវសាស្រ្ត

១.ប្រភេទរុក្ខជាតិ

ដើមរំចែង ដើមរាំង ។

២.ប្រភេទត្រី

ត្រីក្របី ពោ ឆ្តោកមូល ឆ្តោកក្លា ឆិន ក្អែក ខ្យា ឆ្លាំង ក្រាយ ពូល រមាស និងត្រីក្រពើជាដើម។

៣.ប្រភេទបក្សី

កុក ក្អែកទឹក និងទាទឹក ។

គ. ប្រភេទឧបករណ៍នេសាទ

មានដូចជា: មងក្រឡាពី ១២-១៣ហ៊ុន សន្ទូចរនង សន្ទូចពន្លិច សន្ទូចសំយាប លប និងចាន់ ។

២.៨ អន្លង់ត្រីព្រួល

- **វដ្តវប្រាំង**

ក.លក្ខណៈរូប

-រូបរាងអន្លង់ : ការេ

-ជំរៅអន្លង់ : ៥ម

-បណ្តោយអន្លង់ : ៣០០ម

-ទទឹងអន្លង់ : ២០០ម

-ទីតាំងអន្លង់ : ស្ថិតនៅខាងលិចកន្ទុយកោះខ្វងនិងមានចំងាយ **១.៦ គ.ម** កន្លះពីភូមិវ៉ឺនសៀន ហើយស្ថិតនៅខាងកើតក្បាលកោះហិប ។

-ជុំវិញ និងក្នុងអន្លង់ : មានព្រៃលិចទឹក សត្វស្លាប សត្វល្មូន ថ្ម ខ្សាច់ និងត្រីគ្រប់ប្រភេទ ។

. ចំនុចអន្លង់ អាប់ស៊ីស : ០៦០៦៨៧៨

អដោនេ :១៥២១៦៣៧

រយៈកំពស់ : ៤៨ម